77STE JAARGANG No. 10377 ZATERDAG 19 MAART 1960

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao Kantoor: Conscientiesteeg: 27-29 ● Hoofdredacteur F. Verhorst, tel. 23138 ● Telefoon, Redac. : 23858 Advertentie: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24391

Bisschop krijgt levenslang

Rood-China stort zich op de trouw gebleven katholieken

Amerikaanse bisschop 20 jaar

Mgr. Koeng Ping-Mei, de r.k. bisschop van Sjanghai, is door een rechtbank in deze stad tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij zich aan hoogverraad zou hebben schuldig gemaakt. Met dertien andere Chinezen werd hij ervan beschuldigd te behoren tot een "contrarevolutionaire kliek" die zich verborg onder de dekmantel van de godsdienst. Hun taak was het geweest om, op instructie van de "Amerikaanse imperialisten en het Vaticaan" het communistische Chinese bewind omver te werpen.

In 1955 was de activiteit van de "kliek" ontdekt, waarbij wapens, munitie, radio-apparaten en nationalistisch Chinese vlaggen werden ontdekt in kerken en scholen.

De Amerikaanse bisschop James Edward Walsh werd, beschuldigd van spionage in China ten behoeve van de Verenigde Staten, tot twintig jaar gevangenisstraf veroordeeld.

De bisschop werd 18 oktober 1958 aangehouden.

Het medogenlose vonnis tegen de bisschop en een aantal medebeklaagden wordt in r.k. kringen in Hongkong beschouwd als een nieuwe aanval van de autoriteiten tegen die Chinese rooms-katholieken die zich nog verzetten tegen de patriottische vereniging van katholieken van China. De communistische autoriteiten hebben deze vereniging in 1957 opgericht om een autonome katholieke kerk te vestigen die geheel van Rome afgescheiden is.

De Franse Jezuit German, die enkele jaren geleden uit Sjanghai vertrokken is en zich in Hongkong gevestigd heeft en die in het communique van Peking wordt beschuldigd van medeplichtigheid aan de activiteit van mgr. Koeng, verklaarde: mgr. Koeng heeft geweigerd zich van Rome af te scheiden. Dat is de reden waarom hij veroordeeld is".

In r.k. kringen in Hongkong wordt opgemerkt dat de vonnissen aantonen dat de pogingen van de Chinese autoriteiten om alle roomskatholieken tot een schisma te brengen, geen succes hebben gehad. Men beschouwt de veroordelingen voorts als een waarschuwing aan de katholieken. Men is er in Hongkong van overtuigd dat de vervolgingen tegen de katholieken die trouw zijn gebleven aan Rome zullen worden geintensiveerd.

De V.S. zijn van plan om het geval van Mgr Walsh ter sprake te brengen in de loop van het nieuwe onderhoud, dat communistisch China en de V.S. op 22 maart in Warschau zullen hebben, zo heeft een woordvoerder van het State Department in Washington meegedeeld. Hij zei, dat de V.S. al sinds oktober 1958, toen de bisschop werd gearresteerd, vruchteloos getracht hebben bij de Chinese autoriteiten inlichtingen te krijgen over het lot van Mgr Walsh.

Minister Herter zei gisteravond, dat de ambassadeur in de krachtigst mogelijke termen tegen het vonnis zal protesteren. Hij noemde Mgr Walsh een onschuldige Amerikaanse burger en vooraanstaand lid van de rooms-katholieke geestelijkheid. Hij zei dat het vonnis „onvergeeflijk" was. De beschuldigingen van spionage waren „volkomen vals".

Toerisme in en uit

Eendagstoeristen, die vlotweg kopen zetten economisch gezien zeker wel zoden aan de dijk, maar met het eigenlijke toerisme, waarvan onze Antillen het straks moeten hebben, hebben ze nauwelijks iets te maken — aldus de heer C. C. Steensma, directeur van het Caraibisch Bedrijf van de KLM in ons toeristisch bijvoegsel van vandaag. Overigens heeft de heer Steensma nog wel meer over Toerisme te zeggen. Ons bijvoegsel trouwens ook!

Spreek ik met de Amigoe

De Statuuttentoonstelling in club J.P.F. is tot en met dinsdag 22 maart as. toegankelijk voor het publiek. Op zondag zijn de toegangsuren van 10 uur v.m. tot 2 uur n.m. en van 6 uur n.m. tot 10 uur n.m.

—o—o—

Een complimenteuze abonnee belde op en gaf ons niet de kans om, zoals hij het zelf zei — zijn telefoontje „weg te frommelen". „Ik maak er anders werk van", zei hij. Dit wil ik u zeggen — zei hij. De Amigoe geeft de toon aan — is een slogan, die u terecht moogt bezigen. Nadat de Beurs de opmaak van de Amigoe praktisch net-zo heeft overgenomen, is er nu ook een vrouwenpagina verschenen en wordt er driftig aan Toerisme (Peru) gedaan. Geen enkel bezwaar uiteraard temeer niet waar er, na alles wat de Amigoe bekokstoofd heeft, nauwelijks nog iets nieuws te bedenken is, maar, wat ik u zeg: het is duidelijk, de Amigoe geeft de toon aan.

Tweede bom in Sahara?

Naar verluidt zal binnenkort in de Sahara een tweede Franse atoombom tot ontploffing worden gebracht. In bevoegde militaire en burgerlijke kringen sloot men echter de mogelijkheid uit, dat deze bom uit een vliegtuig zal worden geworpen, zoals de geruchten willen.

Pionier V antwoordt

De Amerikaanse zonne-satelliet Pionier V had vrijdagmorgen een afstand van een miljoen mijl afgelegd en in antwoord op een vraag van Hawaii inlichtingen gegeven over de vorderingen die zij maakte. De directeur van de Nasa (bureau voor lucht en ruimtevaart) Keith Glennan, deelde mee dat de satelliet gesproken had van een afstand van 1.002.700 mijl. Hij o.a. geantwoord dat zijn temperatuur 38 gr Fahrenheit was, dat vijf zware en 87 lichte botsingen met meteorieten waren geregistreerd en dat twee metingen van kosmische stralen waren verricht.

Nederland

Nog geen uitzicht op einde staking

Een nieuw geschilpunt heeft de onderhandelingen tussen de Nederlandse regering en de drie verbonden van aannemers geen besluit tot beeindiging van de bouwstaking gegeven.

Nadat de partijen het er in principe over eens zijn geworden, dat nu gezocht moet worden naar een compromis, is de oplossing gezocht in de suggestie van de president van de Haagse rechtbank, o.m. de loonsverhoging van 5 ct toe te kennen, onder het voorbehoud, dat de werkgevers in het bouwbedrijf de regering gemachtigen zullen vragen voor de schade van Nf. 50 miljoen die zij zullen lijden.

Het nieuwe geschilpunt is nu, dat regering en werkgeversbonden geen gezamenlijk standpunt hebben kunnen vinden, over de vraag hoe het risico, dat voor de aannemers in deze oplossing is besloten, in principe kan worden gedekt.

50 mensen de cel in

Drie rechtbanken in de Dominicaanse republiek hebben in totaal vijftig mensen tot gevangenisstraffen, variërend van vijf tot twintig jaar, veroordeeld op beschuldiging van deelneming aan een samenzwering tegen het bewind van generaal Trujillo. Vijftien mensen werden vrijgesproken.

De organisatie van Amerikaanse staten besloot vorige maand op verzoek van Venezuela een onderzoek in te stellen naar beschuldigingen, dat in de Dominicaanse republiek de rechten van de mens worden geschonden. De Dominicaanse minister van justitie verklaarde vorige week, dat 121 mensen terecht hebben gestaan wegens deelneming aan het complot tegen president Trujillo. Van deze beklaagden waren er 110 ter dood veroordeeld en elf vrijgesproken.

Vijf doden bij explosie

Vijf personen, onder wie vier jongens van 7 tot 14 jaar, zijn gedood en twintig gewond bij het in de lucht springen van twee geheime opslagplaatsen van materiaal voor het maken van vuurwerk in de stad Mexico. Het snelle ingrijpen van de brandweer belette, dat de gehele buurt in vlammen zou zijn opgegaan.

Maandag begint gebaggerd

Maandag aanstaande zal een begin worden gemaakt met de baggerwerkzaamheden in de havenmond. Het werk zal worden uitgevoerd door de cutterzuiger „Brasil". De „Brasil" zal door middel van seinen aangeven aan welke kant kleine vaartuigen kunnen passeren en wel op de volgende wijze:

Vrije doorvaart (zijde van de „Brasil", welke kan worden gepasseerd): overdag: twee zwarte ballen onder elkaar; des nachts: een rood licht boven een wit licht.

Doorvaart versperd (zijde van de „Brasil", welke niet kan worden gepasseerd): overdag: één zwarte bal; des nachts: één rood licht.

De scheepvaart zal overigens — onvoorziene omstandigheden voorbehouden — weinig of geen hinder of vertraging ondervinden van het baggeren.

Dramatisch ongeluk in Canada

Een zevental Italiaanse immigranten was in Canada bezig met lassingswerkzaamheden en het aanleggen van buizen in een gang onder de nabij Toronto stromende rivier de Don, toen er brand ontstond in een elektrische kabel. In de gang ontstond grote hitte, terwijl zich schadelijke gassen ontwikkelden.

Twee arbeiders zijn om het leven ge komen, terwijl onder zeer moeilijke omstandigheden werkende reddingsploegen erin slaagden twee ingesloten te bevrijden.

De positie der drie nog levenden, die zich op tien tot achttien meter onder de grond bevinden, is hachelijk.

In de gang werd gewerkt aan het aanleggen van een hoofdkwaterleidingsbuis. Het aan te voeren water is bestemd voor buitenwijken van Toronto.

Drie arbeiders zijn bij hun reddingspogingen bijna om het leven gekomen. Twee hunner verzetten zich niettemin heftig, toen zij tegen hun wil weer naar de oppervlakte werden gebracht.

Een hunner zei: Ik had van een hunner de hand vast, maar gleed uit en ik kon niet langer beneden blijven. Het lijkt daar wel een hel. De temperatuur moet er driehonderd graden zijn. Ik moest teruggaan.

De andere riep: Zij zitten daar nog. Laat me gaan!

Vrijdagavond had men alle hoop voor de vier nog opgesloten arbeiders opgegeven.

Indonesie

Overval op autocar

Bij een overval door een honderdtal leden van de Darul Islam op een autocar in de streek van Prianga (Wes-Java) zijn tien personen, onder wie drie kinderen, gedood en elf zwaar gewond. Het schijnt, dat de opstandige activiteit in dat gebied is toegenomen. Dezer dagen werd in dezelfde streek een vrachtauto aangevallen, waarbij de beide inzittenden werden gedood.

Nederlandse pers verdeeld over Antillen-debat

Drie Nederlandse dagbladen hebben hoofdartikelen gewijd aan de impasse in de Curaçaose eilandsraad.

„Zelf doen" zegt het Alg. Handelsblad boven een artikel, waarin o.m. wordt gezegd:

De oppositie in de Antillen zou er goed aan doen er aan mee te werken, dat de „aanpassing" van de staatsregeling en de eilandenregeling tot stand kwam, zodat de landelijke en eilandelijke organen geheel binnen de bevoegdheden, die hen door het statuut zijn toegekend, de eigen autonomie gouden kunnen uitoefenen. Op het ogenblik wil deze oppositie echter liever trachten, via de achterdeur van Den Haag, aan haar trekken te komen. De oppositieleider dr. Da Costa Gomez verwijt de Nederlandse regering (een verwijt dat eigenlijk alleen de koninkrijksregering zou kunnen treffen) dat deze niet op Curacao heeft ingegrepen en de bestuurscrisis heeft trachten op te lossen door nieuwe verkiezingen uit te schrijven.

Het is duidelijk, dat de heer Da Costa Gomez hoopt, dat zijn oppositiegroep door een verkiezing een meerderheid zou kunnen bereiken, daar hij voor de zittingsduur van het college, tot 1963, in de oppositie zal moeten blijven. Hij vergeet echter (of wil daaraan voorbijzien) dat de eilandsraad zelf volkomen normaal functioneert. Deze weerspiegelt de kiezersuitspraak van het vorig jaar. Ook is reeds bewezen, dat de raad normaal met de gezaghebber kan samenwerken. In deze raad is ook de oppositie vertegenwoordigd en zij heeft het volste recht zich uit te spreken. Dat is altijd beter dan wat de oppositie er nu reeds enige malen heeft gedaan, namelijk weglopen. De plaats van de leider der Antilliaanse oppositie lijkt dus op het ogenblik dan ook niet in Den Haag, maar op het eiland, dat ook door zijn gerechtvaardigde strijd autonomie verkreeg, maar dat deze autonomie nu ook moet leren hanteren.

Wij kunnen het slechts eens zijn met de woorden van minister Korthals, die in de Kamer verklaarde, dat de mogelijkheid om tot herstel van de normale toestand te komen uitsluitend bij de Antillen ligt.

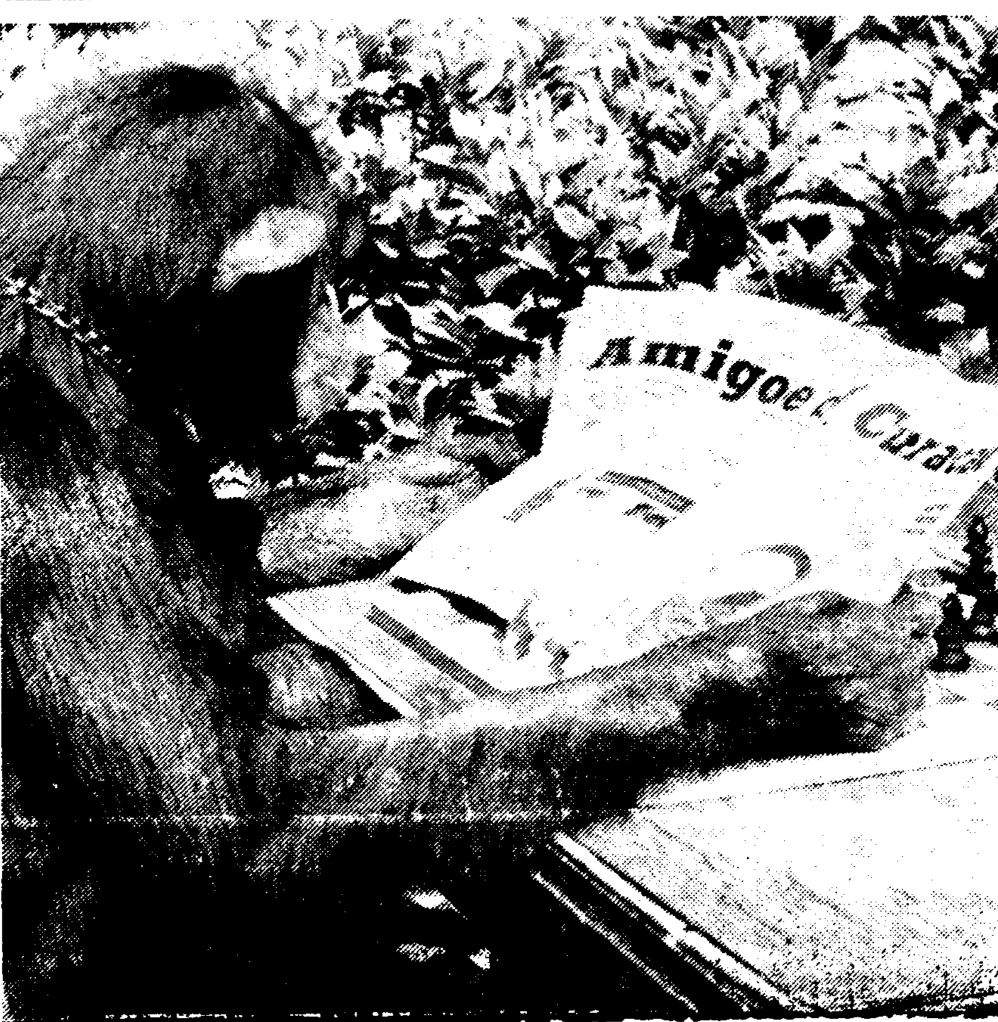
(Vervolg naar pagina 3)

Na een vette hap

een potje schaak bij een geurig sigaretje..

krantje lezen

(Waarbij de redaktie gaarne aantekent, dat er niet alleen apekool in staat...)

K.L.M. is verheugd over tariefverlaging

De KLM is bijzonder verheugd dat in de lata-vergadering te Parijs overeenstemming is bereikt over nieuwe tarieven op de intercontinentale luchtroutes. Het speciale retourtarief dat 17 dagen geldig is van Nf. 1493 in economy klasse van Amsterdam naar New York per DC-8 straalverkeersvliegtuig en van Nf. 1378 in de moderne DC-7C welke tarieven op 1 oktober 1960 ingaan, zullen een grote stimulans voor het winterverkeer betekenen. Het retourtarief op dit traject economy klasse, dat op het ogenblik een geldigheidsduur heeft van een jaar bedraagt Nf. 1925.

De KLM is ervan overtuigd dat met name het toerisme en het handelsverkeer een belangrijke stimulans verkrijgen. Het feit dat te Parijs overeenstemming is bereikt over de invoering van twee klassen, een eerste klasse en een goedkope klasse, acht de KLM een gelukkig besluit. De maatschappij heeft altijd een invoering van twee klassen voorgestaan en dit is thans internationaal aanvaard. De naam van de goedkope klasse is voorlopig nog gevarieerd. Op enige routes zal de naam 'economy klasse' gelden, terwijl op enkele anderen de naam 'toeristenklasse' wordt gehandhaafd. Door de instelling van twee klassen ontstaat een vereenvoudiging in het luchtvervoer, waarbij de algemene tendens in de ontwikkeling van het verkeer wordt gevolgd en die op de eerste plaats ten voordele van de passagiers leidt en een vliegen op meer economische basis tot gevolg heeft.

Amigoe di Curacao

1910

Aruba Goudmijn

Volgens de correspondentie, voorkomend in La Cruz gaat het deze nieuwe vereeniging uitstekend. In Januari werd aan één gouddelver uitbetaald f. 308.42 en in Februari aan dien zelfden man eerst f. 484.47 en later nogmaals f. 511.11.

De andere delvers zijn misschien wel niet zoo buitengewoon gelukkig geweest in het vinden van rijke goudhoudende steen, maar hebben toch ook hun deel bijgebracht. Als het zoo voortgaat zal het een echt goudmijntje blijken.

't Is te hopen.

POLITIE

Gevecht met de zoon

Om half tien werd politie-assistentie gevraagd en verleend op Seroe Fortuna, waar een vrouw zich kwam beklagen, omdat haar 25-jarige zoon, die in beschonken toestand thuis was gekomen, met zijn zieke vader wilde vechten. De patrouille heeft de wildeman naar Rio Canario overgebracht en ter ontnuchtering ingesloten.

Aan boord van de „Julia II" werd een begin van brand gemeld. Bij het lassen raakte door de vonkenregen een hoeveelheid olie in brand. Met eigen middelen werden de vlammen geblust.

Om zeven uur kwam een man bij de recherche aangifte doen van mishandeling; toen hij op Berg Altena liep, kreeg hij moeilijkheden met twee mannen, die hem slechts van gezicht bekend waren. Hij kreeg een behoorlijk pak slaag, waarbij hij onder meer een gezwollen rechteroog opliep. Toen hij op de grond werd gegooid, was hij bovendien een wond aan zijn achterhoofd rijker. De man werd door een dokter behandeld; naar de daders is men op zoek.

Om half negen werd er op de Cubaweg assistentie gevraagd door een man, wiens echtgenote hem met een mes te lijf wilde. Zij was gedurende tien maanden naar haar geboorte-eiland gegaan; zij was van plan daar te blijven, maar kwam nu terug om haar deposito op te halen. Dat wilde de man haar niet geven. Ook deed zich de narigheid voor, dat de vriendin van de man tijdens de afwezigheid van diens echtgenote verschillende van haar spulletjes van de hand had gedaan. De politie heeft in dit moeilijke geval bemiddeld.

Er werd gisteren negen maal assistentie verleend en zestien keer proces-verbaal opgemaakt. Acht aanrijdingen veroorzaakten een schade van 1425 gulden.

Op Hato landden 10 vliegtuigen; er vertrokken er 12. Er landden 154 passagiers, er vertrokken er 185 en 131 gingen door. In de haven liepen 6 tankers binnen, 4 zeilschepen en 13 vrachtschepen. Er vertrokken er respectievelijk 8, 1 en 7. Gelande passagiers 22, vertrokken 13, doorgaande 1632.

Burgerlijke Stand

Geboren

17 maart: Herbet Bernardus Jozef Molina — Strickx;
Jose Manuel Estanislao — Tejxeira;
Antonio Augusto Marques Pereira — Marques dos Santos;
Charlotte van Dongen — van Hees;
Walter Helario Sprott — Richardson;
Manuel Augusto Jardim — da Silva;
Francisco Augusto Jardim da Silva;

Ondertrouwd

18 maart: Guillermo Eduardo Josephia en Jeseca Orelia Hooker;
John Johannes Hassell en Edna Agatha Linette Simmons;
Leon Harold Martis en Christina Albertha Hodge;
George Domingo Lotisa en Edna Nicanora Mercelina;
Guan Crusito Albertus en Maria Johanita Marcera;
William Hanley en Rosetta Constância Byron;
Raphael Antonio Gravenhorst en Solange Joubert;
Hector Eleuterio Marselita en Isabel Antonia Paulina;
Wilfred Marcelino Toppenberg en Silvia Tomasita Franca;
Juvencio Alfonso Weert en Maria Elisabeth Archangel;

Getrouwd

18 maart: Pedro Nasario Thode en Leona Gualbertina Domacassé;

Overleden

18 maart: Adriana Sepherina Ellis — 44 jaren;
Oscar Federico Polonius — 64 jaren;

Voet strak

De Braziliaanse nationale studentenbond heeft besloten te staken zolang de minister van justitie, Falcao, niet is afgetreden. Het stakingsparool werd uitgegeven in verband met een incident waarbij de politie hardhandig optrad tegen studenten die trams aanhielden om te protesteren tegen een verhoging van de tramtarieven.

Aanbesteding

Levering van drie kleine personenauto's ten behoeve van de dienst Sociale Zaken en Dienst Volksgezondheid en een Betonmolen ten behoeve van de Dienst Openbare Werken.

Voor wat auto's betreft waren er **8 inschrijvers:**

1. Isa Sales Agencies (merk „Vauxhall") .... ƒ 9600,—
2. Curaçao Motors Co. (merk „Fiat") .... „ 8235,— (merk „Simca") ...... „ 10.800,—
3. Prospero Baiz & Co (merk „Austin") ...... „ 9892,50
4. Marchena Moron & Co (merk „Hillman de Luxe") „ 9178,89 (merk „Hillman Special Saloon") „ 8621,79
5. Interconti N.V. (merk „Volkswagen") „ 8550,— (merk „Volkswagen" „ 8550,—
6. R. E. Yrausquin & Sons (merk „Ford Taunus") „ 3240,— (per stuk)
7. Hand. Mij Kuster N.V. (merk „Norris") ...... „ 8385,— Alternatief .... „ 7080,—
8. E. Moreno Brandao & Sons (merk „Opel") .... „ 9999,—

Betonmolen:

Baardse Trading & Co (merk „De Jong's") ...... ƒ 2576,—
Alternatief .... „ 3045,—
S.E.L. Maduro & Sons (merk „Rex") .... „ 4650,—
Cur. Hardware Co (merk „Winget") .... „ 1468,94
E. & G. Martijn (merk „Stothert & Pitt") „ 5650,—

voor vandaag en morgen

Bioscopen

DIT WEEK-END

Cinelandia, Roxy, West-End, zie advertentie elders in dit dagblad.

CARIBE
6.30 „Benny Goodman Story"
8.00 „Blue Jeans".
Zon. 6.30: „Hills of Oklahoma"
8.00: „Les byoutiers du claire de Lune".

ROYAL
„Three stripes in the sun".
Zon. 6.30: „Tarzan and the devil"
8.00: „Raw wind in Eden".

THEATER SUFFISANT
Zat. 8.00: The wind cannot read" in het engels met spaanse tekst.
Zon. 6.00: „Echame a mi la culpa" (geheel in het spaans).
Kindervoorstelling
Zon. 8.00: „High Hell" (in het engels met spaanse tekst.

MAANDAG

Cinelandia 7.00 en 9.00 uur:
„Los Santos Reyes" geheel in 't spaans.
Roxy 7.00 en 9.00 uur
„In de schaduw van de Himalaya" „Ruf der Gottër".
West-End 7.00 en 9.00 uur:
„'s Nachts op Montmatre" (Les niuts de Montmatre).
Caribe:
„Guns girls and ganster".
Royal 8.00 uur:
„Girls on the loose".
Theater Suffisan 20.00 uur:
„Los Robachicos" geheel in het spaans.

ALLERLEI

CINE-TRUCK
Zondag voorstelling op Marie-Pompoen. ....

WACHTDIENST GASOLINE STATIONS
Lunapark — Cardoze
Cas Coraweg — Servicenter
Berg-Altena — Bakhuis
Rio Canario — Winkel & Zonen
Hato — A. N. de Castro
Cas Chiquito — v.d. Mark
Mundo Nobo — Scheidelaar

AFGIFTE BEGRAVENIS VERLOVEN
19—20 Maart Mevr. M. A. de Jongh Kortijnweg 58 telefoon 24454
Zat. 19.00-21.00 uur: Cocktailparty aangeboden aan de Mr. A. C. W. Beerman en de heer A. J. Morpurgo.

BOTICA
Punda: Botica Wilhelmina Hendrikplein 7 telefoon 12380.
Otrabanda: Botica Del Pueblo breedestraat 82 (O) telefoon 23718.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE
Kerkdienst zondag 20 maart
Emmakerk 9.30 v.m. Ds. Stoof
7.30 n.m. Ds. Mietes
Fortkerk 9.00 v.m. Ds. Meerburg (jeugddienst)
7.00 n.m. Ds. Meerburg (aanneming nieuwe lidmaten)
Suffisant 9.00 v.m. Ds. Mietes
In Emmakerk en Fortkerk crèche tijdens de ochtenddienst.

GEREFORMEERDE KERK TE MUNDO NOBO
Laufferstraat 14 — Zondag, 20 maart
09.30 uur: Ds. F. D. Kraan
19 00 uur: Ds. F. D. Kraan
Crèche tijdens de mogendienst, naast het Jeugdgebouw.

In het Stadsdistrikt: Dr. J. E. Loe, Plantersrust 7, Tel. No. 23243.
In het 2de distrikt: Dr. G. F. Lubliek, Mahoema 83, Tel. No. 48126.
In het 3de distrikt: Dr. J. M. J. Chocolaad, Soto, 3de distrikt, Tel. No. 24200.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN SHELL CURACAO N.V.

TELEGRAM AFDELING
Kantoor open

	19/3—07.00—18.30	Tel.	2307
Dee	19/3—18.30—21/3—07.00	"	3428
b.g.g.	....	"	2400

AFDELING PERSONEEL
Zaterd. 19 mrt. 12.00 u. t/m. Zaterd. 26 mrt. 07.30 ur.

H. D. Wilsoe	"	0-13458
P. L. Jansenstraat		
b.g.g.	"	2400

MATERIALEN DIENST
Zaterd. 19 en zond. 20 mrt.

E. A. Wegman	"	4446
b.g.g.	"	2400

Zaterdag, 19 mrt. 12.30 u. t/m Maandag, 21 mrt. 7.00 u.
Medische Dienst

Dr. Podvinec	"	2624
b.g.g.	"	2409/2239

C.S.M. REDERIJ/SCHEEPS-AGENTSCHAPPEN
Zaerdag, 19 maart

H. Dania	"	3698

Zondag 20 maart

A. J. C. v. Romondt	"	8136
b.g.g.	"	2400

BIOSCOOPPROGRAMMA THEATER ASIENTO
Zaterdag 19 maart
[illegible]

Nederlandse pers over Antillen

(Vervolg van pag. 1)

De Tijd-Maasbode is het van harte met minister Korthals eens, dat het op de eerste plaats de plicht van de Antillianen zelf is om orde op zaken te stellen. Maar — zegt het blad — de vraag blijft of de algemene maatregel van rijksbestuur daartoe op de meest constructieve wijze heeft bijgedragen. Wij kunnen ons eveneens zeer wel verenigen met de kreet, welke de heer Berkhouwer met welhaast Antilliaanse bewogenheid slaakte, namelijk dat niemand er hier te lande aan denkt verder in te grijpen in de Antilliaanse aangelegenheden, dan door de constitutie strikt geboden is. Maar aan het inmiddels tot uiting gekomen verschil van mening over wat de constitutionele rechten en plichten voor de rijks- en landsorganen eigenlijk meebrengen, is door de sprekers vrijwel geen aandacht geschonken.

In plaats van over deze materie dan maar liever geheel te zwijgen. kozen de woordvoerders intussen wel stellig, namelijk ten gunste van de juistheid van het optreden der koninkrijksregering en meer in het bijzonder ten gunste van het gewicht dat aan de landsregering van Willemstad in zake als deze door de koninkrijksregering zou behoren te worden toegekend.

Dit valt te betreuren, want hierdoor is een te eenzijdig licht geworpen op de Antilliaanse verhoudingen, welke nu juist een duidelijke tweezijdigheid vertonen. Aan de ene kant de soevereiniteit van de Antillen als geheel, aan de andere kant de volledigheid van de autonomie der afzonderlijke eilanden tegenover de centrale Antilliaanse overheid. In het kamerdebat is de volle nadruk gevallen op de soevereiniteit van de centrale landsregering en op de Nederlandse eerbied daarvoor, maar de eisen, welke de eilandautonomie mag stellen, raakten daarbij in verdrukking.

Het is inderdaad juist, dat Nederland het liefst de Antilliaanse soevereiniteit zou willen eerbiedigen op een wijze, dat de rijksregering zich met de interne verhoudingen van de Antillen niet zou behoeven in te laten. Dat is destijds bij de voorbereidingen van het statuut gebleken en dat bleek ook nu in het kamerdebat. Maar men mag niet vergeten dat deze opvatting bij de totstandkoming van de nieuwe rechtsorde door de Antillianen zelf juist niet gedeeld werd. De autonomie van de eilanden bleek toen een zo angstvallig bewaakt goed, dat van Antilliaanse zijde de zorg daarvoor eerder bij de rijksregering veilig werd geacht dan bij de eisen landóverheid. Die oplossing is toen aan Nederland en aan de rijksregering opgedrongen.

Nu kan men wel zeggen, zoals b.v. de heer Nederhorst deed, dat de des- [illegible] „fremdkörper" uit het constitutionele recht moeten worden geschrapt. Maar dat moeten dan toch op de eerste plaats de Antillen zelf wilen. Op het ogenblik is die zienswijze in ieder geval geen geldend recht. Ook prof. Logeman heeft dit, blijkens zijn in de nota van dr Da Costa Gomez geciteerde beschouwingen, nog eens onderstreept. Zolang de Nederlandse Antillen zelf geen wijziging verlangen in de wijze waarop zij de autonomie van de afzonderlijke eilanden wensen veilig te stellen, is het moeilijk te verdedigen dat de rijksregering, met welke op zichzelf goede bedoelingen dan ook, de aanhangers van die opvatting op de tenen gaat staan. Wij zijn er ook na het debat in de Tweede Kamer niet van overtuigd dat dit bij het ingrijpen in het eilandsconflict vermeden is.

'Het Parool' valt er over, dat bij de behandeling van minister Korthals' begroting woensdag hooguit tien Tweede Kamer-leden aanwezig waren. Niemand kan verwachten, dat bij alle onderwerpen nagenoeg de hele Kamer present is. Het blad wijst op het gevaar, dat door een te ver doorgevoerde specialisatie van de onderwerpen, de belangstelling der Kamerleden voor vraagstukken van algemeen staatkundige aard gaat tanen. Toch is daarbij de aanwezigheid van een behoorlijk groot aantal kamerleden gewenst, zoal niet vereist, wil de buitenwacht althans niet de indruk krijgen, dat de volksvertegenwoordiging het van tijd tot tijd wel gelooft en er haar gemak van neemt.

En kan niemand betwijfelen dat vragen, die het koninkrijk en zijn structuur betreffen, en dus ook het desbetreffende begrotingshoofdstuk, zulk een zaak is van algemeen-staatkundige betekenis? Daarom moet, dunkt ons, het absenteisme van woensdagavond bijzonder worden betreurd. Het koninkrijk en met name Suriname en, door de recente gebeurtenissen aldaar, heel in het bijzonder de Nederlandse Antillen, hadden aan de Tweede Kamer beter verdiend.

De watersnood in BRAZILIE

De steden Cachoera en San Felix in de Braziliaanse staat Bahia staan opnieuw blank. Er zijn weer twee mensen door de watersnood omgekomen.

Men achtte aanvankelijk geen overstromingsgevaar aanwezig, maar door de regen, die in de afgelopen twee dagen viel, zwollen de rivieren opnieuw en veroorzaakten nieuwe rampen. In Serrinha, een andere stad [illegible] bedraagt meer dan [illegible]

De rivier de Beribe, die door Recife, de hoofdstad van Pernambuco, stroomt, dreigt ook buiten haar oevers te treden. Een groot aantal vrijwilligers, bijgestaan door brandweerlieden, hebben gewapend met lange stokken post gevat langs de oevers van de rivier om te voorkomen, dat de grote hoeveelheid vuil, die het water aanvoert, de loop der rivier zou versperren.

Ben Goerion in Londen

Premier Ben-Goerion van Israël heeft bij aankomst in Londen op vragen van journalisten, of hij van plan is wapens voor Israël in Engeland te kopen, geantwoord: „Ik kan u dat niet zeggen, voordat ik dat degenen verteld heb, die ik ben komen spreken."

Kort voordat het toestel met de Israëlische premier aan boord landde, moest de politie ingrijpen om een honderdtal Arabische betogers uit de omgeving van het vliegveld te houden. De betogers droegen borden mee met opschriften als „Israël is reeds tot de tanden bewapend!", „Geef geen Engelse wapens an de Israeliërs!", „Wij willen geen nieuw Suez!"

Sprekend over ontwapening zei Ben-Goerion aan de verslaggevers, dat hij voorstander is van volledige ontwapening in het Midden-Oosten met een systeem van wederzijdse inspectie, alvorens te beginnen met internationale ontwapening.

Zesmaal de zwaartekracht

Het raketvliegtuig X-15, dat bestemd is voor vluchten aan de rand van de ruimte met een snelheid van duizenden kilometers per uur, heeft dezer dagen zijn tot nu toe zwaarste proefvlucht gemaakt.

Het bemande vliegtuig moest een druk weerstaan van zes maal de zwaartekracht.

Coalbrook

Mijn moet sluiten

Op bevel van de regeringsinspecteur voor de mijnen moeten alle afdelingen van de kolenmijnen in de Zuidafrikaanse mijnstad Coalbrook, waar in januari 435 mijnwerkers om het leven kwamen, gesloten worden. Er zouden nieuwe steenverschuivingen onder de oppervlakte geconstateerd zijn. Door de sluiting van de kolenmijn zullen 31 Zuidafrikaanse goud- en uraniummijnen getroffen worden, daar de mijn de voornaamste brandstofleverancier was voor twee grote elektrische centrales, die stroom aan de goudmijnen leveren.

Zd. Afrika

Pleidooi voor de kleurling?

De Zuidafrikaanse minister van financiën, dr Donges, heeft in de volksraad gezegd, dat in Zuid-Afrika een politiek moet worden gevolgd, waarbij de „naturel" niet wordt bloot gesteld aan de gevaren van binnenlandse strijd en niet tot een gemakkelijke prooi van het communisme wordt gemaakt.

De nieuwe onafhankelijke landen in Afrika geven, aldus dr Donges, het beeld te zien van dictaturen of landen op de rand van de dictatuur.

Als minister-president dr Verwoerd er bij de westelijke mogendheden op aandringt hun politiek in Afrika te herzien, pleit hij niet alleen voor de blanke, maar ook voor de kleurling, aldus de minister van financiën.

Russische maanfoto's slechts vervalsingen?

Zijn de Russische foto's van de onbekende zijde der maan, die in oktober van het vorig jaar zo'n opzien baarden, slechts doodgewone vervalsingen en dus niet meer dan een goedgeslaagde propagandastunt?, zo vraagt althans de Amerikaan William J. Young, directeur van het onderzoekingslaboratorim van het Bostonse museum voor schone kunsten, zich af. Young vertelde een grote gelijkenis met de structuur van houtskooltekeningen te hebben ontdekt toen hij onlangs de Loenik-opnamen als dia's projecteerde op een enorm scherm van 2,5 bij meter. „Ik kon duidelijk penseelstreken zien en de compositie en aard der foto's waren dezelfde als die van houtskooltekeningen toen ik ze vergeleek. De Russische foto's toonden plekjes in de hoeken net als bij tekeningen die zijn opgespeld en daarna gefotografeerd. Hoewel ik het niet kan bewijzen, zouden de foto's tekeningen kunnen zijn, gemaakt met houtskool, potlood en waterverf. Hun structuur is gelijk aan het papier dat wij voor tekeningen gebruiken, aldus Young.

Amigoe's kinderkrant
ONS EIGEN HOEKJE

Beste kinderen

Hoe gaat het met jullie? Tante Corrie heeft veel tekeningen gekregen (hele mooie, ze hangen aan de wand), en veel nieuwe gezichten gezien. Jullie verjaardags-verhaaltjes kun je op deze pagina lezen. De speelgoedbon, of als ze die liever heeft: de boekenbon, is deze week voor Audrey Palm, omdat ze zo'n gezellig verhaal over haar achtste verjaardag heeft geschreven. Audrey moet deze week maar even bij de Amigoe langskomen.

En verder vind je hier weer verschillende werkjes. Ga ook maar vast eens aan Pasen denken. Misschien schiet je wel een fijn verhaal te binnen. Zou het helpen als we daar eens een prijsje voor uitloofden? Zullen wij de Paashaas eens verrassen met een leuke Paas-pagina. Het mooiste verhaal èn de mooiste tekening (over de Paashaas) krijgen een prijs. Je hebt er nog een paar weken de tijd voor. Doe je best, en maak er wat moois van!

Dag, tot ziens hoor,

tante Corrie.

FLIPJE heeft er genoeg van

Flipje keek in zijn tuintje en zuchtte diep.

„Nee", zei hij, en schudde treurig zijn hoofd. „Nee", zei hij weer. „Ik heb helemaal geen prettig leven, ik wou maar een vogel zijn, dan kon ik de hele dag gaan waar ik wou. Nee, nee, met mijn leven ben ik niet tevreden."

Plotseling zag hij Willem, de Haas aankomen.

„Waar ga je naar toe, Willem?" vroeg Flipje.

„O, naar het veld waar veel kolen groeien."

„Mag ik mee?"

„Ja, zeker. Klim maar op mijn rug."

Toen ze bij het korenveld kwamen, begon Willem haastig te eten.

„Is het lekker?" vroeg Flipje.

„a, zeker, kom, eet mee."

„Goed", zei Flipje.

Hij greep een blaadje van een kool. Maar nauwelijks had hij een hap gedaan, of ..... boem klonk het. Willem rende hard weg.

„De jager!" riep hij. „Gauw Flipje, ren weg!"

Flipje rende zo hard zijn benen hem dragen konden naar huis.

Na enkele uren kwam Willem en vroeg of hij mee wou.

„Nee', zei Flipje. „Ik heb er genoeg van"

Magda Angad-Gaur

De muis en het appeltje

Piep-piep, zei de kleine muis, die midden in de nacht de groentenwinkel binnensloop. Is er misschien ook wat te eten voor een arme hongerige muis?

Het muisje keek begerig naar het heerlijk fruit, dat aan één kant van de winkel was opgeslagen. Maar de bananen, die in grote trossen aan een rek hingen, riepen dadelijk: als je van ons maar afblijft: Wij zijn voor muizen veel te goed. Het muisje ging boven op een zak met aardappelen zitten en zuchtte.

Het zijn me de tijden wél, zei het. Eerst woonde ik in een kaaswinkel. Maar daar hadden ze behalve een heleboel kaas twee katten. Nou je snapt het al. In zo'n omgeving hou je het als muis niet lang uit. Ik mag blij zijn dat ik het er nog levend heb afgebracht.

Zeg dat wel, zelden de druiven zuur. Maar je waagt het niet om aan ons te gaan knabbelen, want daarvoor zijn we niet rijp geworden.

Als U er zo over denkt dames, zei de muis, nou dan maar niet. Maar waar was ik ook weer met mijn verhaal. O ja, ik ging dus weg uit de kaaswinkel en zocht een huisje in een slagerij. Allemaal spek en worst, dacht ik. Dat is zo kwaad nog niet. En ik zou nog gelijk gehad hebben ook, als er geen bullebak van een hond bij die slager had gewoond. Maar nou was het niks. Nog geen zwoerdje van de worst liet die hond voor mij over. De hebberd!

Jaja, zeiden de stoof-peertjes zoetig. Maar je haalt het niet in je kopje om met ons je honger te stillen. Wij moeten trouwens eerst gestoofd worden, voor we te eten zijn.

Jaja, rustig maar, zei de muis. Wat zijn jullie toch allemaal bang. En ik dacht nog wel: hier in de groenten- en fruitwinkel is vast wel een stukje fruit waar wat aan mankeert. Een klein plekje of zo, waar de mensen niets van moeten hebben, maar waar een hongerige muis zich niets van aan trekt.

Pardon, riepen de Hollandse appelen, die in een kist lagen. Dit is hier een winkel voor uitgezocht en beter fruit. Het staat zelf op de etalageruit. Als je hebt leren lezen, kun je het zelf zien. Ze verkopen hier niets met plekjes.

Maar ik val om van de honger. Ik weet we geen raad, piepte de muis. Dat klonk heel zielig en toch riepen alle bewoners van de groeten en fruitwinkel, je blijft van ons af, versta je.

Maar er was één appel in de kist met hollandse appels, die er anders over dacht. Het was nog wel een mooie, met een vuurrode kleur. Hij gluurde over het randje en riep: We kunnen dat muisje toch niet van honger om laten komen. Hij ziet helemaal grauw van ellende.

Ik jaag hem nog niet zo lief weg, riep een dikke cocosnoot met een baard in zijn keel. Toen begon het muisje te piepen van angst en wilde al weer de winkel uit lopen. Maar de appel zei: kom maar hier muisje. Je mag uit mijn wang een klein stukje bijten. Wat geeft het eigenlijk, zo'n muize-hapje. Misschien ziet de groenteman het morgen nog niet eens.

Heb je ooit, zeiden de citroenen met o zulke zure gezichten. Maar het muisje wipte vrolijk naar de appel in de kist en hapte er voorzichtig een klein, rond stukje uit.

Alle muizen, ik heb in weken niet meer zoiets sappigs binnen gekregen, zei het muisje, toen het op was! Mm, ik proef de vitaminen nog! Nu kan ik weer eventjes tegen. Ik ben van plan om maar veldmuis te worden. Ik heb nog familie wonen op het knolletjesveld, zie je. En daar is altijd wel wat te smikkelen. Dank je wel hoor, lieve beste appel. Je kunt niet begrijpen, hoe goed je een arme, uitgehongerde muis geholpen hebt!

Met een blij gezichtje huppelde het muisje weg van de kist met appelen. Het stak zijn tongetje uit tegen de citroenen. En trok een lange neus tegen de cocosnoot. Maar tegen het ene appeltje wuifde het nog eens vrolijk toen het al bij de deur was.

Onze mooie wagens
(Hubert Nouel, 5 jaar)

Ze waren er allemaal eventjes stil van, de bewoners van de groentewinkel. Ze gluurden eens naar de appel, die nu een rond wit gaatje op zijn wang had. En ze zeiden: zul je morgen de baas eens horen!

Nou ja, zei de appel. Ik heb vannacht tenminste een blij gezicht gezien. Het is heel wat voor een appel om een blij gezicht op de wereld te maken, al is het dan maar van een muis.

Daar wist niemand nog wat op te zeggen. En daarom gingen ze maar slapen, tot de nacht voorbij was.

Kijk er-es aan, zei de groeteman, toen hij de volgende morgen de appel met het muizegaatje vond. Een appel met een gaatje erin! Wij zijn hier een winkel van uitgezocht en beter fruit. Daar horen appels met gaatjes niet thuis.

Ze hielden allemaal hun adem in, toen ze dat hoorden. Maar de groentenman nam de appel en keek door de glazen winkeldeur naar buiten. Daar kwam juist een kleine jongen voorbij. Het was een arm jongetje, met rafels aan zijn broek. Hela, kom eens binnen, riep de groentenman tegen het jongetje.

Jawel meneer, zei de kleine jongen verbaasd.

Lust jij een lekkere appel? vroeg de groentenman, terwijl hij met zijn mes het plekje, waar de muis geknabbeld had, wat afsneed.

Jawel meneer, zei de kleine jongen nu begerig. Is die voor mij, die lekkere rode appel? O, dank U wel hoor! Dag meneer!

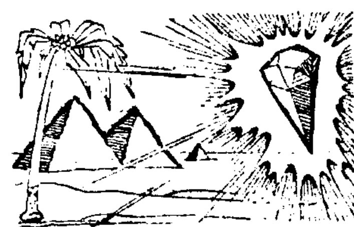
Even blij als de kleine muis van 's nachts stapte de jongen de winkel weer uit. De bananen fluisterden: zag je dat, alwéér zo'n blij gezicht. En de sinaasappelen zeiden: si-si! En de cocosnoot bromde in zijn baard: twee blijde gezichten om één appeltje.

Maar de appel zelf zei niets meer. Want om op de wereld twee blijde gezichten te maken, daar weet je als appel geen woorden voor...

Waard om te weten

DIAMANTEN VOOR DE PIRAMIDEN

In het begin van de vorige eeuw ontdekte men dat diamanten dienst konden doen als zagen en boren, waarmee de hardste gesteenten klein gekregen konden worden. Dat was echter geen nieuwigheid, want men was er tevens achter gekomen dat duizenden jaren geleden de oude Egyptenaren al diamant gebruikten voor het zagen van harde steenmassa's. Het was eeuwenlang een raadsel gebleven hoe de Egyptenaren erin geslaagd waren sommige bikkelharde

materialen voor hun piramiden en tempels zo uitstekend te bewerken. In de negentiende eeuw bleek echter, dat de vakmensen in het oude Egypte rechte en gebogen zagen kenden en dat ze stevige, buisvormige boren gehad moeten hebben, waarvan de tanden of snijkanten uit keiharde diamant bestonden. Ook de hiërogliefen (het Egyptische tekenschrift) die in de oeroude bouwwerken gekrast waren, werden waarschijnlijk met behulp van diamant uitgebeiteld.

EEN GOED LEVEN VOOR WITTE OLIFANTEN

In haast geen enkele dierentuin of circus treft men een witte olifant aan; meestal zijn ze licht- of donkergrijs. Toch bestaan er wel witte olifanten, maar ze zijn heel zeldzaam. Ze komen voor in de oerwouden van Achter-Indië, Siam en Birma, waar ze al sinds onheuglijke tijden als heilige dieren vereerd worden. In 1546 bezat de koning van Siam liefst zeven van deze gelukbrengende slurfdieren. De vorst had hun de meest verheven namen gegeven, zoals „Edelgesteente des Hemels" en „Roem des Lands", want ze werden in hoge ere gehouden, omdat men meende dat de ziel van Boeddha in de dieren voortleefde. Daarom zou ieder die de witte olifanten vereerde, veel geluk en voorspoed in zijn leven krijgen.

Als er een witte olifant gevangen was, werd de zware viervoeter met aanziek naar de hoofdstad Bangkok gevoerd, waar de koning in staatsiegewaad en vergezeld van zijn complete hofhouding het dier stond op te wachten. De olifant kreeg met veel ceremonieel een naam en werd in de adelstand verheven. In het paleis stonden tal van ambtenaren en slaven hem ten dienste. Zijn voedsel en drinken werd hem voorgezet in gouden en zilveren schalen en vaten, en alleen de kostbaarste en zeldzaamste vruchten waren goed genoeg voor hem. Als zijn slagtanden volgroeid waren, werden ze versierd met ringen van edel metaal welke met kostbare juwelen bezet waren. Op zijn kop schitterde een grote diadeem als teken van zijn verhevenheid. Alle dienaren en hoffunctionarissen moesten voor hem knielen.

Als hij ziek werd, kwam de lijfarts van de koning hem persoonlijk opzoeken en werd er door de priesters van Boeddha voor zijn genezing en gezondheid gebeden. Stierf de witte olifant, dan rouwde het hele land en werd het dier met grootse plechtigheden begraven.

VRIENDSCHAP OP DE BODEM VAN DE ZEE

Niet alleen mensen sluiten vriendschap, maar ook dieren en zelfs planten houden van gezellig samenzijn. De meest wonderlijke vriendschap in de natuur kan men ontdekken op de bodem van de Middellandse Zee, waar de kluizenaarskreeft en de zeeanemoon in onverbrekelijke trouw hun leven lang bij elkaar blijven. Deze kreeft heeft namelijk de eigenaardige gewoonte om zijn achterlijf in een leeg slakkehuis te verbergen. Zijn kop met de geweldige scharen steekt buiten de schelp en alleen als er gevaar dreigt, trekt hij zich helemaal terug in zijn vesting. De oranjekleurige, paarsgevlekte zeeanemoon woont op de schelp van de kluizenaarskreeft. Aan dit samenwonen zijn voor beide partijen voordeeltjes verbonden. De zeeanemoon profiteert van haar eigenaardige verblijf; want steeds als de kreeft met zijn lange poten het zand van de zeebodem omwoelt, heeft de anemoon weer volop voedsel. De kreeft daarentegen wordt door de zeeanemoon beschermd tegen de aanvallen van roofzuchtige vissen. De meeste zeedieren zijn namelijk doodsbang voor de neteldraden van deze bloem, die een brandende pijn veroorzaken. Ze durven nooit te dicht in de buurt te komen.

Natuurlijk krijgen de twee het wel een beetje moeilijk, als de kreeft zó dik is geworden dat hij een ander en groter slakkehuis moet opzoeken. Wanneer het dier gaat verhuizen neemt hij de zeeanemoon mee. De kreeft werkt net zo lang met zijn scharen en poten, totdat de bloem zich heeft samengetrokken. Daarna maakt hij zich los van zijn oude woning en gaat met de anemoon op zoek naar een nieuw huis. Het is een wonderlijke vriendschap, daar op de bodem van de Middellandse Zee'

De natuur geeft het voorbeeld

Een koenoekoe-tafreeltje van Sharon van Eyma.

Gieltje werd vier jaar

Gieltje zou morgen 4 jaar worden. Hij mocht met moeder naar de stad en dingetjes kopen voor zijn verjaardag. De hele avond praatte hij erover. Hij wist, dat morgen de tafel feestelijk gedekt zou zijn. Toen hij moeder en vader goede nacht wenste zei vader: „Morgen ben je een kerel."

Hij dacht in bed na over de woorden, maar eindelijk werden zijn ogen zwaar en hij sliep.

De volgende morgen was Giel wakker om 4 uur. Zijn eerste gedachte was: „De tafel". Hij vergat zijn pantoffels aan te doen en sloop naar beneden. Daar aangekomen maakte hij de trapdeur open en de tafel ontlokte hem een kreet van verrassing. Met glinsterende ogen stond Giel naar de tafel te kijken. Er waren schaaltjes snoep en bloemen en......

Maar opeens ging de kamerdeur open. Giel kroop onder de tafel en vandaar zag hij hoe vader en moeder een groot hobbelpaard naar binnen sjouwden. Toen het eindelijk op een geschikte plaats stond, rekte vader zijn rug en wiste het zweet van zijn gezicht weg. Giel zag, dat hij in pyama was. Vader bukte zich om het tapijt, dat onder het hobbelpaard was gerimpeld, recht te trekken. Opeens zag hij een stuk slof onder de tafel.

„Hé", zei hij verwonderd.

„Wat is er?" vroeg moeder.

Giel stond doodsangsten uit.

„Ik zie iets onder de tafel", zei vader. En meteen liep hij naar de versierde tafel toe, trok aan het goed en...... daar kwam Giel te voorschijn. Hij stond te draaien voor vader, die nog niet van zijn verbazing bekomen was.

Plotseling pakte hij Giel vast en legde hem op zijn knie. Giel wou al een keel opzetten, maar moeder zei: „Vader, het is Giels verjaardag!"

Dat redde hem.

„Nou Giel", zei vader, „van harte gefeliciteerd, en zorg dat je dat nooit meer doet."

Giel gaf vader een stevige pakkerd en daarna moeder. Hij had verder een mooie verjaardag en toen hij 's avonds ging slapen, zei hij tegen moeder: „Ik zal dat nooit meer doen, moeder."

En hij heeft het ook nooit meer gedaan.

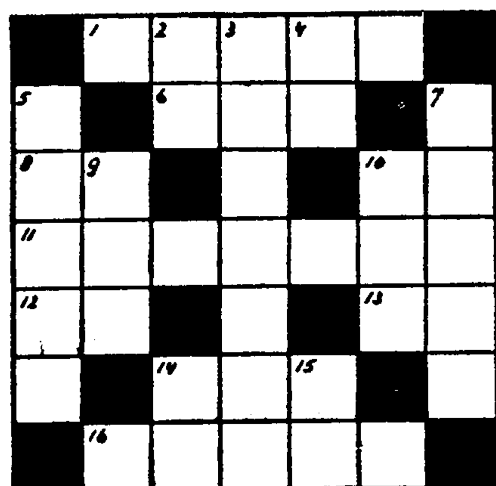
L. Henriquez

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

In deze kruiswoordpuzzle komen verscheidene namen van steden voor, die zowel in Nederland als in andere landen van Europa gelegen zijn. Dus echt iets voor bollebozen in aardrijkskunde.

Van links naar rechts:

1 Stad aan de Engelse kant van het Kanaal, tegenover Calais
6 Zwarte stof uit teer gemaakt
8 Afgekorte jongensnaam
10 Bergplaats in kast of bureau
11 Hier woonde czaar Peter, toen hij in ons land was
12 Oude lengtemaat
13 vader
14 Heb je nodig om je haar in orde te houden
16 Plaats in Drente, bekend om de hunnebedden

Van boven naar beneden:

2 Voorzetsel
3 Plaats in Groningen; een van de meest bekende vroegere veenkoloniën
4 Eerstkomende (afkorting)
5 Zwitserse stad, waar de Rijn Duitsland in stroomt
7 Stad in Noorwegen, waar de Nederlandse schaatsenrijders vaak verblijven
9 Vlak stuk land tussen bergen
10 Stuk goed
14 Kilometer (afkorting)
15 Persoonlijk voornaamwoord

WELK WOORD HOORT ER NIET BIJ?

Hieronder staan vier rijtjes van vier woorden. Elk groepje schijnt zo op het eerste gezicht echt bij elkaar te horen, en dat is ook wel zo, maar toch bevat elk rijtje een woord, dat er eigenlijk niet in past. Bijvoorbeeld: TIJGER, LEEUW, BEER, PANTER. Allemaal roofdieren, maar toch hoort BEER er niet bij, omdat de andere katachtige zijn en de beer niet. Zo is er steeds wat anders en dat moeten de bollebozen onder jullie maar eens proberen uit te zoeken.

1 VOETBAL, TENNIS, ROEIEN, HOCKEY
2 EIK, SPAR, BEUK, LINDE
3 VIOOL, HARP, CELLO, HOBO
4 BRONS, IJZER, TIN, ZINK

VERGELIJKINGSPUZZLE

RIJBON = TEENSLEDE

Je weet nu wel zo langzamerhand hoe je deze vreemde vergelijking aan moet pakken. Je moet om te beginnen de letters van het eerste woord net zo lang verwisselen tot je een ander goed woord gevonden hebt. Met het tweede woord doe je net zo en dan zul je zien, dat het heus wel klopt.

VISITEKAARTJE

A. E. ZIJS
WOERDEN

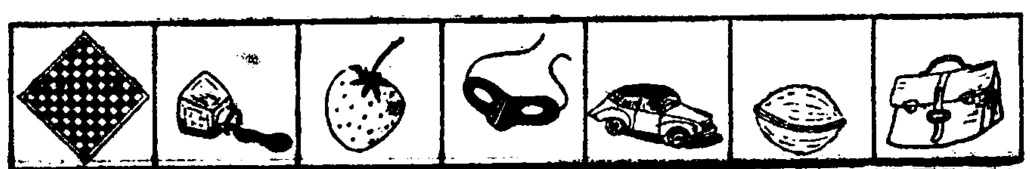
Welk beroep heeft deze dame?

RAADSEL

Eerst is het maar een heel klein woord:
Een oude lengtemaat.
Met b er voor wordt het een ding,
Dat soms wel luiden gaat.
Maar zet je daarvoor weer een a:
Een naam, dat zie je gauw.
En als je daar een k voor schrijft,
Krijg je een heel dik touw.

EEN-LETTER-PUZZLE

Als jullie achtereenvolgens van elk woord, dat door de tekening voorgesteld wordt, de eerste letter neemt, dan krijg je zeven letters, die samen de naam van een edelsteen vormen.

SLUIMERING

Zachte tonen ruisen, als het zijden kleed
van een schone jonkvrouw. Stille harten bruisen
Ogen schitteren als parels morgendauw
Laat mij zo rusten in al die tederheid
En de stem horen die mij in mijn sluimering suste.

R. Mook

Regiena, het meisje met de poezen.

Van Astrid, Edith, Ronald en Michael, die op de Santa Rosaweg wonen, heeft tante Corrie een heel lief hondje gekregen. Ze is er erg blij mee, dat begrijp je. Het hondje heet Dickinson en hij woont bij tante Corrie op de porch. En hij heeft bijna zulke lange oren als het hondje op de foto. Hij speelt met een oude keds, een bal en een boodschappenmand, net zolang tot hij omrolt van de slaap. Dan gaat hij een dutje doen, totdat hij z'n maagje voelt knorren. Als hij gegeten heeft, ontdekt hij ineens een kleed met frànje, stel je voor. Of hij vindt een borstel of een oude schoen, en dan begint het spelletje van voren af aan. Tot hij weer slaap krijgt, natuurlijk. We vinden hem allemaal erg lief, en het is een flinkerd ook, want als hij 's nachts alleen moet slapen, begint hij niet eens te huilen. Daarom zegt tante Corrie tegen Astrid, Edith, Ronald en Mike: dank je wel, hoor jongens!

Mijn leukste verjaardag

Wat ik nu ga vertellen, is over de leukste verjaardag, die ik nooit heb meegemaakt en dat was op mijn 8e verjaardag. Toevallig zou ik op die dag mijn Eerste H. Communie doen. En toen de morgen van mijn verjaardag was aangebroken, was ik zo blij, want toen mocht ik op school snoepjes uitdelen. Ik had een paar dagen van te voren met mijn broer en vader zelf uitnodigingskaarten gemaakt en op school aan mijn vriendinnetjes gegeven. Mama had ook een heel mooie taart gemaakt.

Toen ik van de kerk thuis kwam, was alles prachtig versierd. Ik had ook een „piñata" gekregen, dat is een pop van gekleurd papier en hangt die aan een katrolletje buiten aan een boom. In die pop zitten allemaal snoep en speelgoedjes. Toen moest om de beurt een kind, dat geblinddoekt werd, proberen met een stok de pop kapot te slaan, maar een oom van mij trok telkens de pop op en liet hem dan weer zakken. O, wat moesten wij toch lachen, als ze telkens maar weer mis sloegen.

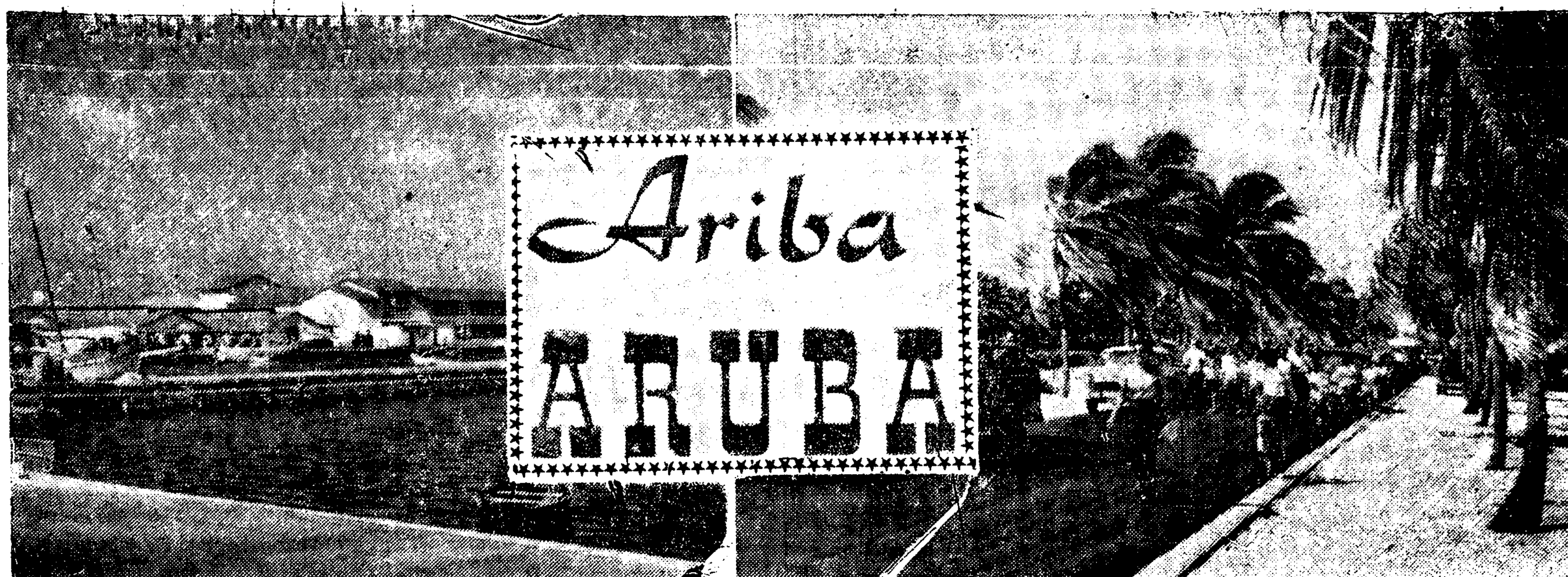
Eindelijk sloeg één van de jongens een groot gat in de pop en alle snoep en speelgoed vielen er uit.

Iedereens rolde en viel en struikelde over mekaar om maar zoveel mogelijk snoepjes te pakken. Daarna gingen we naar binnen, liedjes zingen bij de taart met de kaarsjes en toen ik die uitgeblazen had, kregen we allemaal een stukje taart en een glaasje limonade. Daarna kregen we nog een paar leuke filmpjes te zien. Dat was het eind van mijn feestje.

Audrey Palm,
Moffieweg 18, Curaçao
10 jaar.

Puntenlijst

Magali de Jesus (20), Soraida de Jesus (10), Els Marie Dortolina (10), Glenda Marcéra (20), Sandra de Jesus (10), Stella Dortolina (10), Magda Angad Gaur (20), Sharon van Eijma (20), Ingrid van Eijma (10), Regiena Durgaram (90), Annette Pasman (20), Lies Pasman (10), Erica Pourrier (10), Bigael Pourrier (10), Roosje Leander (10), James Leander (10), Maureen Kroon (50), Annette Tjon Sie Fat (10), Lorette Tjon Sie Fat (10), Annie Carty (10), Margriet Mackaaij (30), Lucille Henriquez (60), Zulay Nouel (50), Herbert Nouel (10), Olga Streurman (20), Bobby van Dorp (10), Hedy van Dorp (20), Anna Abdala (30), Juliet Dortolina (10), Berty van de Weijer (60), Fatmé Abdala (20), Louise Marie Corsen (10), Audrey Palm (10), R. Mook (50), Olga van de Weijer (70), Virginia Bakker (10), Aramida Felix (20), Virginia Kirchner (10), Toos Smeulders (20), Tommie Smeulders (10).

Toerisme brengt nevenbedrijven

Oranjestad. — Ofschoon het tourisme nog maar aan het begin van de grote ontwikkeling staat, beginnen er nu reeds nevenbedrijven te ont staan. Bekend zijn de plannen van het drijvend restaurant Bali om een dependence te bouwen aan de Palm Beach. Er zijn nog andere plan nen voor uitspanningen daar voor de toeristen. Maar intussen ontwik kelden zich al een tweetal nevenbedrijven. Een ervan is een volledig watersportcentrum en het andere een verhuurinrichting voor auto's voor touristen die over een „eigen" auto willen beschikken.

Watersportcentrum en auto-verhuurinrichting

Het watersportbedrijf werd opgericht door de heer John Camping een uit Nederlandse ouders geboren Amerikaan, die hier is gekomen als uitvoerder voor de firma Taylor Construction, aannemers bij de hotelbouw.

De heer Camping woont in Florida en is sinds zijn jeugd een verwoed watersportenthousiast.

Hier zag hij de kans om van zijn hobby een bedrijf te maken en in overleg met een kapitaalkrachtig Amerikaan ging het bedrijf van start, op het strand achter het Aruba Caribbean Hotel.

Die Amerikaanse aandeelhouden is de heer Allan Finck, die tevens president Commissaris is.

Op 1 januari is de N. V. Aruba Water Sport officieel begonnen.

Er vinden thans een zes tot twaalf man, hetzij een volledige boterham of wel een goede bijverdienste.

De touristen, maar ook lokale watersportliefhebbers, want deze laatsten zijn ook van harte welkom en krijgen zelfs een reduktie op de gepubliceerde huurprijzen, vinden er thans een tweetal speedboten met binnenboordmotor voor waterski-en. Voor wie het ski-en wil leren is er deskundige leiding en instruktie. Dan zijn er waterfietsen (11 voets fibreglas Catamarans). Wie van onderwatervissen houdt kan genieten van de assistentie van een boot met gidsen. Ook is er alles wat voor deze sport nodig heeft voorhanden.

Voor de zeilers zijn er veertienvoets Super Sailfishes en ook hier weer kunnen de niet ingewijden les krijgen.

Er is een zeilsloep van 28 voet, voor gezelschappen tot tien personen.

Voor wie het wat rustiger aan wil doen zijn er dubbelschroefs sightseeing boten met glazen bodem. Men kan een ritje maken naar het Bali restaurant, naar de vuurtoren op California of naar de Lago.

Trots van de onderneming is de 32 voets nieuwe sportvissersboot. Het schip heeft twee motoren en is volledig voor de sportvissers uitgerust.

De onderneming zorgt voor voedsel en een biertje op zijn tijd en heeft hengels, aas en alle gereedschappen aan boord. Ook hier kan men weer met een heel gezelschap meegaan.

Binnenkort komt er nog een grote zeilboot, geschikt voor cruises door het Caraibisch gebied. Deze boot zal in charter worden uitgegeven.

Er werden 400 aandelen elk van f. 400.— uitgegeven bij oprichting. Hiervan werden geplaatst en volgestort 320. Men zal de resterende 80 aandelen nu op Aruba aan grotere en kleinere beleggers aanbieden. Wie een aandeel koopt krijgt bovendien nog speciale redukties op de huurprijzen van de boten.

De heer Camping vertelde ons dat de belangstelling van zijn verhuurbedrijf nu nog sterk aan schommelingen onderhevig is. Het hangt helemaal af van de bezetting van het hotel. Het wordt natuurlijk steeds beter en vooral als straks ook de lokale bevolking er de smaak van te pakken krijgt zullen we weldra boten te kort hebben.

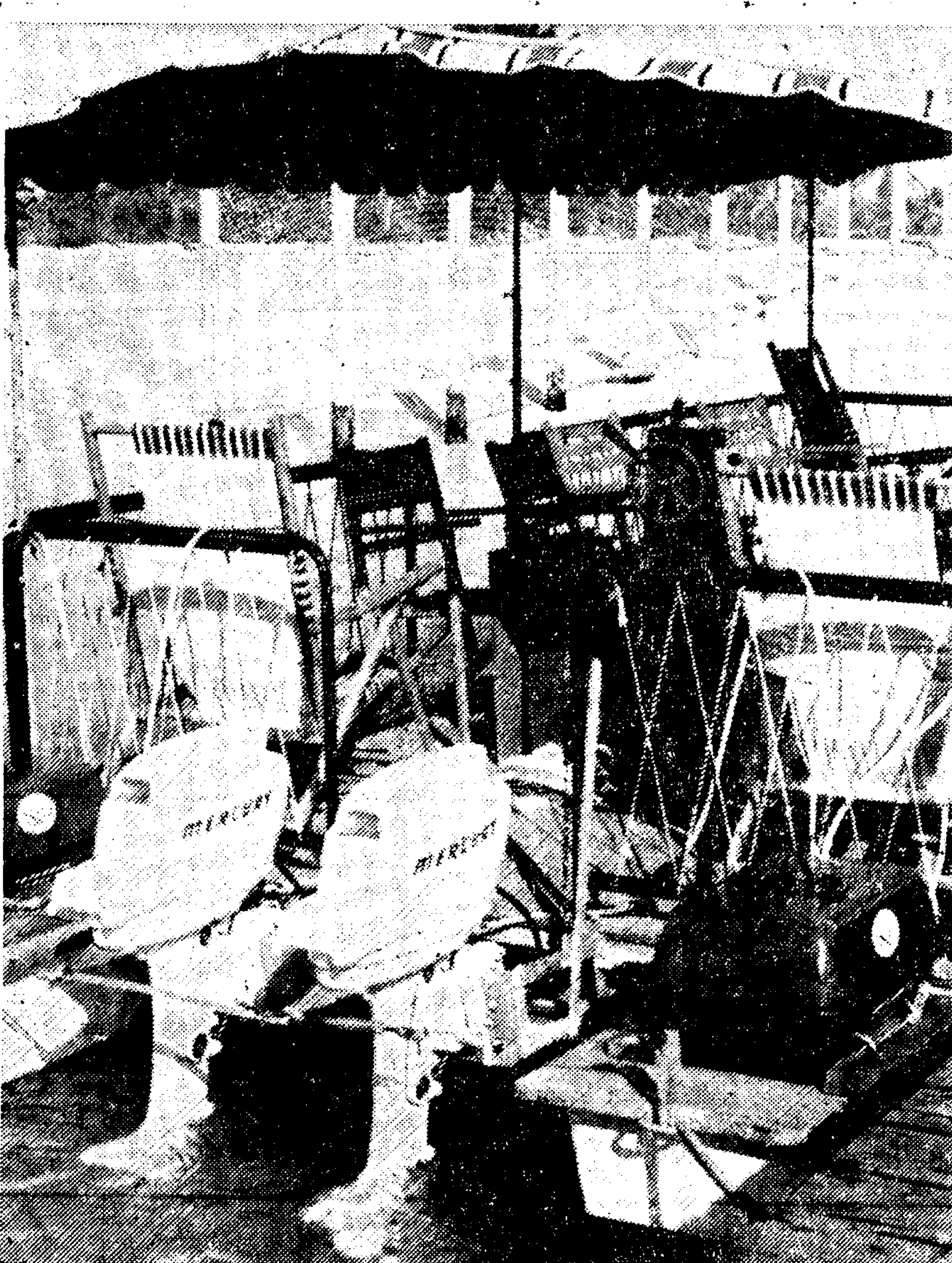
Hoe liggen de prijzen? Die varieren natuurlijk aan boot tot boot. Men kan echter waterski-en voor $ 2.— perkwartier, terwijl instruktie $1.— extra kost. De waterfietsen kosten $ 1.50 per half uur. Super Sail fishes $ 2.— per uur.

De grote boten kosten natuurlijk duurder, maar hier heeft men het voordeel dat men met een grotere groep gaat, zodat de kosten dan kunnen worden omgeslagen.

Wij raden onze lezers met klem aan eens te gaan kijken bij het watersportbedrijf, achter het Aruba Caribbean Hotel. Men komt er langs de hotel cabana's of wel langs het strand.

John Camping ... van hobby tot bedrijf ...

Een van de fraaie rondvaartboten, voorzien van glazen bodems.

Bevinkje

In Recklinghausen aan de Ruhr is een lichte aardbeving gevoeld die vele bewoners ongerust de straat op deed snellen. Men dacht het mogelijk dat een grondverschuiving in een der verlaten naburige mijnen de oorzaak van de trillingen is.

Anti - griep

Het Britse ministerie van gezondheid heeft bekendgemaakt dat de British Common Gold Research Unit te Salisbury, Wiltshire, een belangrijke stap heeft gezett in de richting van het vinden van een geneesmiddel voor de gewone verkoudheid. Virussen zijn buiten het menselijk lichaam gekweekt in Cultures van menselijke niercellen van het embryo. een prestatie die het einde betekent van de eerste lange fase van vooruitgang naar het uiteindelijke doel van een volledige genezing. De unit, die door de medical research council in samenwerking met het ministerie van gezondheid wordt gedreven, zoekt vrijwilligers voor nieuwe proeven.

Valse werken

De Italiaanse politie heeft na een langdurig onderzoek een handel aan het licht gebracht in valse schilderijen. Er zijn zeven arrestaties verricht en dertig schilderijen in beslag genomen die, naar de politie aanneemt, valselijk de namen dragen van bekende moderne Italiaanse schilders als Ottono Rasai en Giovanni Omiccioli.

Verkeer eiste gisteren nog een slachtoffer

Oranjestad — Terwijl gistermorgen het stoffelijk overschot van de heer Schoppemo, die in de ochtenduren bij een verkeersongeval om het leven was gekomen ter aarde werd besteld, vond op Santa Cruz een zeer tragisch verkeersongeval plaats dat het leven kostte aan de zestigjarige mevrouw G. Croes van Piedra Plat. Mevrouw Croes was des middags met een nichtje ziekenbezoek gaan afleggen bij familieleden. Zij keerde omstreeks vier uur daarvan terug. Mevrouw Croes zat naast de bestuurder en had een tweejarig kindje in de armen.

Men reed op Santa Cruz in de richting van Balasni naar Piedra Plat toen men de driesprong passeerde ter hoogte van de gasolinepomp. Daar naderde uit de weg, komende van de richting Kas Ariba een faecaliën truck van DOW. De bestuurder van deze zware wagen wilde, zoals het hoort voorrang verlenen, maar zijn rem weigerde. Door het stuur om te gooien poogde hij daarop nog een aanrijding te voorkomen. Bijna was dit gelukt, maar de truck schampte nog juist langs het rechterportier van de auto van de familie Croes. Het portier vloog open en mevrouw Croes met het kindje werden naar buiten geslingerd.

Direkt werden zij naar het hospitaal overgebracht. Mevrouw Croes bleek zeer lelijk te zijn gevallen. De verwondingen, die zich aanvankelijk niet eens zo ernstig lieten aanzien, waren zo ernstig, dat zij omstreeks zes uur is overleden. Het kindje maakt het naar omstandigheden redelijk wel. De bestuurster van de auto kwam met de schrik vrij.

Het spreekt wel vanzelf dat overal grote verslagenheid heerste over dit zeer trieste ongeval.

Onze innige deelneming gaat uit naar de familieleden van de overledene.

Autosterrit Juventud Christiaan

Oranjestad — Van de heer Ronald Brete van de aktieve Juventud Christiaan Club vernemen wij dat op 23 april a.s. een grote avondsterrit zal worden gehouden. De wedstrijd zal bij het Dominiiusiollege beginnen en eindigen op Basiruti. Men maakt er dan verder een gezellig bal van, waarbij Sonora del Caribe voor de dansmuziek zal zorgen.

Nadere byzonderheden volgen later, maar het staat bij voorbaat vast dat het groot en gezellig feest wordt, zodat men er goed aan doet deze avond vrij te houden.

De baten van de avond zijn bestemd voor een bouwfonds, waaruit Juventud Christiaan tee zijner tijd een eigen clubhuis wil stichten.

Het Westen is één

Bondskanselier Adenauer heeft voor zijn vertrek uit Washington tegen verslaggevers gezegd, dat hij de Amerikaanse hoofdstad verlaat met de volkomen gerustsstelling, dat het westen één zal zijn op de komende topconferentie.

„Ik ben ervan overtuigd, dat de topconferentie een eenheid van het westen te zien zal geven, die zo sterk is, dat de Russen haar eenvoudig niet over het hoofd kunnen zien", aldus de bondskanselier. Hij voegde hieraan toe, dat de vrije volkeren, zo zij verenigd blijven, sterker zijn dan de communisten. Dit is de reden waarom de communisten altijd trachten deze eenheid te verbreken, zo zei hij.

Kort nadat Adenauer het gastenboek had getekend van de „National Gallery of Art" in Washington, trof men hierin twee hakenkruisen aan. Het is nog niet bekend wie dit gedaan heeft.

Adenauer is thans in Californië.

Agenda Aruba

Oranjestad: Kantoor Amigoe Toricellistraat No. 16 — Telefoon 1233. Zaterdag 19 en zondag 20 maart 1960.

Bioscopen:

DE VEER 8.30 uur:

„Count your Blessings"
met Deborah Kerr, Rossano Brazzi en Maurice Chevalier — 18 jaar.
Zondag 6.00 uur: „The lost missile" met Roert Loggia en Larry Kerr — alle leeftijden.

RIALTO 8.00 uur:
„Harpoon against si-gun" met Sterling Hayden en Sebastian Cabot — 18 jaar.
Zondag 5.45 uur: „The Missourians" met Monte Hale en Paul Hurst — alle leeftijden.

PRINCIPAL 8.00 uur:
Zaterdag: „Windom's Way" met Peter Finch en Mary Ure — 18 jaar.
Zondag: „Frontier Rangers" met Keith Larsen en Buddy Ebsen — 18 jaar.
Zondag 6.00 uur: „20 Million miles to earth" met William Hopper en Joan Taylor — alle leeftijden.

AURORA 7.30 uur:
Zaterdag: „The young Philadelphians" met Paul Newman en Barbara Rush — 18 jaar.
Zondag 6.00 uur: „Navajo Trail Raiders" met Allan „Rocky" Lane en Black Jack — alle leeftijden.
Zondag 8.00 uur: „Cry Vengeanie" met Martha Hyer en Skip Homeier — 18 jaar.

SAVANETA 7.30 uur:
Zaterdag: „Regreso imposible" met Skip Homeier en Patricia Dainton — 18 jaar.
Zondag 6.30 uur: „Killer Leopard" met Johnny Sheffield en Beverly Garland — alle leeftijden.
Zondag 8.00 uur: „Bullwhip" met Guy Madison en Rhonda Fleming — alle leeftijden.

Nachtdient Botica's:
O'stad: Botica Oduber Telefoon 1780.
S. Nic. Botica S. Lucas. Telefoon 5119.
Wit Gele Kruis:
Zuster Ewalda en Zuster Perpetua Tel. 2200.

JEUGDCENTRALE „LA SALLE"
Zaterdag 19 maart:
Club Noord:
4-6 p.m. Club open voor Little League.
Sint Jozefbond Estrella:
3-10 p.m. Club open
Vrije ping-pongtraining.
Trupialen:
8.30 a.m. Junioren naar de Beach.
4.00 p.m. Repetitie Poppentheater Junioren.

Zondag 20 maart 1960:
Club Noord:
10-1.00 Club open voor leden.
Sint Jozefbond Estrella:
Ping-pong Tienkampen. Tweede klasse Spelers: F. Webb, P. Croes, M. Croes en J: B: Croeze.

Maandag 21 maart 1960.
St. Jozefbond Estrella:
Baseballcompetitie: „La Salle" — Chesterfield.
6.00 p.m. Muziekles
6.00 p.m. Volleyballtraining Junioren
7.30 p.m. Basketballtraining dames
Basketballtraining jongens
Trupialen:
3.15 p.m. Zangles Junioren
6.30 p.m. Koorrepetitie Senioren.

Dachau

Het vroegere concentratiekamp Dachau in Beieren zal binnenkort uitsluitend worden ingericht als plaats voor herdenking van de slachtoffers van het nationaal-Socialisme. De daklozen die thans nog in een aantal barakken verblijven, zullen naar elders worden overgebracht. Er zullen maar enkele barakken blijven staan die als museum worden ingericht.

Minister Morpurgo:

Suriname streeft naar instelling hoger onderwijs

Oranjestad. — Gistermorgen ontmoetten wij, dank zij de bemiddeling van de Arubaanse voorlichtingsdienst de vice premier van Suriname, de heer Morpurgo, die in de regering de portefeuilles voor Onderwijs en volksontwikkeling beheert.

Het doel van zijn bezoek is bekend. De heer Morpurgo kwam in Curaçao de Statuuttentoonstelling openen. Deze tentoonstelling geeft ook een beeld van de grote ontwikkelingsplannen van Suriname.

Over een periode van tien jaren wordt in deze plannen 120 miljoen gestoken. Nederland leent hiervoor jaarlijks acht miljoen gulden en Suriname zelf moet voor vier miljoen zorgen.

De ontwikkeling van het onderwijs wordt zoveel mogelijk aangepast aan de eisen die straks aan de bevolking worden gesteld. Bij het kleuteronderwijs dat thans krachtig wordt bevorderd richt men zich vooral op het gebruik van het nederlands, zodat de leerlingen straks op de lagere School minder last hebben met de taal. Voorts streeft men er naar de Mulo scholen aan te passen ook aan de eisen van die kinderen die het gewone onderwijs intellectueel moeilijk volgen.

Daarom worden op de MULO scholen-cursussen fakultatief ingesteld voor huishoud- en landbouwonderwijs. Op Aruba zag Minister Morpurgo dat op sommige Zusterscholen eenzelfde koers met veel succes wordt bewandeld.

Nederlands voertaal

Het nederlands is op de scholen en in het openbaar leven de voertaal. Er is geen streven om dit te vervangen ddor het „Surinaams". Wel bestaat er belangstelling voor deze taal. Zo heeft men juist officieel een commissie ingesteld, die een spelling moet instellen. Deze commissie is nagenoeg met haar werk klaar. Men noemt deze eigen taal liefst „Surinaams". Vroeger heette het „neger engels" of takkie-takkie", maar beide benamingen hebben voor de Surinamer een onaangename klank.

Suriname kan bij de overheid en particuliere bedrijven vrijwel geheel met eigen krachten werken. Slechts de topfunctionarissen op specialistisch gebied komen nog uit Nederland.

Hoger onderwijs

Byzonder belangstelling van de minister heeft de kwestie „Hoger onderwijs". Men heeft, zoals bekend een „Rechtschool", die opleidt voor bepaalde ambtelijke funkties (Surnummerair) en tot academisch niveau. Professor van Oven was enige tijd in Suriname en gaf colleges, terwijl hij ook aanwezig was bij de examens. Suriname zou de school graag verder willen ontwikkelen.

De opleidingen zouden mogelijk tot het Baccelaureaat kunnen gaan, zoals ook bepaalde opleidingscentra in Nederland. Daarna tot aan de meesterstitel.

Hier zijn natuurlijk nog heel wat voorbereidingen nodig en zal ook voortdurend overleg met Nederland worden gepleegd. Het zou bijvoorbeeld nodig zijn om in de eisen die thans in nederland worden gesteld enige wijziging te brengen. Het heeft bijvoorbeeld bepaald geen zin om in Suriname te onderwijzen in „Oud hollands recht". Het „optrekken" van de school moet natuurlijk geleidelijk gebeuren.

Geneeskundig Centrnm

Dan is er in Suriname de Geneeskundige school, die opleidt tot geneesheer. De opleiding heeft een goede naam, ook in Nederland. Afgestudeerden staan bekend om hun goede praktische kennis, die zij in het Surinaamse hospitaal opdoen. Men denkt thans aan een eerste opleiding in Nederland tot en met het candidaatsexamen en dan in Nederland en studie voltooien.

Suriname zou heel goed een medisch centrum kunnen worden voor de tropische ziekten, zoals het nu reeds een internationaal studiecentrum is voor Lepra, filariasis en Malaria.

Bij al deze hogere opleidingen wordt ook sterk gedacht aan samenwerking met de Antillen.

Oud - journalist

De heer Morpurgo werd in 1899 te Paramaribo geboren. Hij was onderwijzer en later journalist., verbonden aan het Missieblad „De Surinamer". In 1945 richtte hij een eigen krant op „Het Nieuws". Voorts was hij jarenlang correspondent van het ANP.

Hij had nimmer zitting in de Staten omdat hij de journalistiek en het statenlidmaatschap principieel onverenigbaar acht.

De heer Morpurgo is er ook geen voorstander van dat ambtenaren en onderwijzers in vertegenwoordigende lichamen zitten. Liefst zou hij hen gedurende de tijd van het lidmaatschap op non-actief willen stellen. Daar tegen bestaan echter praktische bezwaren.

Jarenlang is de heer Morpurgo lid en adviseur geweest van de (Katholieke) Progressieve volkspartij. Hij trok zich terug gedurende de tijd dat deze partij samenwerkte met de groep Findlay. Tot de laatste verkiezingen hield hij zich toen afzijdig van de politiek. Sinds hij in juni 1958 minister werd, heeft alle alle krantenzaken aan zijn zoon overgedragen en leest de krant pas, als de verspreid is.

Radio en Televisie

CUROM

(346,8 meter)

VRIJDAG

ZATERDAG:

15.30 „Op de thee bij CTC"
16.30 Hora infantil bao di direccion di Sra. Laura Hart
17.00 Peticiones y cumpleaños
18.00 Noticia na Papiamento y variedad musical
18.15 „Taptoeklanken", het programma van en voor de Kon. Marine in de Nederlandse Antillen
19.00 Uitzending onder auspiciën van het Wit-Gele Kruis
19.15 Palacios-programma (Ned))
19.45 De lichte toets met muziek uit alle landen

20.15 La Bonanza-halfuur
20.45 Het Heineken-kwartier
21.00 Wil Epker aan de Curom-vleugel
21.15 Philips Populaire Platen
21.45 Zaterdagavond-dansparade

ZONDAG

9.02 Uitzending van de dienst uit de Fortkerk
11.30 Katholieke morgenwijding
12.03 Lunchmuziek
12.40 „Christus tot de volkeren gebracht"
13.00 Nieuwsberichten
17.02 Uitzending in samenwerking met het Portugese consulaat: „A voz de Portugal"

17.30 Voor de jarigen van vandaag
17.45 De uitzending voor de protestantse jongeren
18.00 Noticia na Papiamento
18.10 Hoorspel in het Surinaams
18.45 En nu.... vertelt tante Aukje haar verhaaltje
19.00 Max Tak: „Hier is New York"
19.15 Raul Rosales aan de vleugel
19.30 Curom's boekenprogramma onder redactie van dr Hans Hermans
19.45 Bioscoopergelmuziek
20.00 Veelbeluisterde melodieën
20.30 Avondserenade

20.45 Uitzending van het Cultureel Centrum Curaçao (Openbaar Kunstbezit)
21.00 Uitzending van het hoorspel „David Garriek" in samenwerking met de Nederlandsche Radio Unie en de Sticusa
21.40 Rustige muziek
21.55 „Zoeklicht op Nederland", transcriptie-programma van Radio Nederland Wereldomroep

21.55 Het belangrijkste nieuws van de dag

MAANDAG

7.00 Nieuwsberichten
7.05 Gevarieerd ochtendprogramma met tijdsmeldingen
8.00 Herhaling van het nieuws
8.15 Het orkest van Pepe Gonzalez
8.45 Even aandacht voor Ray Anthony
10.00 Van Wilpen's premieprogramma
10.30 Klassieke muziek: I Musici spelen „concerti con titoli" van Antonio Vivaldi
11.00 Operaklanken
11.30 „Nos receta semanal", presentá pa firma Van Wilpen
11.55 Noticia na Papiamento
12.03 Wil Glahé zorgt voor de lunchmuziek
12.30 Berichten ANP- en Curomnieuwsdienst
12.45 Programma Palais Royal
13.00 Variedad Musical
13.30 The Philips Music Box
14.00 Pianoconcert nr 1 van Tschaikowski

14.30 „Tussen de bedrijven door"
15.15 Muziek uit Italië

RADIO KELKBOOM

ZATERDAG:

18.15 Cumpleaños feliz
18.30 Dinermuziek
19.00 Noticias na papiamento
19.15 Musica varia
19.30 Musica hulandez
19.45 Nieuwsberichten
20.00 Norte americana
20.30 Musica cu Pototo y Filomeno
20.45 Merecumbes
21.00 Musica bailable

ZONDAG

8.00 Transmicion for di kerki Prot
10.00 Vistas of Israel
10.15 Conjunto Los Cabresteros
10.30 Winkel Handel Mij.
10.45 Adilia Castillo
11.15 Carlos Argentino
11.30 Variacion musical
12.00 Musica poësia y comp.
12.30 Musica Hulandez
12.45 Nieuwsberichten
12.55 News in nutshell
13.00 Musica varia
13.30 Radio Nederland Wereld Omroep
17.00 Danzones
17.15 Padu del Caribe
17.30 Musica varia
18.00 Calypsos
18.15 Cumpleaños feliz
18.30 Centro Apostolico Arubano (Pap.)
19.15 Dinermuziek
19.30 Programa di Lago Oil and Transport Co.
19.30 Musica hulandez
19.45 Nieuwsberichten
20.00 Programa di Spritzer & Fuhrmann
20.15 Dansmuziek uit Zuid-Amerika
20.15 Musica nort-Americana
20.30 Programa di Elmar
21.00 CCA

AVROS

ZATERDAG

18.00 Avroskinderkoor
18.15 Voor en over de Indianen
17.45 Weekendcommentaar van de RVDS
18.15 Esso quiz-programma
19.00 Njoensoe na ini Sranan tongo
19.30 De vijf toptunes van de week
19.45 Dansmuziek uit Zuid-Amerika
20.00 Programma van dansmuziek, samengesteld door de luisteraars

ZONDAG

7.00 Operamuziek met toelichting
9.00 Sonde mamantin torie
9.45 Morgenwijding door de r.-k.-gemeente
12.45 Commentaar op het buitenlands nieuws
13.00 Hindostaanse uitzending
13.45 Chinese uitzending
15.30 Hawaiian-muziek
16.30 Radio Olympus
18.00 Kerkdienst vanuit de Hervormde kerk
19.00 Nieuwsberichten
19.10 Sportjournaal
19.30 Surinaamse artisten voor het voetlicht
20.30 „Uit ude tijden"
20.45 Zoeklicht op Nederland
21.45 Stichtelijke liederen

MAANDAG

8.00 Een ochtend in Europa
9.00 Nieuws
10.45 Een kwartier met „Los Negros"
11.00 Twarfoe joeroe njoensoe
11.15 Calypso

11.30 Latin America in music
12.45 Nieuwsberichten
13.00 Teenage hour
14.00 Hindostaanse uitzending

RADIO CARACAS TELEVISION

ZATERDAG

17.15 Cortos cinematograficos
18.15 Venezuela mira su futuro
18.30 Ivanhoe
19.00 Teatro Pond's
19.30 Desafiando el peligro
20.00 El observador Creole
20.15 Vida y destino
20.30 Rin-Tin-Tin

21.00 Impacto
21.30 Tema con variaciones
22.00 Grandes peleas de los Estados Unidos
22.30 Cineprograma

ZONDAG

8.30 Lo de hoy
10.00 Matinal en su casa
12.00 Cortos cinematograficos
13.30 Careras de caballos
17.50 El comandante meteoro
18.20 Wyatt Earp
18.50 Cuentos de hadas
20.00 El observador Creole
20.15 La ley del revolver
20.45 Perry Mason
21.45 Camioneros
22.15 Cineprograma

MAANDAG

8.30 Peliculas
10.00 El calendario de mama
10.30 Cosas de mujeres
11.15 Cortos cinematograficos
11.30 La perfecta ama de casa
12.00 El show de las doce
13.15 Su novela Fab-vorita
13.30 El imparcial television
14.00 Agencia de colocaciones T.V.
14.30 Club femenino
15.00 Por el ojo de la cerradura
16.00 Estudio de Hector Monteverde
16.30 Peliculas

RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP

ZATERDAG:

18.32 Nieuws en commentaar
18.43 Nederlands nieuws
18.50 Nederland zingt
19.05 De week in Nederland
19.20 Amusementsprogramma
20.05 Caraibisch panorama, met muziek en nieuwtjes uit de west
20.40 Nieuws in het kort
20.42 Beursoverzicht
20.45 Ter overdenking, door Pater J. B. v. Croonenburg

Levering aan N.A.T.O.

V.S. wensen beheer over kernwapens in eigen hand

De Amerikaanse minister van defensie, Thomas Gates, heeft op een persconferentie in Washington verklaard, dat de Ver. Staten, in geval van levering van kernwapens aan de NATO, zelf het beheer over die wapens zouden houden.

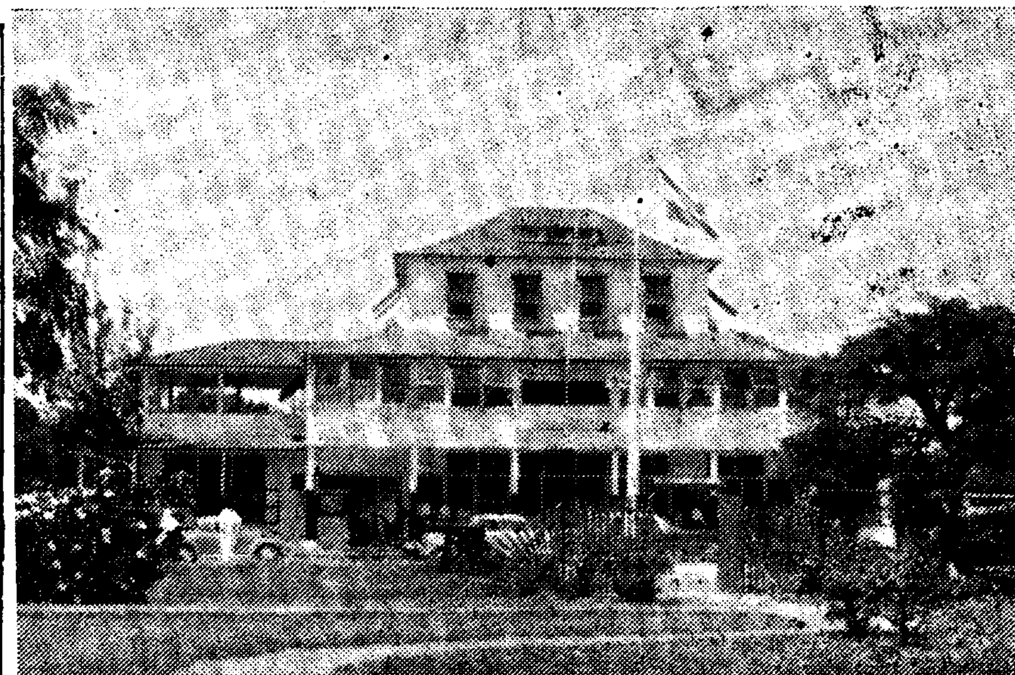
Hij zei dit kennelijk in commentaar op de plannen van generaal Norstad, de NATO-bevelhebber in Europa, voor een mobiele strijdkracht van de NATO die zowel conventionele als kernwapens zou moeten kunnen gebruiken.

De minister ontkende voorts, dat zijn ministerie had aanbevolen, om vliegtuigen op grote hoogte door de luchtcorridors naar west-Berlijn te laten vliegen. De Sovjet-Unie stelt dat vluchten op een grotere hoogte dan 3.000 meter verboden zijn. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Herter, verklaarde dat president Eisenhower de kwestie had bestudeerd en dat hij besloten had dat niet boven die

Minister Gates deelde op zijn persconferentie voorts mede dat in de komende herfst de eerste duikboot met polarisraketten (die onder water kunnen worden afgevuurd) voor operationeel gebruik gereed zal zijn. Deze zomer zullen de eerste proeven met het afschieten van de Polaris-raket, die een afstand van 1750 km kan afleggen, vanaf een duikboot onder water worden genomen.

SRANAN-TORIE

Toename van de welvaart ★ Gespannen toestand in Paramaribo ★ Eerste Surinamer zal door zijn Bisschop tot priester gewijd ★

Moeilijkheden met de financiering van het Surinaamse Tienjarenplan zijn er niet, noch van Nederlandse, noch van Surinaamse kant, aldus mr Th. J. van der Peyl, de directeur van het planbureau Suriname, die op het ogenblik in Nederland is.

De vraag over financiëringsmoeilijkheden was de heer van der Peyl gesteld in verband met vragen in die richting door leden van de Tweede Kamer bij de begrotingsbehandeling deze week. Hierop heeft ook minister Korthals geantwoord, dat hem over dergelijke moeilijkheden niets bekend is.

Het doel van de reis van mr. Van der Peyl was ook, in Nederland pogingen te doen voor de vervulling van enige vacatures, die thans op het planbureau bestaan. Hiervoor zijn o.a. een vijftal ingenieurs en een econoom benodigd. Vermoedelijk zal het wel lukken, maar gemakkelijk is het niet, zeide de heer Van der Peyl, want goede en ervaren ingenieurs zijn in Nederland op het ogenblik ook schaars, vooral door de in volle gang zijnde uitvoeringen van de Deltawerken, de afsluiting van de grote zee-armen, die vele ingenieurs vergt.

De heer Van der Peyl zei, dat uitvoering en bedragen van het tienjarenplan in Suriname van jaar tot jaar toenemen. In 1960 hoopt men in Suriname Sf 18 miljoen te verwerken in de landbouwsector, voor een groot deel aan polderprojekten, waarvan Santo Boma met bijna achtduizend ha. het grootste is. Een deel van het areaal van dit projekt zal worden bestemd voor de bananencultuur, waarvan het rendement viermaal hoger is dan rijst — het kwetsbaarder produkt, dat in sterkere mate onderhavig is aan concurrentieschommelingen en arbeidsverloop. Voor de bacovencultuur ligt ook export in de bedoeling en in het westelijke district Nickerie is men begonnen met een proefpolder van honderd hectare.

De directeur van het planbureau onderstreepte dat aan de binnenlandse industrie daadwerkelijk aandacht wordt geschonken, in aansluiting op de agrarische sector, waardoor men in Suriname komt tot beter en verdeling van bepaalde produkten, hetgeen weer een stimulans is voor de verbouw van die produkten. Wij vroegen mr. Van der Peyl ook naar zijn algemene indrukken van wat door het planbureau in de eerste vijf jaren is gedaan met betrekking tot de Surinaamse economie. Verjonging en modernisering, en toename van de welvaart, was het antwoord. Wat dit betreft ontwaartwaart men thans in Suriname, wat ik een dertig jaar geleden ook in Indonesië heb zien gebeuren. Iemand, die enkele jaren uit Suriname afwezig was, ziet bij zijn terugkeer telkens nieuwe winkelzaken, kantoorgebouwen, woningen in nieuwe wijk, het land krijgt allengs een heel ander aanzien. En wat ook heel belangrijk is: onder de mensen komt een andere geest. Door de gebrekkige verbindingen kwamen vroeger de mensen vrijwel niet uit Paramaribo weg, met autobussen leren zij hun land nu beter kennen, hun blik wordt verruimd, de Surinamer is allengs positief voor zijn land gaan voelen. Natuurlijk zou dit ook zonder tienjarenplan gebeurd zijn, en dan heb ik het nog niet eens gehad over het andere grote werk dat voor de Surinamers thans een geweldige stimulans is: het Brokopondo-project. Men voelt zich in het werk en in land en volk opgenomen en ik voel mij trots, dat in deze ontwikkeling het tienjarenplan een belangrijke rol kan spelen.

●

Blijkens een communiqué van de politie te Paramaribo is de 33-jarige André Ernst Semmoh op last van het parket aangehouden aangezien hij verdacht wordt betrokken te zijn geweest in de zaak rondom het tot ontploffing brengen van een soort granaat ten huize van het statenlid J. A. Pengel in de maand april van het vorig jaar. In totaal zijn thans zes personen aangehouden.

Overigens wil men in Suriname niet geloven dat deze aanhoudingen werkelijk in verband staan met de genoemde aanslag. Men is eerder de mening toegedaan dat deze personen zijn aangehouden, omdat zij plannen zouden hebben gehad omrust te zaaien.

In dit verband kan dan wellicht ook de aanslag op de heer I. J. Proeve bezien worden. De heer Proeve, een der leidende figuren van de NPS, werd dezer dagen door een overval door een pistoolschot ernstig gewond. Het slachtoffer dat in zijn kantoor werkzaam was, werd in de avonduren onaangenaam verrast door het bezoek van een gemaskerd persoon, die om geld vroeg. Bij de worsteling die toen ontstond sloeg de man de heer Proeve met de kolf van het pistool enkele malen op het hoofd, waarna hij het schot loste. Dit schot trof de heer Proeve in de zij, het slachtoffer werd ijlings naar het hospitaal vervoerd, waar hij moest worden opgenomen. Zijn toestand is niet levensgevaarlijk doch wel ernstig. De officier van justitie in Suriname was van oordeel dat gesproken kan worden van een roofmoord en dat hij niet de mening was toegedaan dat het een politieke affaire zou zijn.

Het ochtendblad „De Ware Tijd" voegt hieraan toe, dat het niet te ontkennen valt dat de laatste dagen een zekere gespannen toestand in Paramaribo heerst. Er is een zekere mate van vrees, die niet makkelijk in woorden teruggegeven kan worden.

De verschillende aanhoudingen die de afgelopen dagen zijn gedaan en de verwachtingen dat er nog meer personen zullen worden aangehouden, hebben bijgedragen tot het scheppen van deze onprettige sfeer. Het bericht dat de heer Proeve door een pistoolschot werd gewond is dan ook ingeslagen als een bom, aldus De Ware Tijd.

●

Pater dr. Eyckemans, vicaris generaal van het bisdom Paramaribo, zal na een verblijf van 13 jaar in Suriname terugkeren naar Nederland. Hij is benoemd tot gewoon hoogleraar aan de Keizer Karel universiteit te Nijmegen. Hem is opgedragen in de faculteit der godsgeleerdheid onderwijs te geven in het canonieke recht en het missierecht; tevens zal hij in de faculteit der rechtsgeleerdheid canoniek recht in vergelijking met het Nederlands recht doceren.

Prof. Eyckemans zal op 24 maart via Rome naar Nederland terugreizen. Als secretaris van de bisschop en als vicaris generaal van het bisdom Paramaribo zal Peter Eyckemans worden opgevolgd door pater W. Clerx.

●

Aloysius Zichem zal in de zomermaanden naar zijn geboorteland hit Nederland terugkeren om in Paramaribo uit handen van mgr. St. Kuypers de priesterwijding te ontvangen. Dit zal de eerste maal zijn dat een Surnamer door zijn Surinaamse bisschop tot priester wordt gewijd.

Beroepverworpen

Het hooggerechtshof van Karlsruhe heeft het beroep verworpen van extankgeneraal Hasso von Manteuffel tegen het vonnis van een Düesseldorfse rechtbank, die hem tot 18 maanden gevangenisstraf had veroordeeld. Deze rechtbank had Von Manteuffel in augustus 1959 schuldig verklaard aan een onwettig bevel tot executie wegens lafheid van een 19-jarige soldaat. Von Manteuffel gaf dit bevel in 1944. Een nieuw beroep is niet mogelijk.

Olie in de V.S.

Blijkens een mededeling van het Amercan Petroleum Institute heeft de gemiddelde produktie van ruwe olie in de Verenigde Staten in de op 11 maart geeindigde week 6.820.000 barrels per dag bedragen, tegen 6.964.000 barrels in de overeenkomstige week van het vorige jaar.

-DE ROTS-

CURACAO

H. Missen op ZONDAG:

Santa Ana	5.00, 7.00, 8.00 en 9.00	Tevens avondmis om 19.00
Pietermaai	5.00, 7.00, 8.00 en 9.00	Tevens avondmis om 19.00
Santa Familia	5.00, 6.30, 7.45 en 9.00 uur	
Coromoto	5.00, 7.15, en 8.30	
Wishi	5.00, 6.30, en 8.00	.... Tevens avondmis om 19.00
Santa Maria	5.00, 6.30, en 8.00	.... Tevens avondmis om 19.00
Jan Doret	5.00 en 8.30....	
Suffisant	5.00, 7.00, en 9.00	.... Tevens avondmis om 19.00
Groot Kwartier ..	5.00, 7.15, en 8.30	
Janwé	5.00, en 8.00....	.... Tevens avondmis om 19.00
Santa Rosa	5.00, 7.00, 8.00 en 9.00	Tevens avondmis om 19.00
Westpunt	5.00 en 8.30....	
Soto	5.00, en 8.00....	.... Tevens avondmis om 17.00
Steenrijk	5.30, 7.30, en 8.30	
Brievengat	6.00 en 8.00....	.... Tevens avondmis om 18.00
Buena Vista	6.00 en 8.00....	.... Tevens avondmis om 19.00

Preek in de NEDERLANDSE taal:
Iedere zondag:
Pietermaai om 8 en 9 uur
Sta Ana om 9 uur
Groot-Kwartier om 7.15 en 8.30 uur
Janwé om 8 uur
Sta Rosa om 9 uur
Jan Doret om 8.30 uur

2de en 4de zondag van iedere maand op Sta. Familia om 9 uur.

N.B.: CRECHE: Op Sta Rosa kunt u tijdens de H.H. Missen van 7, 8 en 9 uur uw kleine kinderen bij de Eerw. Zusters in bewaring geven.

H. Missen in de week:

Santa Ana: 6.00, 6.30 en 7.30
Pietermaai: 5.30, 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00 i.p.v. 5.30)
Santa Familia: 6.00, 6.30 en 7.00
Coromoto: 6.30 (op zaterdag om 7.15)
Wishi: 6.15 en 7.00 (woensdag om 7.30)
Sta Maria: 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00; woensdag geen 6.00)
Jan Doret: 6.30 (zaterdag 7.00)
Suffisant: 6.00 (zaterdag 7.00)
Groot Kwartier: 6.00 en 6.30 (woensdag 7.45)
Janwé: 6.30 (zaterdag 7.00)
Santa Rosa: 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00)
Westpunt: 6.00 (zaterdag 6.30)
Steenrijk: 6.00 en 6.30 (zaterdag 7.00)
Soto: 6.30 (zaterdag 7.00).
Brievengat: 6.30
Buena Vista: 6.15.

ARUBA:

H. Missen op ZONDAG:

Playa: 5.00, 6.30, 7.30 en 8.30 .... tevens om 19.00 Avondmis
San Nicolas: 5.00, 6.15, 7.30 en 8.30 .... tevens om 17.00 Avondmis

H. Missen in de week:

Playa: 6.00, 6.30 en 7.00
San Nicolas: 6.00, 6.30 en 7.00

Preek in de NEDERLANDSE taal:

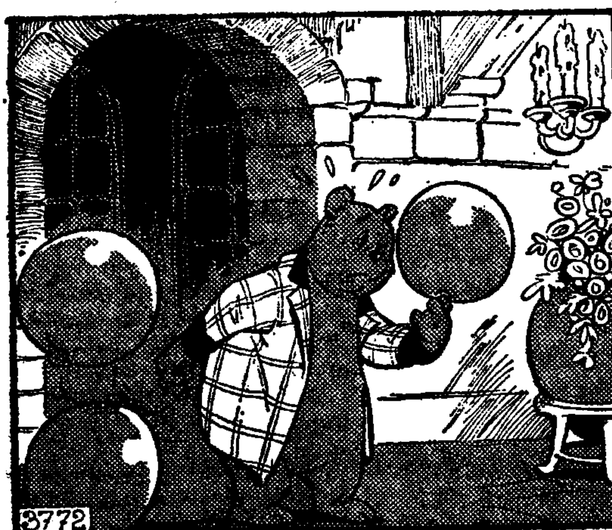
San Nicolas: de eerste zondag van de maand om 8.30.

Playa: iedere zondag onder de Hoogmis om 8.30.

a.s. vrijdag, 25 maart, feestdag van Maria Boodschap.

Gedoopt in de kerk te Groot-Kwartier op 13 maart 1960: Leonoré Wilhelmina Laura; dochter van: Jozef Johannes Isphording en Jemmeke Cornelia Maria Japing.

Heer Bommel en de Windhandel

3772. — Heer Bommel dacht diep na op de wandeling naar huis. Toen hij dan ook zijn studeervertrek betrad, had hij een helder inzicht in de toestand.

„Bah, ik loop voor gek", sprak hij, een blik vol walging op de luchtzakken werpend. „Het is maar goed, dat niemand mij heeft zien passeren met die ballonnetjes aan een touwtje. Hen zou hebben kunnen menen, dat ik terugkeerde van een feestje. Hoe kon ik denken, dat de lucht in deze zakken werkelijk koopwaar is? IJ, de maanloper, heeft mij er in laten lopen, dat is duidelijk. Het is wel droevig!"

Verbitterd liet hij de touwtjes los en staarde naar de ballen, die loom op de grond zakten en een paar sprongetjes maakten. Het zien daarvan vervulde hem met grote drift. Tandenknarsend vatte hij de laatste ballon, die hij nog in de hand hield. beet en sloeg er met de gebalde vuist op. Het ding ontplofte met een knal, die luid door het nachtstille vertrek daverde.

„Dat lucht op", sprak heer Ollie. „Een geprikkeld heer kent zijn eigen kracht niet......"

Hij zweeg plotseling, want tot zijn verrassing begon de lucht, die uit de kapot geslagen zak ontsnapte, te verdichten. En voordat hij precies begreep wat er gebeurde, dwarrelde er een dichte regen van geldstukken en bankbiljetten door het vertrek.

„Nee maar......" prevelde heer Bommel onthutst, „die kluizenaar had gelijk, net als ik al dacht! Lucht is geld!"

Eric de Noorman — De Ontembare

128. — Hijgend strompelen Erwin en Svein voort door de duisternis. De moordende pijnenregen is opgehouden, maar van Erwins vijfhonderd man uitgelezen Vikings is geen spoor meer te bekennen...... Zijn zij dood allemaal, of heeft een gedeelte zich, evenals zijzelf, nog in veiligheid weten te stellen?...... De geluiden om hen heen zouden er op kunnen wijzen, hoewel het niet uitgesloten is, dat het de sluipschutters van Bohuslan zijn. In stilte zoeken zij hun weg terug en het tweetal slaakt een zucht van opluchting als zij het dodelijke moeras achter zich hebben...... „We zijn er nog niet", fluistert Svein wantrouwig rondloerend, „ze zitten zogezegd aan alle kanten om ons heen; luister maar." Inderdaad kraakt en ritselt het in het struikgewas; het zouden hun eigen mensen kunnen zijn, maar het is veiliger zich koest te houden zolang het donker is. „We moeten zo snel mogelijk de hoofdmacht zien te bereiken", geeft Erwin ten antwoord. „De hele krijgsmacht van Bohuslan schijnt hier samengetrokken te zijn. Hier is vaders kans om die schurken in één klap te verslaan." Maar de Noorman is reeds onderweg; een vreemd gevoel van onheil overviel hem, toen hij de duif met Erwins boodschap kreeg. En aan het hoofd van zijn grote ruiterschare stoomt Eric de Noorman voort door de nacht; de vijand tegemoet......

KUNST-CONTACT

Atlas van Europese vogels

Prachtige platen en informatieve kaarten

Kerkuil met prooi.

(Van een bijzondere medewerker)

Twee uitersten van boekdrukkunst gedijen over het algemeen bijzonder goed: de billijke pocket en het dure platenboek. Zij die zich het laatste kunnen permitteren, mogen in de „Atlas van de Europese vogels" — Elseviers jongste pronkstuk — een belangrijke aanwinst begroeten. Alleen de selectie van hetgeen 71 vogelfotografen uit twaalf landen in veel moeitevolle uren en met behulp van de beste apparatuur aan vogelfoto's bij elkaar hebben geschoten, biedt — op fraai papier afgedrukt — al zoveel verscheiden schoonheid, dat zelfs zij die het bij hun ornithologisch naspeuringen niet verder hebben gebracht dan het weinig subtiele onderscheid van sijsies en drijfsijsies, er rijkelijk van kunnen genieten. De meer ingewijden zullen de foto's nog extra waarderen, niet alleen omdat ze weten, hoe moeilijk het is, de vogels in de natuur te betrappen, maar vooral omdat de platen bijna stuk voor stuk zo gekozen zijn, dat de soorten op typische wijze naar voren komen: de kenmerken springen op sommige foto's nog duidelijker in het oog dan op veel platen in determineerboeken. Bovendien zijn de meeste vogels gefotografeerd in en met hun biotoop; naar zulke foto's is ook speciaal gezocht.

We moeten hier echter onmiddellijk aan toevoegen, dat de atlas geen determineerboek en evenmin louter platenboek is. Van de behandelde vogels — dat zijn de 419 soorten die in Europa ten westen van de Oeral broeden — is niet eens altijd een foto afgedrukt. Wèl geeft het werk van iedere soort een wereldkaart, waarop men in één oogopslag het verspreidingsgebied kan aflezen. Daarmee is het toch werkelijk uniek: de Vogelgids — wèl een determineerboek! — geeft de verspreiding (van de Westeuropese vogels) weliswaar ook op kaartjes aan, maar alleen op de Westeuropese kaart (en op heel kleine schaal). Men krijgt daardoor geen indruk van de omvang van het verspreidingsgebied in de wereld.

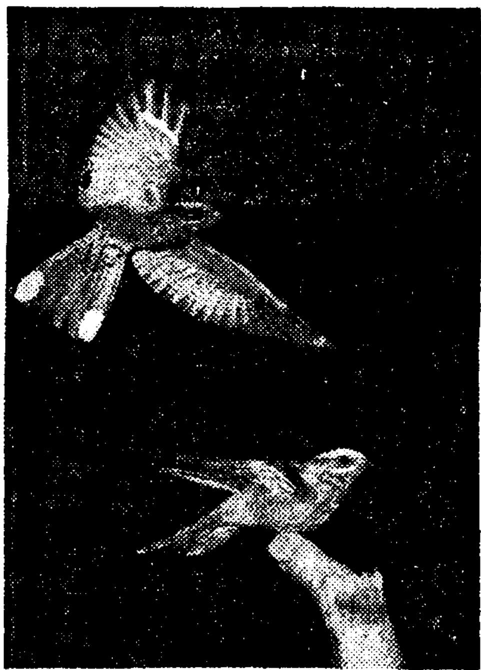
Om deze verspreiding is het in de atlas juist begonnen, zowel bij de kaarten als in de tekst, die voornamelijk een toelichting is op het verspreidingspatroon.

De schrijver, prof. dr. K. H. Voous, begint iedere tekst met de soort te karakteriseren als fauna-element (b.v.: „palearctisch"), om daarna het verspreidingsgebied te omschrijven volgens de gebruikelijke regionale zoögeografische indeling van de wereld en de klimaatgebieden (b.v.: „bijna trans-palearctisch, waarschijnlijk uitsluitend in boreaal klimaatgebied"). Voorts tracht de schrijver een coördinatie te vinden tussen de verspreidingsgrenzen en de temperatuur (b.v.: „de verspreidingsgrenzen liggen tussen de juli-isothermen van omstreeks 12 gr. en 20 gr. C"). Als men zich eenmaal vertrouwd heeft gemaakt met de fauna-elementen en met de zoögeografische, klimaat- en temperatuurgebieden, die op twee inleidende pagina's duidelijk worden verklaard, vindt men bij de soortenbeschrijvingen in drie of vier regels een geweldig brok gecomprimeerde verspreidingskennis.

Zeer interessant zijn de opmerkingen, die vervolgens worden gewijd aan de historie van de verspreiding, en de verklaringen die de schrijver geeft van het huidige verspreidingspatroon. Men krijgt hierdoor een verrassende kijk op de wijze, waarop de soorten zich over de voor hen bewoonbare wereld hebben uitgebreid en op de verscheiden herkomst van b.v. wat wij Westeuropese of zelfs Nederlandse vogels plegen te noemen: sommige soorten zitten in ons land aan de noordgrens van hun broedgebied, andere juist aan de zuidgrens. De Sardijnse grasmus blijkt beperkt te zijn tot enkele Middellandse Zeeëilanden, terwijl de slechtvalk bijna de gehele wereld bestrijkt; de heggemus is typisch Europees, maar het areaal van de boomklever rijkt van Spanje tot aan de Beringstraat. Prachtig is op de kaarten te zien, dat de Russische nachtegaal precies ten noorden van de gewone nachtegaal voorkomt en dat het broedgebied van de kleine zwaan in de arctische streken begint op de breedte waar de verspreiding van de wilde zwaan eindigt. Vergelijkt men de kaarten met die van de Vogelgids, dan treden vaak belangrijke verschillen naar voren. Zo rekent de atlas heel Italië tot het broedgebied van de raaf, terwijl dit land in de Vogelgids bij dezelfde soort wit gelaten is. Door de vele vraagtekens op de atlas-kaarten en het feit, dat de verspreidingsgrenzen in het algemeen niet met de lineaal getrokken zijn, wekt de atlas echter wel een betrouwbare indruk.

De verspreidingskaarten zeggen niets over het numerieke voorkomen. Daarover vindt men enige aanduidingen in de tekst, die voorts gegevens bevat over de biotoop, het voedsel, de nestplaats en de trekbewegingen. Men leest niets over de kleur van de eieren, de broedduur e.d.; dat is geen leemte, want dit soort zaken valt buiten de opzet: inzicht te geven in de plaats die de vogels zich hebben verworven of hebben behouden.

Wat in het werk telkens als een probleem naar voren komt is de kwestie van de soorten. Prof. Voous beschouwt die vogels als een soort, die binnen een welomschreven verspreidingsgebied elkaars potentiële voortplantingspartners zijn. Als twee groepen vogels, die in hetzelfde gebied leven, niet onderling paren, zijn ze volgens deze visie duidelijk aparte soorten; vermengen ze zich wèl, dan is het één soort. De consequentie

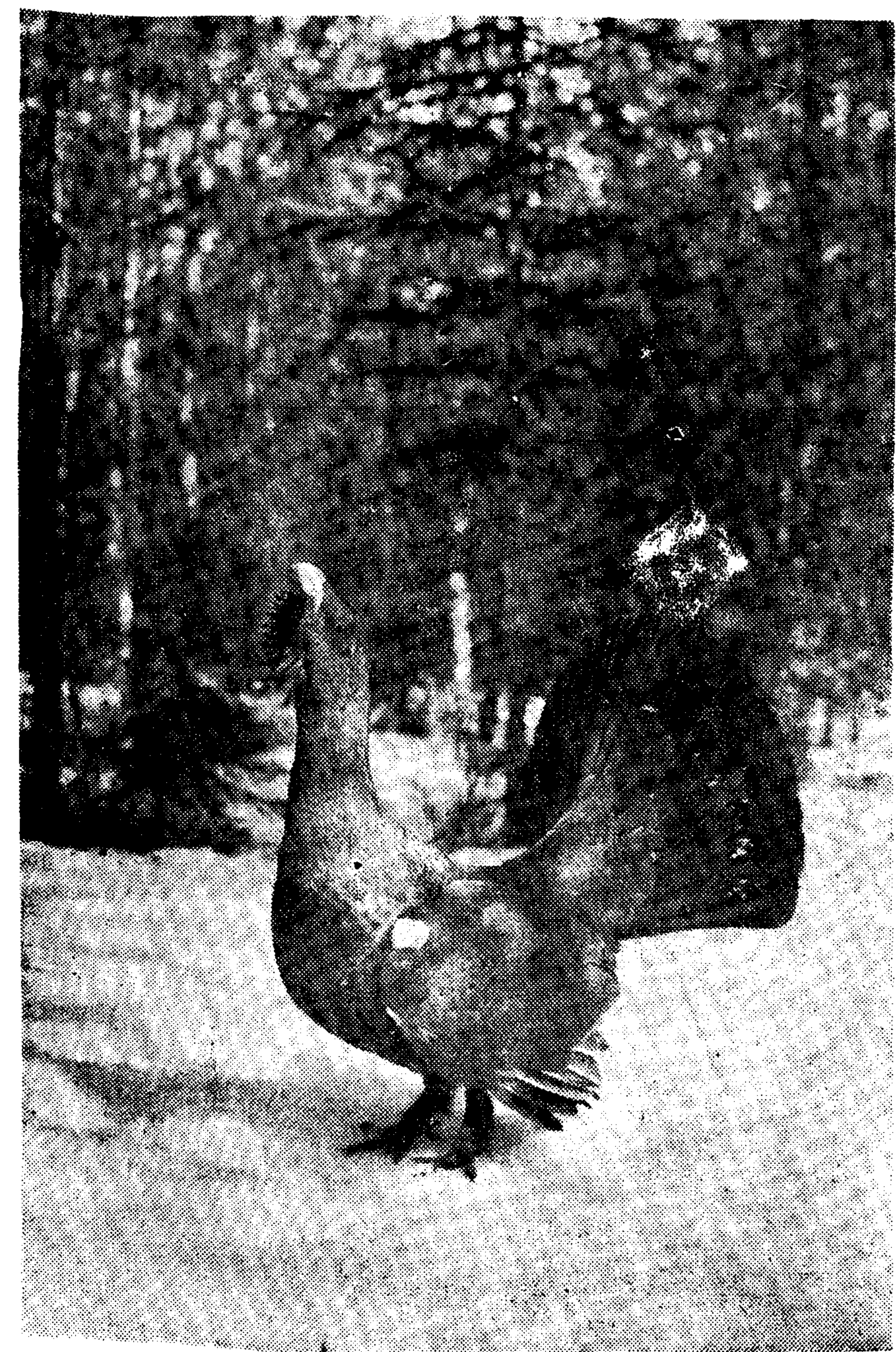

Nachtzwaluwen

hiervan is, dat b.v. de bonte kraai niet als een aparte soort wordt beschouwt, maar als een variatie van de kraai. (In de Vogelgids en elders worden zwarte en bonte kraai als twee soorten onderscheiden). Moeilijker wordt het, als men twee groepen verwante vogels vindt, (b.v. in Noord-Amerika en in Europa) die elkaar nergens overlappen. Zouden ze zich, als ze dit wel deden, als twee soorten gedragen? Nog moeilijker wordt het, wanneer twee groepen die elkaar gedeeltelijk overlappen, in het ene gebied streng gescheiden leven (dus twee soorten) en in andere streken bastaarderen (dus een soort!), zoals bij de mussen het geval is. Prof. Voous onderscheidt twee soorten: de huismus en de Spaanse mus. Hij doet dit op grond van het feit, dat deze soorten in Spanje streng naast elkaar leven. Tegelijk signaleert hij echter de vermenging die in Italië optreedt, waar een min of meer constante bastaardvorm voorkomt, die veelal b.v. in de vogelgids) als een derde soort wordt beschouwd: de Italiaanse mus. Prof. Voous doet dit niet en geeft zowel op de kaart van de huismus als op die van de Spaanse mus het bastaardengebied een rode kleur. De tekst moet dan verder de weg wijzen.

Aanvechtbaar lijkt ons het feit, dat, b.v. bij huismus en spreeuw, Amerikaanse en andere arealen niet zijn aangegeven, omdat de soorten daar niet „spontaan", maar door rechtstreeks toedoen van de mens zijn verspreid. (Dit zou in de tekst kunnen worden vermeld). Wie zal kunnen bewijzen, dat alle wèl spontaan geachte verspreidingen niet door menselijke activiteit veroorzaakt zijn?

Uit dit alles moge wel blijken, dat de „Atlas van de Europese Vogels" niet „zomaar" een fraai platenboek is voor welvarenden die hun boekenkast willen opsieren, maar vooral een degelijk stuk ornithologisch vakwerk, dat een schat van kennis op bewonderenswaardige wijze samenvat. Een extra verdienste van de uitgave is, dat ze beide kwaliteiten combineert.

Baltsende auerhaan.

In de Amsterdamse kunstenaars-sociëteit Arti et Amicitiae is de nalatenschap van de overleden schilderes Lizzy Ansingh geveild. Lizzy Ansingh was tot het laatst toe een gezien en bemind lid van Arti. Groot was dan ook de belangstelling bij de veiling. Een van haar familieportretten, dat hier wordt getoond, bracht ƒ 540.— op.

Twee exposities geopend

Twee tentoonstellingen, gisteren geopend, vertonen in zoverre overeenkomst, dat ze zijn samengesteld uit werk van kunstenaars, die autodidact zijn en op Curaçao leven en werken.

In Galerie De Boog is het mevrouw Mennie Roozendaal, die ongeveer twintig beeldhouwwerkjes exposeert. Dit verkleinwoord slaat op de afmetingen van de stukken, zeker niet op hun kwaliteiten. Het is bijzonder charmant werk. Mevrouw Roozendaal is er pas een jaar of drie geleden mee begonnen, toen zij, pottenbakkende in haar vrije tijd, met klei had leren omgaan.

Toen ze eenmaal haar eerste plastiekje had gemaakt, heeft ze verder geen potje meer aangekeken, zoals ze het zelf uitdrukt. Zij heeft geen les gehad, alleen technische hulp hier en daar, wanneer het bv. ging om het maken van een gipsafgietsel. Sommige van haar stukken heeft Mennie Roozendaal meteen in gips gemaakt en daarna geverfd, een zeer lastige techniek, die men niet één-twee-drie onder de knie heeft. Het is een klein, maar sierlijk tentoonstellinkje, dat een bezoek aan De Boog meer dan waard is.

De belangstelling, bij de opening om vijf uur, was hartelijk.

Met een klein, vlot speechje opende de minister I. C. Debrot gisteravond in het Cultuurcentrum aan het Van Walbeeckplein een tentoonstelling van tweeëndertig schilderijen van Dick Hoogerwerf. Ook hierbij was de belangstelling groot, en hier en daar ontstonden zelfs heftige discussies, een verschijnsel, dat de maker van het geëxposeerde genoegen moet hebben gedaan. We zijn in deze krant een paar weken geleden dieper op de figuur van deze Curaçaoënaar ingegaan. Wie nu met eigen ogen wil zien, kan tot en met dinsdag gaan kijken. De tentoonstelling is iedere avond van acht tot tien geopend. Zondag zijn de openingstijden van tien tot twaalf en van vier tot negen.

In zijn openingswoord legde minister Debrot de nadruk op het feit, dat men niet alleen dient te letten op de economische vooruitgang, maar dat de cultuur de „standing" van een volk bepaalt. Vandaar ook dat hij aan deze tentoonstelling zijn medewerking graag gaf; in de toekomst zal zijn departement vaker als promotor optreden bij het lanceren van werk van jonge kunstenaars. Er was intussen voor deze expositie veel en hartelijke belangstelling; ieder, die het goed met Curacao meent, zou er dan ook even binnen moeten wippen.

Nederlands koor zingt in New York

Groot succes heeft het Nederlands Kamerkoor onder leiding van Felix de Nobel in New York geoogst. De criticus van de New York Times schrijft over dit optreden onder meer: „Hoe prettig de indruk ook was die men hier al had door de grammofoonplaten van het koor, toch was men tot nu toe onkundig van veel van de veroverendste kwaliteiten van het gezelschap. Bijvoorbeeld de vriendelijkheid van de dames en heren koorleden, de prettige sfeer die zij scheppen en de innigheid van hun zang. Deze tien vrouwen en acht mannen zingen uit volle borst. Ze doen hun mond wijd open en laten hun stemmen klinken zoals ze zijn: menselijke stemmen, en geen orgelpijpen. Wij hopen dat we deze vriendelijke en muzikale Nederlanders het volgend seizoen zullen terugzien."

●

De kleurenfilm „Blue Peter" van de Nederlandse cineast Fernhout, die een reis van de bekende schoener tot onderwerp heeft, is in New York zeer enthousiast ontvangen.

Boek en Blad

Bij Van Goor in Den Haag is de vierde druk verschenen van *Weerspiegeling*, een bloemlezing uit de Nederlandse poëzie van 1880 tot heden, voor het voortgezet onderwijs verzorgd door T. E. Hoekstra. Het is een prachtige bundel die — waar hij gericht is op een grote schare — terecht steunt op de bekende, beroemde, zgn. „mooie" verzen van onze litteratuur. Al die „reeds verwachte" verzen zijn niet voor niets klassiek geworden. De jeugd scholele men niet die gedichten voor die het meest informatief zijn voor een tijd, voor een isme of voor de ontwikkelingsgang van een dichter. Als men met een klas verzen leest en men wil die jeugd confronteren met het wonder van een mooi gedicht, is alle wetenschap uit den boze.

Nu lijkt me een verzenboek dat kans maakt de schoooltas te overleven, het eerste boek te worden in de eigen bibliotheek van de afgestudeerde scholier. Het is een bundel waarnaar hij nog heel zijn leven zal kunnen grijpen. Een bundel dus die ook geschikt is voor de eenvoudige maar oprechte poëzielezer die met het onderwijs niets heeft te maken.

Katholieken zullen echter bezwaren hebben tegen de verzameling omdat van bekende en belangrijke katholieke dichters vrijwel niets werd opgenomen. Van Duinkerken, Gab. Smit en Harriët Laurey hadden in een uitgave als deze niet mogen ontbreken. Ze doen het niettemin, tot schade van het boek, de uitgever en de lezer.

Het leven alléén

De titel van dit boek geeft de bedoeling van de schrijfster, Gerda Weissmann, duidelijk weer. Haar opzet is de nadruk te leggen op de moed om verder te leven hoe zwaar de beproevingen ook mogen zijn

Schrijfster is een jodin, die bij het uitbreken van de oorlog in Polen woonde als dochter van een hoogstaand joods gezin. Zij is de enige van haar familie, die er het leven af bracht, ondanks de kwellingen en ontberingen van verschillende kampen. Wat in dit boek te loven valt is, dat Gerda Weissmann zich niet te buiten gaat aan een sensationeel beschrijven van folteringen en vernederingen, haar verhaal is sober en onopgesmukt en maakt juist daardoor een eerlijke en aangrijpende indruk. Literaire pretenties heeft het boek niet. Het vertelt in alle eenvoud de afschuwelijke angsten waarin het gezin verkeerde toen de jodenvervolging begon en haar eigen verdere kruisweg, nadat zij van haar broer en ouders gescheiden was. De ongekunsteldheid van dit boek lijkt ons zijn grootste verdienste. Zonder dat dit met evenveel woorden wordt gezegd, is het een felle aanklacht tegen het onmenselijke nazi-dom en een loflied op de waarde van het leven en de vrijheid. Gerda Weissmann schreef haar boek in het Engels. Zij is met een Amerikaans officier getrouwd, die zij bij de bevrijdingstroepen ontmoette. De vertaling van J. M. H. van Heycop ten Ham-Frowein is goed. Het Spectrum te Utrecht heeft het boek uitgegeven in de Prisma-serie.

In de Tower te Londen is binnenkort een uitzonderlijke tentoonstelling te zien. Er zullen allerlei wapenuitrustingen getoond worden, afkomstig uit collecties in Wenen en Madrid. Sir James Mann, de samensteller van de expositie, staat hier naast het harnas dat keizer Karel de Vijfde als vijftienjarige droeg.

Conferentie van de 9

Douglas Dillon, onderminister van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten, heeft in de openingszitting van de 9 landenconferentie over de hulpverlening aan onderontwikkelde landen een beroep gedaan op west Europa en Japan hun hulpverlening uit te breiden. De 9 landen — de Verenigde Staten, Canada, België, Frankrijk, west-Duitsland, Italië, Engeland, Portugal en Japan — vormen tezamen de groep voor ontwikkelingsbijstand. Ook de commissie van de E.E.G. maakt deel uit van deze groep. Zij werd gevormd in de economische conferentie van het westen, die in januari j.l. te Parijs is gehouden.

De conferentie wordt achter gesloten deuren gehouden. Men verwacht na afloop een communiqué. Alleen het vraagstuk van de financiele hulpverlening — giften of kredieten — zal worden besproken. De technische bijstand en de handelspolitiek tegenover de onderontwikkelde landen staan niet op de agenda, hetgeen evenwel niet wegneemt, dat maatregelen als het stabiliseren van de grondstoffenmarkten grote betekenis kunnen blijken te hebben voor het oplossen van de vraagstukken. In het bijzonder in kringen, die in nauw contact staan met de Franse delegatie, vestigt men hierop de aandacht.

Volgens goed geïnformeerde bronnen te Parijs zal een scheiding tussen Prinses Ira von Furstenberg en Prins Hohenlohe niet lang meer op zich wachten. Na haar huwelijk op vijftienjarige leeftijd en haar moederschap op zestienjarige leeftijd is de scheiding op 19 jarige leeftijd eveneens een nieuw record.

Overstromingen in Florida

Honderden mensen zijn in Florida dakloos als gevolg van overstromingen, die veroorzaakt zijn door regen- en sneeuwstormen, die sinds een maand lang de gehele oostkust van de Verenigde Staten woeden. In de noordelijke wijk van Tampa lopen 25.000 mensen gevaar hun woningen te moeten ontruimen, indien de regen aanhoudt. De schade, die in het midden-oosten en zuidwesten van Florida is aangericht, is aanzienlijk, maar persoonlijke ongelukken zijn tot dusver niet gemeld.

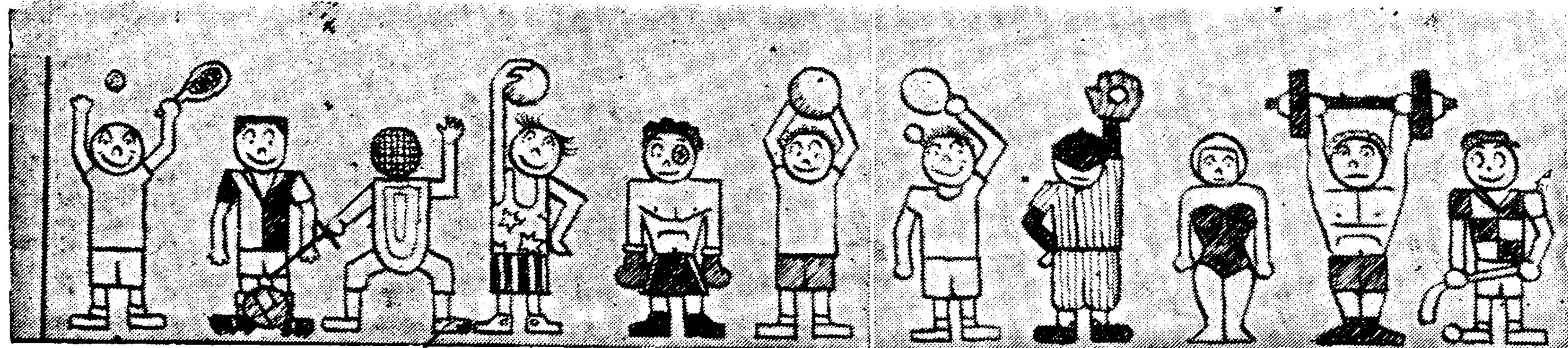
Dezerdage woedde een wervelstorm bij Edgmont Key, bij de ingang van de baai van Tampa, waardoor matriele schade werd veroorzaakt.

Conferentie over zeerecht

In Génève is de tweede internationale conferentie over het zeerecht begonnen. Aan deze conferentie nemen alle leden-staten van de Verenigde Naties deel alsmede Zwitserland, Vietnam, Zuid-Korea, Oost-Duitsland en het Vaticaan.

Het voornaamste onderwerp van gesprek, waarover reeds op de eerste conferentie over het zeerecht diepgaande meningsverschillen zijn gebleken, is de uitgestrektheid van de territoriale wateren.

AMIGOE-SPORT

Jong Holland stap dichter bij kampioenschap

Door met 3—1 van Jong Colombia te winnen heeft Jong Holland haar positie als ranglijstaanvoerder verbeterd en is een stap dichterbij het kampioenschap gekomen. Niet alleen nam Jong Holland revanche voor de 6—1 geleden nederlaag in de eerste ronde, maar tevens verleende het feit, dat Jong Holland gedurende de helft van de wedstrijd met slechts tien man speelde, een speciale glans aan deze victorie. Het is vooral Carlos Blume geweest, die de basis legde voor de uiteindelijke overwinning door twee doelpunten voor zijn ploeg te scoren.

CARLOS BLUME scoort tweemaal in 3 – 1 zege op Jong Colombia

Jong Colombia gaf alleen in het eerste kwartier goed spel te zien. In deze periode werd het doel van Jong Holland verschillende malen onder druk gezet. Hierna daalden spelpeil en enthousiasme van de Boca Sami-spelers. Vooral het plaatsen was uitermate slecht. De achterhoede van de Tricoloren met Fèfè de Lannooy en Philips aan het hoofd onderbraken dan ook telkenmale de Jong Colombia-aanvallen. Nadat de Colombiaploeg ongeveer tien minuten lang in de aanval was geweest en de indruk wekte Jong Holland zware tegenstand te zullen bieden, resulteerde een uitval van de Tricoloren in een schitterend doelpunt van Carlos Blume. Martel wist hem met een afgemeten pass te bereiken, waarna Blume in moeilijke positie keihard inkogelde. Via de binnenkant van de paal vond het leder zijn weg in het net.

Jong Holland had de smaak beet. Enkele gevaarlijke aanvallen volgden elkaar op.

Na twintig minuten spelen raakte Blume geblesseerd. Hij viel naderhand weer in, maar moest verder hinkend het veld rondrennen. Toch was het wederom Blume, die voor het tweede Jong Holland-doelpunt zorgde. Uit een mooie corner van Enchie Jansen werkte hij de bal met het hoofd de touwen in: 2—0.

Na de rust speelde Jong Holland met tien man verder. Blume had kennelijk veel last van de opgelopen blessure, waardoor hij in de tweede helft in de geleden van de Tricoloren ontbrak. De numerieke meerderheid heeft Jong Colombia niet weten uit te buiten. Integendeel. Na een-en-twintig minuten spelen werd het 3—0 voor Jong Holland, toen Flocker zich een goede kans schiep en in de uiterste linkerhoek inschoot.

Vijf minuten voor het einde redde Salomon Martinus de eer voor de Jong Colombianen. Een afgemeten pass stelde hem in staat alleen voor keeper Balentien te komen. Tegen het van dichtbij geloste schot kon de Jong Holland-doelman niets uitrichten. Met 3—1 stand floot scheidsrechter Visser voor het einde.

De voorsprong van Jong Holland op Sithoc en S.U.B.T. bedraagt thans drie punten. Morgenmiddag krijgt Sithoc de kans er twee punten bij te winnen in haar wedstrijd tegen Riverside en het verschil weer tot een punt te beperken. Want wij geloven niet, dat Riverside, wiens positie zo goed als hopeloos is, voor een verrassing zal kunnen zorg dragen.

Nog enkele spannende wedstrijden resten in deze competitie, waarin de spanning nog steeds op topsterkte woedt.

Jong Holland moet nog spelen tegen Centro Dominguito, Vesta en S.U.B.T.

Sithoc heeft nog wedstrijden tegen Riverside, Centro Dominguito, Jong Colombia en S.U.B.T. voor de boeg.

S.U.B.T. moet nog spelen tegen Vesta, Sithoc en Jong Holland.

De stand van de competitie is momenteel:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	pt	doelpt v.	doelpt t.
J. Holl.	11	7	3	1	17	18	9
Sithoc	10	6	2	2	14	19	8
S.U.B.T.	11	5	4	2	14	21	9
Vesta	11	6	1	4	13	20	13
C. Dom.	12	5	3	4	13	17	18
° J. Col.	12	3	2	7	8	11	22
° Scherp.	12	3	1	8	7	15	19
° Rivers.	11	2	0	9	4	10	33

°) uitgeschakeld voor de titel.

Dank en waardering?

Enkele toeschouwers onder het publiek hebben het na afloop van de wedstrijd Jong Holland — Jong Colombia nodig geoordeeld scheidsrechter Visser uit te jouwen. Met name ging het bij dit deel van het publiek om twee penalties die niet aan Jong Holland zouden zijn toegekend.

Grif geven wij toe dat de heer Visser vaak beter de fluit heeft gehanteerd dan gisteravond het geval geweest is. De beschuldiging dat Jong Holland zou zijn benadeeld kan echter rustig terzijde worden gelegd. De heer Visser heeft de Tricoloren de zege namelijk niet onthouden. Zij wonnen immers met 3—1!

Hoogstens zou kunnen worden gesteld dat Jong Holland niet kreeg wat haar is toegekomen. Maar dan nog zien wij de reden voor dit fluitconcert niet in.

Het is niet de eerste keer, dat de zware en ondankbare taak van een arbiter op een dergelijk afschuwwekkende manier beoordeeld is geworden.

Het wordt wel hoog tijd dat bepaalde mensen meer dank en waardering gaan tonen voor onze scheidsrechters, over wie zelden een goed woord te horen valt en die zo goed als nooit in het zonnetje worden gezet.

Kritiek is goed en soms zelfs toe te juichen, maar laat hij dan opbouwend zijn. Een uitjouwerij als gisteravond plaats had, is ten zeerste af te keuren. Vooral als het gericht is tegen een man, die het Curacaose voetbal gedurende een periode van zeven-en-twintig jaar belangeloos heeft gediend.

Tijdens skiwedstrijden te Champery tussen ploegen van de buitenlandse internaten in Zwitserland, heeft het nichtje van de Sjah van Perzië, Mej. Amirani een vijfde plaats weten te bemachtigen.

Tafeltennis op Aruba

Zeer spannende vijfkampen in Don Bosco Club

Mej. K. Bongaerts zorgt voor verrassing

Oranjestad — Zondag 13 maart werden in de Don Bosco Club de eerste vijfkampen tafeltennis verspeeld. Voorzitter Poeze kon er een vrij talrijk welkom heten, waarbij hij er tevens zijn vreugde over uitspraak, dat alle speelsters en spelers op tijd aanwezig waren

Bij de dames kwam direct al in de eerste ronde een daverende verrassing. Mej. E Goeloe, die in de competitie de gedoodverfde kampioene was, werd door Mej. K. Bonbaerts (44.4°/o) verslagen. En nog wel in twee straight games 21—15 & 21—18.

De eerste ronde bracht nog een verrassing, Mej. B. rman (44.4°/o) wist in 3 games (18—19; 18) van Mej. A. Albertus (83.3°/o) te winnen.

De beide onderwijzeressen van de St. Thomas Bond bleken zich dus van de reputatie van de Bonaire meisjes (ook bij het onderwijs werkzaam) niets aan te trekken.

Elvira Goeloe maakte verder geen fouten en had dus na haar 4 wedstrijden 3 winstpunten. Kitty Bongearts stond na 3 wedstrijden ook op 3 punten. Vooral haar laatste partij tegen Mej. A. Goeloe, die nog 0 punten had en dus vrij uit kon spelen, was bijna adem benemend. Kitty was wat nerveus en had daardoor niet voldoende controle op haar forehand smashes. A. Goeloe viel moedig aan en wist de eerste game via 20—18, 20—20, met 24—22 te winnen. Haar niet spelende zuster, Elvira zag haar kansen stijgen.

Maar in de 2de game zette Kitty alles op alles en won met 20—18. De 3de game ging volkomen gelijk op tot 19—19. Toen zette Mej. Bongearts de kroon op haar werk en besliste de wedstrijd en het kampioenschap met 21—19. Zo kwam de titeel terecht bij de speelster die getoond heeft over een prachtige fightingspirit te beschikken. Zij bewees dit o.a. ook in de 3 games tegen Mej. Albertus, waarin ze met 20—16 achterstond en toch met 24—22 wist te winnen.

Eindstand:

	Gesp	Pnt	game gew.
1 K. Bongearts	4	4	8 — 2
2 E. Goeloe	4	3	6 — 2
3 B. Orman	4	2	4 — 6
4 A. Albertus	4	1	4 — 6
5 A. Goeloe	4	0	2 — 8

Bij de heren 3de Klas was het krachtsverschil uiterst gering. Na 2 ronden, leek het dat R. Bleyde en Jackie Groeneveldt de kanshebbers zouden worden. Maar in de 3de ronde verloor Bleyde met 2—1 (12—14) van Alcado Croes en in de 4de ronde sneuvelde Groeneveldt met 2—0 (22—19) tegen Jan H. Croes, waarmede deze speleer gelijk los kwam en ook zijn volgende wedstrijd won. De laatste partij tussen Groeneveldt en Bleyde moest dus de beslissing brengen. De eerste game bracht voor de 3de klas verrassend goed spel vol afwisseling in aanval en verdediging. Bleyde wist deze na veel spanning met 23—21 te winnen. In de 2de game zakte het spelpeil en werden de spelers te onvoorzichtig. Er werden te veel onnodige fouten gemaakt; vooral door Bleyde, toen de stand 18—18 was. Door te groot risico verloor hij met 21—19. In de 3de game zakte Bleyde geheel terug, zodat Groeneveldt met 21—11 won en daardoor de zeer eervolle 1st plaats bezette.

Aan de eindstand was duidelijk te zien hoe weinig verschil er was in sterkte:

Eindstand:

	Gesp	Pnt	game gew.
1 J. Groeneveldt	4	3	6 — 4
2 R. Bleyde	4	2	6 — 3
3 F. Croes	4	2	5 — 4
4 Jan H. Croes	4	2	4 — 5
5 Alcado Croes	4	1	3 — 7

Van het A.T.T.A. bestuur waren Boize, Ildo Croeze, Boysie Croes Henry Harms en Vincent Thompson op de wedstrijd aanwezig.

Zonsag 20 maart begint om 2 uur n.m. in de Don Bosco Club de tien kamp voor de 2de klas.

Remise tussen Thal en Botwinnik

De tweede partij van de tweekamp om het wereldkampioenschap tussen Botwinnik en uitdager Tal is na 44 zetten geëindigd in remise. De stand is nu 1½—½ in het voordeel van Tal.

Promotie als straf

Een veelbelovende biljarter uit Aalten, de 21-jarige Hans Vultink, een speler, die zich onlangs een plaats heeft verworven tussen de sterkste Nederlandse kadristen, heeft een onplezierige mentaliteit getoond. Bij de voorwedstrijden van het Nederlandse kampioenschap eerste klas driebanden speelde hij met opzet beneden zijn werkelijke kracht om daardoor de finale te bereiken. Vultink moest een lager gemiddelde halen dan 5.25 om niet naar de hoofdklasse te promoveren. Hij wilde liever aan de finale eerste klas deelnemen, wetende, dat hij dan toch ook naar de hoofdklasse zou promoveren.

De jonge Aaltenaar rekende het bij de voorwedstrijden zo precies uit, dat hij één honderdste moyenne te laag speelde voor promotie. Het bestuur van de K.N.B.B. besloot echter hiermee geen genoegen te nemen. Het paste een disciplinaire maatregel toe: toch promotie naar de hoofdklasse. Het bestuur was ervan overtuigd, dat hij twee partijen ver beneden zijn kunnen had gespeeld.

Geen zware straf, zult ge zeggen. Als iemand een onsportieve houding demonstreert, is promotie dan de juiste korrektie? Maar het bondsbestuur nam in aanmerking, dat Vultink „onder invloed van anderen" had gehandeld en bovendien zijn excuses had aangeboden voor zijn ongetwijfeld laakbaar gedrag.

Junioren - voetbalcompetitie

Centro Dominguito's positie verbeterd

Scherpenheuvel Jr. is er niet in geslaagd Centro Dominguito Jr. van zijn hoge zetel te schieten. Na een uitstekende strijd slaagde Centro Dom. er niet alleen in Scherpenheuvel op eigen grond de overwinning te onthouden maar de volle buit mee naar Dominguito te nemen. Uitslag 2 1 voor Centro Dom.

Veendam Jr. en SUBT Jr. zijn buurlui die telkens weer fel strijd leveren om de punten. Zo was het ook verleden zondag. Veendam was al heel dicht bij de overwinning toen in de laatste ronde om het zo maar eens uit te drukken. SUBT nog naast Veendam kwam 1 1. Daarna speelden beide partijen in de kaart van Centro Dom. dat daardoor zijn positie op de ranglijst nog verbeterd zag.

UFM Jr. greep zijn kans en behaalde een ruime zege van 4-1 op Deportivo Curaçao.

Jong Colombia Jr. stelde teleur door met 1—0 te verliezen van Jong Holland dat er steeds beter inkomt.

Sithoc Jr. pakte flink uit op eigen grond en versloeg Vesta Jr. de ploeg met pit, met 4—0. Wat wel enige verrassing wekte.

Maar als men het ijverige bestuurslid van Sithoc moet geloven dan beschikt Sithoc Jr. momenteel over een voorhoede die zo in de reserve en in de A-ploeg met sukses kan optreden.

En werd er aan toegevoegd ge zult zien onze junioren worden kampioen en ons eerste elftal en reserves ook. Het was een sterk verhaaltje. En wat de junioren betreft hoop ik voor Sithoc dat het de bus niet gemist heeft. Want de Junioren-kompetitie is tot één ronde teruggebracht.

Jong Holland Jr. verloor woensdagavond van Scherpenheuvel Jr. met 1—0. Dat was voor de rood groene boys een rede om in de beste stemming naar huis te gaan. Maar toen de oudere broer het A elftal een spontane en sportieve overwinning van 7-0 behaalde op Centro Dominguito steeg de vreugde ten top. De V-wagen van Scherpenheuvel werd een zegewagen vol met vreugdevolle winnaars.

Zondag 20 maart spelen Sint Joris Jr. en Jong Colombia Jr. op het terrein Scherpenheuvel. Twee ploegen van buiten. Frisse stoere knapen waarvan men mag verwachten dat ze een degelijk spelletje zullen spelen om de punten en om de eer.

Op het SUBT terrein de grote strijd SUBT Jr. Sithoc Jr. Deze twee namen garanderen iets goeds. Een wedstrijd die men moet gaan zien. De titel staat op het spel. Dat zal aan het spel nog een bijzonder tintje geven.

Veendam Jr. zal zich op het Willemstad-terrein beter thuis voelen dan Jong Holland Jr. De tricolores hebben het in hun laatste wedstrijden goed gedaan. Toch verwachten wij dat de Salinja-jongens Jong Holland met lege handen naar de stad zal laten gaan.

Jong Curaçao Jr. en UFM Jr. gaan naar Colebra Berde om er de volle buit te halen. Te oordelen naar de laatste verrichtingen van UFM Jr. heeft Jong Curaçao geen kans op de buit.

Vesta Jr. ontvangt thuis Deportivo Curaçao dat wel niet in zal slagen de punten mee naar huis te nemen. Dat is ook niet erg. Het voornaamste is dat men na afloop kan zeggen we hebben prettig gespeeld.

Woensdag 23 maart in het stadion de belangrijke wedstrijd Veendam Jr. — Sithoc Jr. Voor Sithoc staat er veel op het spel meer dan voor Veendam dat niet zo'n gunstige papieren heeft maar wel met een verrassend spel voor de dag kan komen. Iedere voetballiefhebber moet deze jeugd wedstrijd gaan zien. Speciaal de Sithoc supporters zullen hun jeugdige favorieten komen aanmoedigen. Maar nog eens Veendam vecht grimmig terug. Het wordt een aantrekkelijke ontmoeting. Mogelijk nog smakelijker dan de hoofdschotel SUBT — Vesta die ook wel de nodige belangstelling zal trekken van de supporters van over de brug.

Feyenoord met 0-1 door Moskou geklopt

Het Rotterdamse Feijenoord heeft in een uitverkocht stadion (65.000 toeschouwers) met 0—1 verloren van het stedelijk elftal van Moskou. Bij de rust was de stand nog 0—0. Het enige doelpunt werd in de dertigste minuut van de tweede helft gescoord door middenvoor Ponedeljnik, die een door doelman Pieters Graafland weggestompte bal opving en met een halve omhaal doel trof.

In vrijwel alle onderdelen van het spel waren de Rotterdammers de minderen van de gasten bij wie enkele gerenommeerde internationals speelden. De Russen faalden echter wanneer het op schieten aankwam. Zelfs kreeg Cor van der Gijp in het begin van de tweede helft nog een goede kans, waarbij de Russische doelman Jashin tot buiten zijn strafschopgebied moest komen om de Rotterdammer te stuiten.

Sport en spel in Emmastad

Bij de Wilde Drive van dinsdag, 15 maart, kwamen de volgende prijswinnaars uit de bus.

1e prijs	Dames	Dekker-Kock	5910
2e	"	Dames Slot-Hendriks	5020
3e	"	Slot-Hendriks	4560
4e	"	Kruit-Peereboom	3180
5e	"	Pang-A-Tjok-Harmens	2970

De laatste „wilde" drive wordt gehouden op dinsdag, 22 maart a.s., waarvoor U zich kunt opgeven op de speelavond in het Paviljoen Rust en Burgh. Aanvang 20.00 uur precies. Introductie toegestaan.

SHELL GOLF CLUB

De uitslagen van de 3de ronde om de Chicago Bridge Cup luiden als volgt:

I. Schillemans .... 37 punten
II. Zingel)............
v.d. Water)............ 36 punten
III. M, Water)............
Aars)............
Poldervaart)............
Storm)............ 34 punten

Met nog 1 ronde te spelen heeft v.d. Water nog steeds de leiding met 112 punten, gevolgd door Mevr. Volker en Aars met beiden 106 punten. Voor de complete stand, zie de lijst op het bord. De zondag gespeelde stableford wedstrijd eindigde als volgt:

B-groep: I. Bollee .... 21 punten
II. Kouris ...... 16 punten
A-groep: I. Mevr. De Wit)
v.d. Water) 21 punten
II. Poldervaart .. 20 punten

Vor het volgende weekeinde luidt het programma:
Zaterdag, 19 maart: laatste ronde Chicago Bridge Cup.
Zondag, 20 maart: low net wedstrijd met puttig competitie.

Om het C. P. N.-Wisselschild

In het kader van het C.P.N.-wisselschild-toernooi worden de komende dagen de volgende wedstrijden gespeeld:

Zaterdag 19 maart: Don Bosco 3 — M.L.D. (Don Bosco) A. Meyer; Zeemacht 3 — Zeemacht 4 (Zeemacht) Hilhorst); Asiento — Hr Ms Amstel (Rust en Burgh) A. Versteeg.

Zondag 20 maart: Willemstad 1 — Zeemacht 1 (Willemstad) v.d. Blom; Don Bosco 4 — Willemstad 3 (Don Bosco) A. Erkelens.

Woensdag 23 maart: Zeemacht 2 — Hr Ms Amstel (Zeemacht).

Mislukte audiëntie

De statenleden van de oppositiepartijen, de N.V.P., A.V.P. C.O.P. en W.I.P.P., hadden voor hedenmorgen half elf een audiëntie aangevraagd bij de Nederlandse minister van Justitie, mr. A. W. Beerman, op het paleis van de gouverneur. Om half elf beklommen de Statenleden Voges, Abbad, Römer (NVP) De Boer (COP) en Lopes (WIPP), die gemachtigd waren op te treden namens de A.V.P., de trappen van het paleis. Ruim een half uur later verlieten de heren Voges en Römer, gevolgd door de andere heren het paleis weer. De vertegenwoordigers der N.V.P. verklaarden na afloop dat zij geen prijs meer stelden deel te nemen aan de audiëntie, gezien de aanwezigheid van de heer mr. P. G. Hooghoudt, directeur van het kabinet van de gouverneur. Zij verklaarden uitdrukkelijk geen enkel bezwaar tegen de persoon van de heer Hooghoudt te koesteren, maar zij wensten niet dat bij de audiëntie met de Nederlandse minister als koninkrijks-minister een of andere persoon, die hoe dan ook bij de Antillen betrokken was aanwezig was. Dit was ook de reden dat ook de pers niet bij de audiëntie aanwezig kon zijn. De heren De Boer en Lopes, wensten „geen commentaar" te geven. Ook zij namen geen deel aan de audiëntie.

Studiedagen coöperatieve verenigingen

Op voorstel van de Caribische commissie heeft de landsregering besloten een „Seminar" (studiedagen) over coöperatieve verenigingen te doen houden op 21 en 22 maart in de algemene feestzaal op Suffisantdorp. Men verwacht ongeveer 125 bestuurs- en commissieleden van de zesentwintig coöperatieve credietverenigingen van Curaçao, die gehoor hebben gegeven aan een oproep, om deze studiedagen bij te wonen.

De opening zal geschieden door de minister van Sociale Zaken, Z. Exc. minister C. Kroon, op maandag a.s. om negen uur 's ochtends.

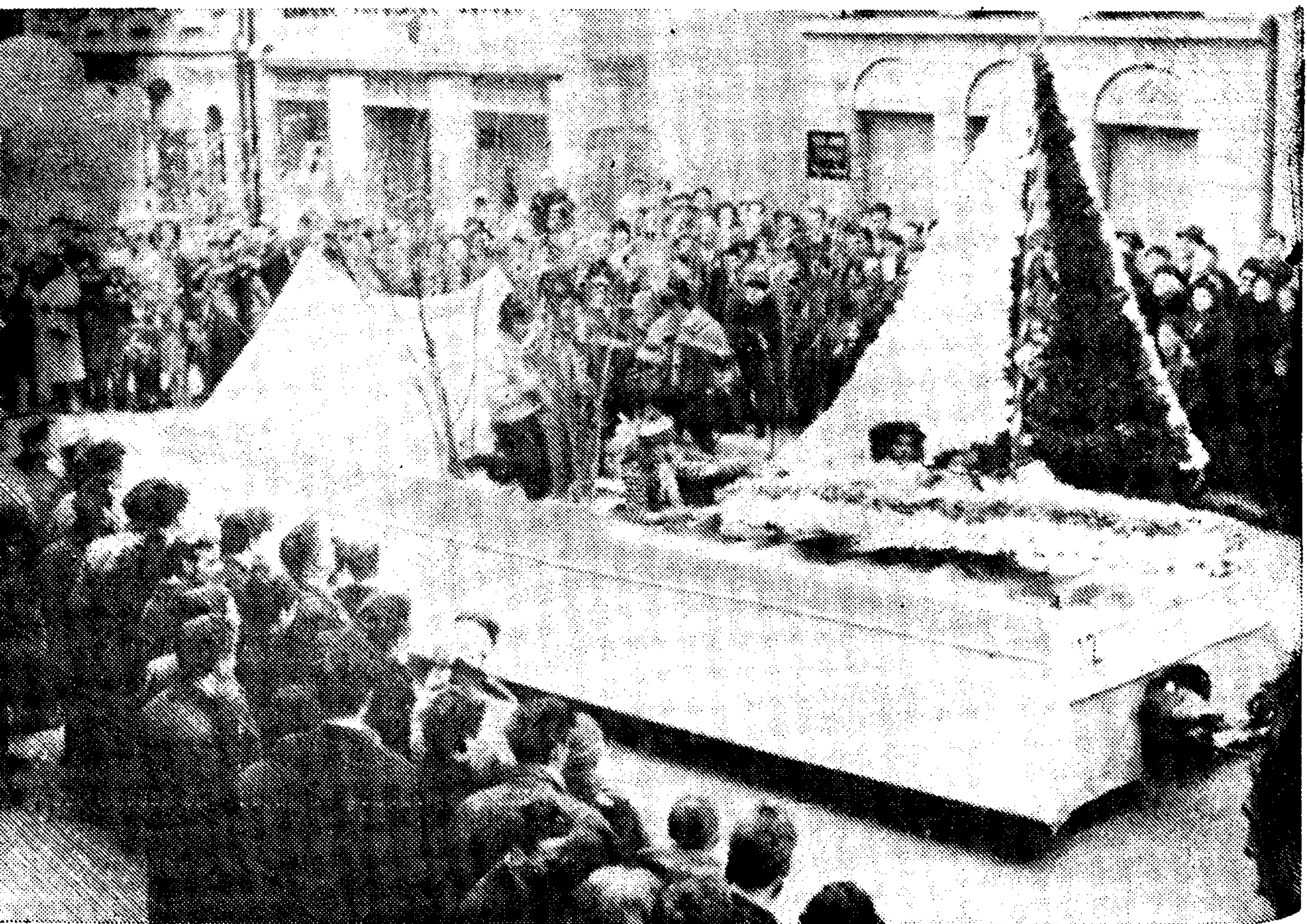
Voor deze gelegenheid zullen overkomen de heren R. C. Gates, F. A. O. expert op het gebied van coöperatieve verenigingen en A. A. Bailey, vertegenwoordiger van de Internationale Beweging van Credit Unions voor het Caribisch gebied. Beide heren zullen de leiding van het Seminar op zich nemen.

Grote dag voor H. Lipplaa

Om half negen vanmorgen ving op Hato de militaire plechtigheid aan waarbij LTZVK2 H. Lipplaa zijn eed als officier in handen van commandant J. L. de Graaff aflegde.

Na een inleidende toespraak van de commandant had de opening van de ban plaats en werd het geweer gepresenteerd, terwijl de aanwezige officieren de militaire groet brachten. Nadat de ban weer was gesloten, nam de commandant de eed van de nieuwe officier af, waarna hij voor de tweede maal het woord voerde. Na in de eerste toespraak te hebben gewezen op de betekenis van de eedsaflegging, welke niet bedoeld is als een romantische plechtigheid, belichtte commandant De Graaff verder de verantwoordelijkheid der officieren in oorlogstijd, waarna hij ook de formule „Trouw aan de Koningin" nader beschouwde.

In zijn tweede toespraak complimenteerde de commandant de nieuwe officier, die 24 jaar geleden als leerling-vlieger op marine-kamp De Kooy aantrad. Tot besluit gewaagde de commandant van zijn vertrouwen in de succesvolle carrière van de nieuwe officier, welke gebaseerd is op zijn oprechte menselijkheid. Tot besluit wenste de commandant ook mevr. Lipplaa geluk met het succes van haar man.

Te Payerne, Zwitserland, is traditiegetrouw het voorjaar ingeluid met een groots bloemencorso. Het werd een groot succes en vooral de prachtige praalwagens hadden enorme belangstelling.

Toerisme in en uit

In dit nummer:

Festival

De heer Steensma heeft beslist wel twee handen vol ideeen en plannen als het om de realisering van de toeristische industrie op de Antillen gaat. Hij vertrouwt er ons slechts een toe als hij de vraag stelt: waarom hier niet jaarlijks bij voorbeeld een folkloristisch festival georganiseerd met uitgekomen kandidaten uit het gehele Caraibische gebied. Een object waar je via radio, film, televisie, grammofoonplaat miljoenen mensen mee boeit (reclame!) en in de loop van de tijd duizenden toeristen mee'vangen 'kunt. Dat hoeft werkelijk niet zo verschrikkelijk veel te kosten — en bovendien komen de kosten er wel uit.

Wieweet komt onze eigen folklore — voor zover die er in potentie is — dan ook eindelijk eens te voorschijn.

Als wij dan vragen: Hoe dacht u....? Dan is het antwoord: Natuurlijk zijn er dan de eerste vragen: Waar zijn de mensen met organisatietalent, met een brede kijk, met de zogeheten pushing power, waar is een goed en vlot en spits werkend Antilliaans orgaan. En als het antwoord luidt: Die zijn er —; dan is de volgende vraag: Waar blijven ze dan? En dan is er de algemene stelling: de regering zal in deze zaak niet kunnen nalaten, krachtig op te treden. Tussen haakjes: dat er best wel wat te bereiken valt kan men afleiden uit b.v. het jaarlijks vis-tournooi, dat een groot succes is geworden en waarbij in het desbetreffend comité alle gezaghebbers zitting hebben.

Er wordt genoeg over „geroddeld" maar er is te weinig daadkracht

Het was in principe slechts de bedoeling de heer C. C. Steensma, directeur van het Caraibisch bedrijf van de K.L.M., in het kader van ons „Toeristisch bijvoegsel" te interviewen over K.L.M.-aangelegenheden, maar we wisten eigenlijk al wel van te voren (de heer Steensma kennend, die wel wat kilometers verder wenst te zien buiten het eigenlijke K.L.M.-bedrijf), dat hij ook „in het algemeen" wel een en ander over de Antillen en het Toerisme op het hart zou hebben. Overigens waren we over de K.L.M. snel genoeg uitgepraat. De K.L.M. wast bij wijze van spreken het varkentje Toerisme al sinds het eerste toestel de lucht inging. Voor wat de Antillen betreft, zijn er gewoonweg concrete gegevens en concrete plannen. Er worden vanwege de K.L.M. tonnen in reclame geinvesteerd. Als er maar even een gunstige wending aan de tarieven is te „organiseren", wil de K.L.M. wel haantje de voorste zijn.

C. C. STEENSMA,

direkteur van het Caraibisch bedrijf der K.L.M.

Als men „op de grond" maar meewerkt is er op dit ogenblik wel te zeggen, dat het aantal toeristen, dat thans door de lucht naar de Antillen wordt gevoerd, binnen drie jaar verdubbeld zal zijn.

December dit jaar zal de D.C.-8 op Hato komen binnendreunen en zal de tijd Amsterdam — Curaçao via Lissabon tot iets meer dan de helft van het huidige aantal uren worden teruggebracht. De luchthaven moet en zal aan de ontwikkeling van het vliegverkeer worden aangepast. In de hal van het „stationsgebouw" zijn verbeteringen aangebracht ten dienste van een vlot verloop van passage- en andere administratieve werkzaamheden, wijzigingen, die overigens maar heel weinig te betekenen hebben in het kader van de overheidsplannen met betrekking tot vernieuwingen en verbeteringen van de luchthaven. Het ziet er naar uit, dat in juli met de werkzaamheden wordt begonnen. De K.L.M. zal waarachtig wel meespelen als het erom gaat de industrie Toerisme op de Antillen tot een werkelijke realiteit te maken. En dan gaat de heer Steensma er eens even gemakkelijk voor zitten.

Toerisme is voor de Antillen een betrekkelijk nieuwe industrie. Een industrie, die het als welvaartsbron best wel tegen de olie zal kunnen opnemen als er maar de nodige aandacht aan wordt besteed. En daar ontbreekt het volgens de heer Steensma bepaald wel aan.

Men zou het wellicht zo kunnen stellen: Er wordt op de Antillen over het Toerisme druk „geroddeld". Iedereen spreekt en babbelt er een woordje over mee en men doet er graag buitengewoon interessant over. Doch zulk een „aanpak" blijft te zeer in de sfeer van allemaal mooie theorieën hangen, zonder dat het Toerisme werkelijk vaste grond krijgt en **een levendige realiteit wordt.**

Het is als met Kerstmis en de kerstboom. Men kan die kerstboom zien als een uitgangspunt. Men zal de boom moeten versieren en men zal er een en ander omheen moeten organiseren om tot feest en tot sfeer te kunnen komen.

Het Toerisme op de Antillen moet worden bevrijd uit de enge handelssfeer, waarin ze thans gekluisterd is. Men kijkt vaak niet verder dan zijn eigen zaak lang en breed is en naar het aantal hurry-up-toeristen, dat met dollars rinkelt. Dat is allemaal wel aardig en zo'n shopping center zet economisch ook wel wat zoden aan de dijk, maar in feite heeft een en ander met Toerisme als zodanig weinig te maken. Het Antilliaanse volk, dat het in de naaste toekomst mede van het Toerisme moet hebben, staat grotendeels aan de kant. Het Toerisme is hier bepaald nog niet een Antilliaanse zaak, waarbij ik ook om andere reden de nadruk wens te leggen op „Antilliaanse". Als Aruba Curaçao toeristisch de loef kan afsteken — bij wijze van spreken — zal Aruba dat niet laten, een houding, die niet ten voordele van het toerisme zal werken. Aruba is op het stuk van Toerisme bepaald wel actiever te noemen dan Curaçao, ook al zal men zich daar niet blind moeten staren op de beach en het Hotel alleen, maar nogmaals gezgd: Toerisme moet een Antilliaanse affaire zijn, waaraan met name de regering, naar mijn gevoel, veel meer stoten zou kunnen geven dan thans gebeurt. Er werken hier en daar wat commissies, maar erg veel concreets komt er nog niet uit. Er zijn bovendien de politieke tegenstellingen, die ook op het stuk van Toerisme wel een rol spelen en afbreuk doen aan een zaak, waar iedereen zijn schouders onder moet zetten.

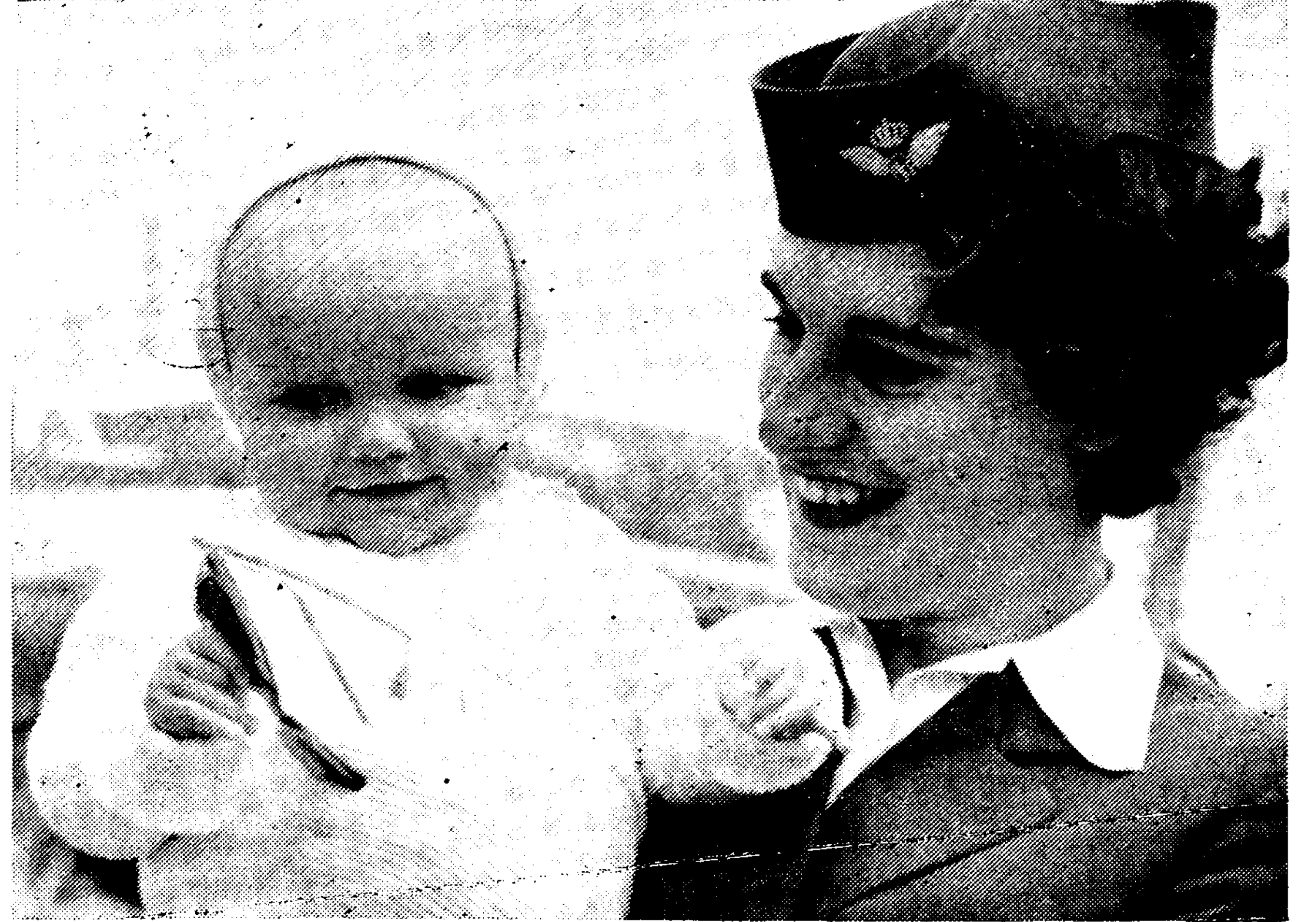
Men kan de zaak nog van een andere kant benaderen, gaat de heer Steensma verder. Men ontkomt niet aan de indruk, dat er hier ten aanzien van het Toerisme een soort stemming van zelfvoldaanheid heerst.

Men timmert zichzelf en elkaar op de borst, maar in feite is daar bepaald nog geen reden toe. Er zijn tal van voorbeelden te noemen van mensen, die zich hier als toerist teleurgesteld voelen. Het is hier en daar niet zo rooskleurig als de fijngekleurde ansichtkaarten en folders plegen te beloven. De menselijke deugd — ondeugd zo u wilt — van geld te willen verdienen wordt ten overstaan van de toeristen niet zelden op onsympathieke wijze gedemonstreerd.

Een teleurgestelde toerist is ds slechtste reclame. Een toerist, die het beter krijgt dan hij had verwacht, is de beste reclame. Laatstgenoemde *stelling is op de Antillen nog geen* uitgangspunt geworden van niet alleen maar goede plannen en frisse initiatieven, maar vooral de uitvoering daarvan. De Amerikaan, die door de Breedestraat wandelt, mag er voor mijn part uitzien alsof hij nog niet tot tien kan tellen, maar men mag van mij aannemen, dat diezelfde Amerikaan niet op zijn achterhoofd is gevallen. Curaçao, de Antillen zijn waarachtig niet het eerste oord, dat hij aandoet.

Dit gesprekje mag een tikje negatief lijken, maar ik wil er alleen maar de positieve kanten bij oproepen. In potentie is op de Antillen een prima Toeristen-industrie op te bouwen, maar de zaak zal meer in de sfeer van samenwerking en samenbundeling moeten worden gebracht. Wellicht zullen enige eenlingen een paar stappen terug uit moeten zetten, doch in een kader van samenbundeling mogen zij erop rekenen er straks vier voor-uit te kunnen plaatsen. Dit inzicht leeft nog lang niet sterk genoeg. Toerisme is nog te zeer een individuele zaak, een enge belangen-affaire, waar men bovenuit moet zien te groeien. Toerisme is een zaak, die vooreerst en vooral door de regering en het volk van de Antillen zèlf zal moeten worden aangepakt en uitgewerkt!

Dat de Amigoe een paar maanden lang een aantal pagina's „ter discussie" en tot lancering van ideeën open stelt, mag zijdelings een concrete bijdrage heten. Hopelijk wordt er druk gebruik van gemaakt.

In Portugal hebben wij wilde paarden zien draven

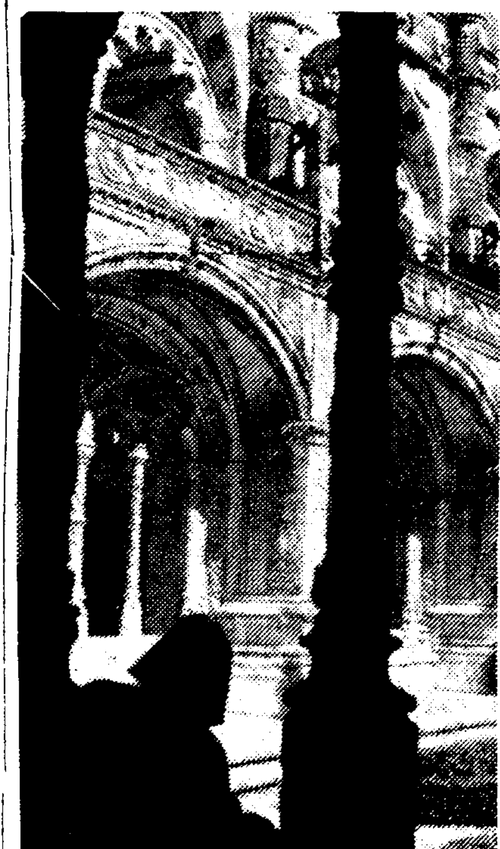
In „Europa op het eerste gezicht", en „schetsboek over een werelddeel", dat destijds werd uitgegeven door „Het Spectrum" te Utrecht/Antwerpen, heeft dr E. Brongersma, om in stijl te blijven, „met een paar pennestreken" de fijna trekjes van Portugal geschilderd, waar hij schrijft:

„Wij hebben gereden door de heuvelige Algarve, de strook langs de zuidkust, waar Afrika al begonnen schijnt en waar in februari de witte bloesem van de amandelen als sneeuw over de velden ligt. Wij hebben gereden door de wijde vlakte ten zuiden van de Taag, de grote korenschuur van Portugal, waar de zomerhitte ondraaglijk wordt en de witte rookpluimen van de landbouwmachines roerloos blijven hangen tegen de strakblauwe lucht en waar herders in wijde klokmantels staan bij hun afzienbare kudden van zwarte en witte schapen. We hebben langs de kust gelopen, over de brede stranden tussen duinenrij en hoge branding en over grillige rotskappen, waar de golven schuimend tegenop spatten; we hebben armoedige vissersdorpjes gezien, waar de mannen in boten met opgekrulde, bontbeschilderde boeg en steven uitvaren ter sardinevangst, maar ook mooie badplaatsen gezien met moderne hotels en casino's.

Wij zijn in Lissabon geweest en hebben gezworven door de onderling zo verschillende buurten van de stad op de zeven heuvelen aan de Taag.

Wij hebben de kudden wilde stieren en paarden zien draven door de groene weiden van de Taagvallei, opgedreven door de meterslange stok van de bereden herders, die groene wollen mutsen dragen, waarvan de kwast afhangt tot op hun schouder. Wij hebben de vissers van Nazare gezien (in hun bontgeruite kleding), die hun netten gespreid hebben over de kleine kapel op de plaats, waar in Fatima Maria verscheen aan drie herderskinderen.

Wij zijn door de romantische rivierdalen getrokken en door lieflijk heuvelland. We hebben de kleurenpracht genoten van de zonnekust, de Portugese Rivièra aan de Taag, waar Europa's afgezette koningen zich gevestigd hebben te Estoril in een klimaat, beter dan dat van Nice of Menton..."

Een doorkijkje bij de abdij van Lissabon.

En zo verder.

Dr L. van Egeraat, wiens reisgidsen over de gehele wereld worden gebruikt, vertelt over Portugal, dat de republiek — ongeveer even uitgestrekt als Schotland, 89 duizend kilometer — door bijna negen miljoen mensen wordt bewoond en dat het buitengewoon mooie land toeristisch nog lang niet de aandacht krijgt, die het verdient. De vrij ongunstige ligging is daar enerzijds debet aan, zegt dr Van Egeraat, waarbij hij met name doelt op een benadering van het land vanuit Nederland. Vanuit Curaçao betekent Portugal op een van de K.L.M.-routes een „pleisterplaat", welke — en daar heeft dr Van Egeraat anderszins gelijk — slechts en jammer genoeg door weinigen wordt „aangedaan", anders dan om in het restaurant van de luchthaven een verfrissing te gebruiken voor het vliegtuig weer verder gaat.

Een andere factor voor het gebrek aan belangstelling is de onbekendheid met het land — zoals dat met nog wel meer landen **het geval is.**

Dr Van Egeraat noemt als de drie bijzondere aspecten van Portugal het bijzonder aangename klimaat, zowel voor mensen, die uit koelere streken als voor diegenen, die uit tropencentra komen; de rijke folklore en de vele mooie landschappen. Bijkomstige maar niet te verwaarlozen aspecten van Portugal zijn de frisse helderheid van het land en de vriendelijkheid van de mensen, die minder fel van temperament zijn dan de Spanjaarden.

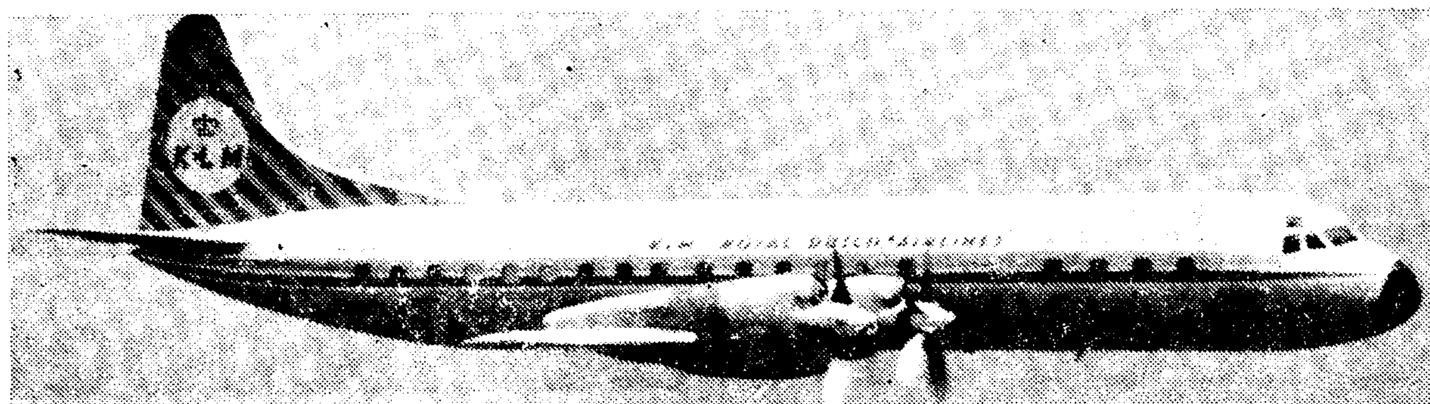
Karakteristiek voor het land is het gebruik van de tegels, als muurbedekking, doch ook voor andere doeleinden, vloerbedekking, ornamentering, etc. De geglazuurde tegels zijn wel het eerste, dat elke Portugalreiziger opvalt. Soms zijn zij effen, dan weer bedekt met een ornament, ginds vormen zij zelfs een groot tableau met uitgebreide voorstellingen.

Opvallend is de benadering van de Christusfiguur door de Portugezen, niet als een bebloede Verlosser — zoals in Spanje — maar als een vriend bij uitstek. De talloze afbeeldingen van de Christus getuigen van deze houding.

Overigens is de Portugal-bewoner zo zeer op zijn land gesteld, dat het hem weinig boeit, wat er buiten Portugal gebeurt, doch zulks geeft de bezoeker van het land slechts een intiem en vertrouwelijk gevoel.

Nog een aparte vriendelijke kant van Portugal is de „methodiek" van de stierengevechten. De stier wordt namelijk bij de Portugese gevechten niet gedood en zelfs geen letsel toegebracht. De gevechten zijn er nochtans niet minder spannend om. Daar staat de natuurlijk Portugese acteerkunst wel borg voor!

Meer vliegtuigen en meer toeristen

Cijfers publiceren — maar mogelijk meer nog cijfers lezen — is weliswaar een taaie geschiedenis, doch niettemin kunnen dezelfde cijfers wel interessant zijn.

De hieronder gepubliceerde getallen geven — ontleend als ze zijn aan het jaarverslag 1959 van de Kamer van Koophandel — een beeld van de bedrijvigheid op de Antillen van de burgerluchtvaart.

1959 was voor de K.L.M. een goed jaar. Ook voor ht Caraïbisch bedrijf ging dit op. Men breidde de vloot uit met DC-6-toestellen, terwijl de twee Convairs en de vier Dakota's werden gehandhaafd. Het passagiersverkeer was bevredigend. De toename met 30% spreekt in dit kader duidelijk genoeg. Tijdens besprekingen in Nederland tussen twee Antilliaanse ministers en de K.L.M.-directie werd besloten tot een intensiever samengaan op het gebied van de ontwikkeling van het toerisme. Men stelde tevens basis-richtlijnen op voor de vorming van een Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij. De K.L.M. zegde daarbij haar steun toe.

●

De zomer-dienstregeling der K.L.M. bracht enkele wijzigingen teweeg. Zo werd de verbinding Amsterdam — Lima via Curaçao geleid, terwijl men de frequentie opvoerde tot tweemaal per week. De verbinding Curaçao — New York werd uitgebreid tot zes maal per week. Door deze uitbreiding kwam er een verbinding tussen Antillen en Nederland van twaalf maal per week tot stand. De verbinding op Mexico werd verhoogd tot drie maal per week. Op de route naar Paramaribo langs Brits-Indië zette men twee maal per week een DC-6 in. De frequentie Curaçao — Miami bracht men op vier maal per week. Ciudad Trujillo en Port au Prince nam men uit het schema. De service bleef een punt waar men alle zorg aan besteedde, aldus de K. van K.

●

De startbaan van de luchthaven werd door een uitbreiding tot een lengte van 3200 meter (10.500 voet) de langste in het Caraïbische gebied. Deze „verlenging" vormde het hoofdproject, dat men in 1959 uitvoerde. De baan is nu geschikt voor de grootste straaljagers.

●

Gedurende 1959 kreeg de K.L.M. toestemming van de Venezolaanse regering om DC-6-toestellen op de lijn naar Caracas in te zetten met een capaciteitsbeperking tot 44 zitplaatsen. Op de Maracaibo-lijn kon de luchtvaartmaatschappij CV-340-toestellen laten vliegen.

●

Op verschillende lijnen tussen Curaçao en Aruba werd het aantal zitplaatsen uitgebreid. In het weekend paste men de lijn Curaçao — Bonaire aan de wensen van de Bonairiaanse Toeristen Commissie aan. In de Paastijd en Kersttijd zette de K.L.M. vele extra-diensten in op de intereilandelijke lijnen. Met Kerstmis werden enkele extra-luchten naar New York georganiseerd.

De positie van vloot en bemanning stond slechts op beperkte schaal chartervluchten toe. De verhuischarters kwamen te vervallen door de modernisering van het interieur van de DC-3-toestellen. De tarieven ondergingen geen schokkende veranderingen. Op de Aruba- en Bonaire-lijnen kwamen speciale weekend-retours tot stand.

●

De vloot van de K.L.M. bestond 31 december 1959 uit de volgende vliegtuigen: vier DC-3-toestellen, twee C.V.-340-toestellen en zes DC-6-toestellen. De DC-3-toestellen maakten 3463.34 vlieguren, de CV-340-toestellen 1919.13 en de DC-6-toestellen 10998.05 vlieguren. 1 Januari van dit jaar waren er 711 personen bij het Caraibisch bedrijf der K.L.M. werkzaam. Van hen behoorden er 635 tot het grond-personeel. Onder hen zyn er 561 employees, die op de Antillen zijn aangetrokken terwijl de uitgezonden groep uit 54 man bestaat. Het vliegpersoneel telde 1 januari 76 personen, van wie er 16 tot de lokale en 60 tot de uitgezonden groep behoren.

●

Op Curaçao kwamen per K.L.M. 73.074 passagiers aan, terwijl er 73.663 vertrokken. In het eerste geval betekende dat een stijging van 31%, in het tweede geval een stijging van 29% t.o.v. 1958. Op Aruba kwamen 41.645 passagiers aan, terwijl er 42.525 vertrokken, resp. een stijging van 15 en 17%. Op het Flamingo-eiland zetten 5.363 K.L.M.-passagiers voet aan land, terwijl er 5.478 vertrokken. Op St Maarten kwamen 1.654 K.L.M.-passagiers aan land, terwijl er 1.666 vertrokken.

●

De Linea Aeropostal Venezolana heeft in 1959 zijn dienstregeling veranderd en vliegt sinds 31 augustus driemaal per week de lijn Maiquetia — Curaçao — Maracaibo v.v. Bovendien vliegt de L.A.V. 's zondags Maiquetia — Curaçao v.v. Uitgezonderd op zondag wordt er met Viscounts gevlogen. Van Maiquetia heeft men verbinding met het Venezolaanse binnenland en Europa (Lissabon, Madrid en Rome) en Noord-Amerika (New York en Miami). Ook kan men vandaar naar andere plaatsen in het Caraibische gebied vliegen evenals naar Zuid-Amerika (Havana, Panama, Port of Spain, Barbados, Bermuda-eilanden, Bogota en Lima).

●

Gedurende 1959 deed er zich geen verandering voor in de frequentie van de New York en Miami-diensten der P.A.A. Vier vluchten per week van en naar Miami en een vlucht per week van en naar New York daar bleef het bij. Het vervoer van passagiers en vracht noemt de vertegenwoordiger op Curaçao, de firma S. E. L. Maduro & Sons, bevredigend, aldus het verslag van de K.v.K.

●

Een teruggang vertoonde het aantal landingen van de British West Indian Airways en van de Cia. Dominicana de Aviación, welke maatschappijen worden vertegenwoordigd door de C.T.C. Deze firma treedt verder op als generale agente van de Rutas Aereas Sud Americana (RAS), die diensten onderhoudt tussen Curaçao en Colombia en andere landen van Zuid-Amerika.

●

Tenslotte zij dan nog onthuld, dat in het gebied, dat gecontroleerd wordt door de Nederlands Antilliaanse Air Traffic Control in 1959 in totaal 23.754 vliegbewegingen hebben plaats gehad. Dit aantal bedroeg in 1959: 21.403, hetgeen dus een toeneming met 11% betekent. Het aantal landingen op de Curaçaose luchthaven nam van 7076 in 1955 toe tot 13.495 in 1959. In het voorgaande jaar bedroeg dit aantal 8709, dus een verhoging van het aantal landingen met 4786. Dit toenemend aantal landingen is voornamelijk toe te schrijven aan de verhoging van het aantal niet-commerciële landingen. Maar ook het aantal commerciële landingen is sterk toegenomen, in vergelijking met 1958 11,6%. De landingsgelden brachten in 1959 ƒ 223.738,— op tegen ƒ 194.218,— in 1958, een meeropbrengst dus van ƒ 29.520,—.

De prinsessen Beatrix en Irene als gasten van de K.L.M.

Toerisme in Amsterdam

Het aantal overnachtingen van toeristen in Amsterdam steeg in 1959 met 173.999 of 11 percent. Deze stijging werd veroorzaakt door het toegenomen aantal Duitsers, Engelsen en Amerikanen, dat Amsterdam bezocht, zo blijkt uit een mededeling van het Gemeentelijk Bureau van Statistiek.

De beste koks

Liefhebbers van gastronomische geneugten zullen hun hart kunnen ophalen tijdens de gastronomische weken, die tot 2 april in Frankrijk worden gehouden in de goede stad Aix-en-Provence. De beste koks uit de beste restaurants zullen hun beste beentje voorzetten en zelf hun beroemdste specialiteiten opdienen, die door de gasten ongetwijfeld naar waarde zullen worden geschat en die begeleid worden door een keur van de edelste wijnen. Wekelijks zijn er in deze periode twee galadiners — op donderdag en op zaterdag.

Het bespreken van een tafel schijnt wel raadzaam te zijn. Men kan zich hiervoor wenden tot het restaurant „Le Vendome" te Aix-En-Provence (Bouches-du-Rhone).

Ons eiland rond 1800

Toen Curacao haveloze FRANSEN moest ★ kleden en voeden

De Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap, die zoals wij eerder zagen (2 maart) hier waren afgekondigd, luidden niet bepaald een rustig tijdvak in. De meest ontstellende en dikwerf stuitende dingen gebeurden. Wij besloten ons vorige artikel met de mededeling, dat een vermogend ingezetene door de raad gedwongen werd ƒ 120.000 aan de eilandskas voor te schieten. Dat geld was al spoedig op, want in 1798 kwamen hier alweer vier Franse schepen aan, even berooid als de eerste. Het Curaçaos bestuur mocht de bondgenoot opprovianderen. De raad schreef tenslotte op 5 november 1798 een gedwongen geldlening uit, waarbij ieder verplicht werd 4% van zijn vermogen aan het gouvernement te lenen tegen wissels op het Comité te 's-Gravenhage, of obligaties à 5% ten laste van den lande.

In februari 1799 kwam de bevestiging van het Comité te 's Gravenhage op de provisionele aanstelling van Lauffer tot directeur op Curaçao aan. Op de 18e van die maand werd het feit gevierd; er was illuminatie, een kroon, „vercierd met nationale linten en andere patriottische zinnebeelden" werd de directeur aangeboden en vier meisjes, van de Joodse, de Katholieke, de Lutherse en de gereformeerde bevolkingsgroep, zegden versjes op.

Het jaar zou niet rustig blijven. Cabalen, erger dan in de jaren tachtig, waren weer bezig tweedracht te zaaien. Al sinds jaren kwamen vele Fransen naar Curaçao, vooral van Saint Domingue. Dit waren meest lieden, die weinig of niets te verliezen hadden en die trachtten hun revolutionnaire ideeën ingang te doen vinden bij het volk. In toenemende mate gaven zij hekelschriften uit tegen de regering Lauffer, en hoewel deze de Fransen en hun geestverwanten hun gang liet gaan, kreeg Lauffer in mei 1799 aanwijzingen, dat een aanslag op de regering in voorbereiding was. Wie daarin de leiding hadden, was hem echter onbekend. Strenge straffen werden gesteld op het bezitten en verspreiden van paskwillen.

Toast op de guillotine

Lauffer bemerkte wel, dat Tierce bezig was zijn regering bij de Fransen op Guadeloupe en Saint Domingue te bekladden.

Op donderdag 12 juni 1799 arriveerde hier generaal Urbain Devaux, aangewezen door de Franse agent te Saint Domingue Roume om Tierce als receveur te vervangen en tevens zelf als Frans consul op Curaçao op te treden. Lauffer zowel als de raad moesten 's mans toelating als consul weigeren, daar zulks alleen de regering in Nederland competeerde.

Op vrijdag 15 augustus, het derde jaarfeest van de omwenteling in Nederland, richtte Lauffer een banket aan. Opvallend was daarbij dat zekere La Pro, kapitein van de Natoonale Garde, niet mededronk toen er van Franse zijde een toast op Lauffer werd ingesteld, maar direct daarop een dronk uitbracht op „de spoedige oprichting van de guillotine". Slechts Tierce, Devaux en een Nederlandse luitenant Pittel volgden hem in deze onsmakelijke grap, die natuurlijk nogal doorzichtig was. Lauffer begreep nu, wáár de leiders van de tegen hem gerichte cabale te vinden waren en wat zij met hem van plan waren. Temidden van het geharrewar, dat hieruit ontstond, arriveerde op 27 augustus zekere Isaac Sasportas, ook al met een brief van Roume, waarin schepen, troepen en geld werden gevraagd voor een geheime expeditie waarvan hij, Sasportas, samen met Devaux de leiding zou hebben. Sasportas was Jood en zijn komst deed in 1799 een vroegere onenigheid tussen de Joodse groepen van Punda tegenover die van Otrobanda herleven.

Weldra wekten vele klachten over het verdachte gedrag der twee Fransen bij Lauffer het vermoeden, dat de geheime expeditie tegen Curaçao gericht was. Lauffers positie was netelig, want hij mocht de Fransen niet voor het hoofd stoten.

Op 7 september 1799 kreeg Lauffer een bewijs in handen, omdat Devaux en Saportas zich ten huize van J. Schotborgh hadden versproken en hem hadden aangeraden zijn plantage en slaven maar te verkopen, omdat de opstand met een paar dagen zou uitbarsten. De raad werd op 8 september geconvoceerd; enkele compagnieën Nationale Garde opgeroepen; en La Pro die al eerder wegens impertinentie in arrest had gezeten, wederom opgesloten toen hij hoopt het aanmelden van volontaires tegen te gaan; Devaux en Sasportas werden eveneens gearresteerd. Laatstgenoemde bleek in het bezit van een document, dat hij aanvankelijk weigerde af te geven, maar later toch overhandigde onder beding dat alleen Lauffer er kennis van zou nemen. De inhoud bleek een instructie van het Franse agentschap te Saint Domingue te zijn voor een expeditie tegen plaatsen met gefingeerde namen, waarmede niet anders dan Curaçao kon zijn bedoeld.

De volgende dag, 8 september, legde Sasportas ten overstaan van Lauffer een volledige bekentenis af. Op 11 september werden Devaux en Sasportas op een Amerikaanse schoener van het eiland verwijderd en naar Port au-prince gebracht. Nog hetzelfde jaar werd Sasportas op Jamaica, waar hij een opstand had willen verwekken, opgehangen. De Engelsen traden tegen de ondermijners van het wettig gezag radicaler op dan wij.

De 12e september meldde Tierce zich bij Lauffer, waarbij hij alle mogelijke schuld op Devaux wierp. Nu schijnt Lauffer inderdaad Tierce aanvankelijk niet te hebben doorzien, want hij had hem, als gegoed burger, tot kerkmeester van de St.-Annakerk benoemd. Als katholiek had hij daar een goede naam, ook al was de man, merkwaardig naar de opvattingen van onze tijd, vrijmetselaar.

Aanwijzingen, welke Lauffer had gekregen en brieven die hem waren getoond, maakten hem evenwel argwanend ten aanzien van Tierce; juist onder de vrijmetselaren vond men de revolutionnairen. Uit in beslag genomen stukken bleek nog diezelfde dag, dat Tierce een der eerste aanleggers was. Hij werd gearresteerd. Op 22 september 1799 heeft pastoor Jacobus Schinck O.F.M. nog ten gunste van zijn kerkmeester bij Lauffer gepleit. Het bleek, dat Schinck van niets wist en Tierce alleen als goede parochiaan kende. Later, toen op 26 september de raad weer bijeen was om over Tierce's lot te beslissen, verscheen Schinck nogmaals, werd ontvangen, maar gedroeg zich wat opgewonden, hetgeen Lauffer verklaarde uit Schincks onbekendheid met de feiten. De raad besloot Tierce van het eiland te verwijderen. Alvorens te vertrekken heeft men hem gelegenheid gegeven orde op zijn zaken te stellen, doch Tierce heeft dit aan de Weesmeesters overgelaten, in wie hij zeide volkomen vertrouwen te hebben. Het aan zijn zorgen toevertrouwd grootboek van de St. Annakerk heeft hij op 4 october afgetekend, waarbij hij haar een schuld, die de kerk aan hem had (180 peso's), kwijtschold. Dat Tierce — anders dan Devaux en Sasportas — aanhang had onder de bevolking, bleek ~~uit de tenuitvoerlegging~~ van het vonnis. Met een schipper, die 6 october naar St. Thomas zou vertrekken, werd overeengekomen, dat hij na zijn vertrek heimelijk de Caracasbaai zou binnenlopen. Teneinde een oploop te voorkomen, werd Tierce 7 october 1799 's morgens uit de sergeanten-kamer onder het gouvernementshuis, waar hij zijn hechtenis onderging, naar de Caracasbaai vervoerd. Aldaar werd hij aan boord gebracht.

(Vervolg naar pagina 4.)

Aan onze adverteerders

Voor het toeristisch bijvoegsel van de 'Amigoe di Curacao', dat zes maanden achtereen des zaterdags zal verschijnen — en o.m. wordt gezonden naar reisbureaus over de gehele wereld — bestaat ook vanwege de adverteerders uiteraard grote belangstelling, dusdanig zelfs, dat onze advertentieafdeling een vriendelijk verzoek zou willen doen. Dit namelijk, dat onze adverteerders, zo ze al niet vanwege de Amigoe worden benaderd, tijdig de anonces opgeven, zodat aan de opmaak daarvan de nodige aandacht kan worden besteed. De advertenties komen immers het best tot hun recht, wanneer ze min of meer zijn aangepast aan de redaktionele keuze voor de bepaalde bijvoegsels.

LISSABON is in 3 delen verdeeld

Vaak wordt er gezegd dat een bepaald land goedkoop is om te bereizen. Helemaal eens zijn wij het met die uitspraak niet. Tijdens een Europees verlof van zeven maanden, waarin wij tien verschillende landen bezochten, hebben wij de indruk gekregen dat de uitgaven elkaar uiteindelijk niet veel ontlopen. Wat in het ene land goedkoop is, is in het andere weer duur en zo weegt alles wel zo ongeveer tegen elkaar op. Maar wat van groot belang is, wanneer men een land gaat bereizen, dat men zich goed op de hoogte stelt. Lees zoveel mogelijk lectuur over het land of de landen die u van plan bent te gaan bezoeken. Er bestaan goede reisbeschrijvingen in overvloed. En zie zoveel mogelijk goede en handige tips te verzamelen. U moet daarmee niet wachten tot het laatste ogenblik, maar tijdig beginnen met knipsels en aantekeningen te maken. Onze persoonlijke ervaring is, de aantekeningen op losse vellen te maken en deze in een enveloppe te doen, waarop de naam staat vermeld van het land of de stad waar de aantekeningen betrekking op hebben.

Aangenomen in de ene stad of in dat ene land, behoeft u niets anders te doen dan de bewuste papieren in uw zak te steken. Het meedragen van enkele vellen papier heeft niets om het lijf en u ziet op deze manier heel wat dingen die u anders ontgaan zouden zijn. U krijgt om het zo maar eens te zeggen, waar voor uw geld.

Tweede etappe

Voor wat het Toerisme-Uit betreft gaan we dus op reis door Europa aan de hand van de unieke All Inclusive Tour, die de K.L.M. in Juli en Augustus naar Europa organiseert (Men leze de advertentie). We volgen — op papier alvast — het reisschema van deze magnifieke Europa-trip. Het program vermeldt:

Zaterdag 9 juli

Aankomst Lissabon 16.25
Vervoer naar het hotel.

Zondag 10 juli

Vertrek in de ochtend vanuit Lissabon naar Fatima. Onderweg een kort bezoek aan de oude Portugese steden Alcobaça met de Cisterciënser Abdij welke door de Heilige Bernardus van Clairvaux werd gesticht en later naar Batalha met het prachtige paleis met de onvoltooide kapellen. Verder zullen de plaatsen worden bezocht waar de kinderen Lucy, Jacintha en Francisco hebben gewoond. Ook de vissersplaatsen Nazaré, Caldas de Rainha en Villa França de Xira worden nog in de tour opgenomen. Terugkeer laat in de avond.

Vandaar dus de artikelen over Portugal en Fatima.

Zoals bekend heeft de Amigoe di Curacao in principe dus twee plaatsen in de 'plane' naar Europa gereserveerd voor diegene van de 150 deelnemers (die zich hebben opgegeven in het kader van de Kerkenbouwactie), die straks de twee reizen wint. Zodra het getal 150 vol is (nog veertien kaarten beschikbaar!) volgen nadere mededelingen.

Redaktie

Wijnbeurs

Van 19 tot 27 mei zal te Macon in Frankrijk de grote Nationale Wijnbeurs worden gehouden, tijdens welke zowel buitenlandse als Franse kenners hun oordeel zullen geven over de kwaliteit van de wijnen uit het jaar 1959.

Dáár eet men vaak het best

Heerlijk land

Een ander voordeel nog van het verzamelen van goede en goedkope hotels, aardige eetgelegenheden en adressen voor het kopen van leuke souvenirs is, dat u in het bezit komt van namen die in de regel in geen enkele reisgids staan aangegeven. En juist in die gelegenheden, waar de doorsnee toerist *niet* komt, eet men vaak het beste en is de omgeving knus en gezellig.

Portugal is een heerlijk land om te reizen. Het klimaat is zecht en goed. De mensen zijn hoffelijk en zeer hulpveardig. Wij vroegen eens em de weg naar een bepaald gedeelte van de stad. De heer aan wie wij het vreegen, bracht ons niet alleen naar de lift die we nodig hadden om er te komen, maar betaalde deze ook nog voor ons. De Portugees is uitermate voorkomend voor vreemdelingen. Men vindt in d it land geen politesse de cour, maar een politesse de coeur.

In drieen

Lissabon is in drie delen verdeeld. De middenstad, de benedenstad en de bovenstad. In dit laatste gedeelte komt men met een lift, erg grappig. Het Rossio — uitgesproken Rossieuw met ieuw van nieuw en de klemtoon op de i — is een gezellig druk plein in de zakenwijk van Portugals hoofdstad. Met café's die vol zijn in de vroege avond en slenterende mensen op het voetpad.

Met zijn lichtreclames en Peter IV op zijn hoge zuil in het midden.

Weemoedig voor zich uitstarend, zoals alle standbeelden ter wereld. Het stemt ons altijd een beetje melancholiek dat gestaar.

De rua Augusta en de rua Aurea zijn prachtige brede winkelstraten in de beneden-stad. In de bovenstad spannen de Nova Almada en rua do Carmo de kroon. Men vindt er mooie winkels en smaakvolle étalages. Je koopt in Lissabon heel mooi leerwerk.Schoenen, tassen en ceintuurs om van te watertanden. Mooier nog dan in Wenen of Rome, maar ook veel duurder.

Een prettig hotel om te verblijven, is hotel Americano. Het is een rustig hotel en centraal gelegen. Wij betaalden voor een tweepersoonskamer met bad, inclusief ontbijt, NAF. 10.- per dag De touringcars vonden wij er het beste van alle landen die we bezochten en men reist er hoogst comfortabel mee door het hele land. Zij behoren aan de Buisson Company. Voor Koffieliefhebbers is de Portugese koffie het van het en de taartjes zijn er best. Om van de sinaasappelen maar te zwijgen.

City - toer

Maak vooral de city-toer door de stad. Het bespaart u veel tijd en naar de plaatsen die u treffen, kunt u later altijd op eigen gelegenheid terug gaan.

Aan te bevelen tochten door land zijn: Fatima, Sinatra, de Coimbra-tour en de mooie tocht naar het oude kasteel Busaco, nu in een bijzonder mooi hotel herschapen.

Een aardige eetgelegenheid is in de bovenstad en heet O Faia. Men eet er goed en je kunt er tevens onder het diner de fados horen, dat zijn Portugese volkszangen. Het woord fado wordt uitgesproken als fadoe, de o werdt dus oe.

Nog een andere goed bedoelde raad: koop een eenvoudig leerboekje van de taal die u op uw vacantie zult horen. Studeer hier zoveel in, dat u genoeg weet van de taal om u in eenvoudige woorden uit te drukken. Uw moeite zal rijkelijk beloond worden. En u zult eens zien hoe veel pretiger u reist, en hoeveel beter u het land zult weten te waarderen dat u bereisd.

Voorname huizen met feestelijke balkons.

Koetsen uit alle eeuwen

Uniek in zijn soort is ook het Koetsenmuseum gevestigd in de vroegere koninklijke manege. In dit museum vindt men honderden koetsen, oude koetsen waar nog geen veren in zitten en andere waar men geprobeerd heeft met leren banden veren na te maken. Er zijn draagstoelen te zien en livreien. Draagstoelen met tafeltjes en al. En spiegels om het coiffure weer in orde te brengen, door welke reden dan ook in het ongerede geraakt! Je ziet ze daar al zitten, die dametjes, met torenhoge kapsels, en haar gewaden van bloemenpralende satijn of gouddoorweven stoffen, die tintelen en gloeien in het licht van walmende flambouwen. Een sprookje van brocaat en hermelijn gelijk. Wij zagen er een rijtuig, dat met blauwe rips was gevoerd, met passamenten en franjes van zijde. De gewaden van de vrouwen uit die tijd vulden zo'n gecapitonneerd doosje geheel. Bij het instappen in zo'n karos vouwden de hoepelrokken zich als vleugels dicht, dank zij de onzichtbare scharnieren.

In Trianon hebben wij vroeger ook eens zoiets gezien, maar dit is beter. Lissabons Koetsenmuseum is het grootste ter wereld. Een merkwaardige koets is die van de Heilige Maagd. Deze staat al meteen in de hal. Vroeger werd in dit grappig kleine kleine koetsje een beeltenis van de Godsmoeder naar een kaap aan zee gebracht voor de zegening der wateren.

Jeronimosklooster

Wat de moeite waard is, is het Jeronimos-klooster vlak bij Lissabon. Het dateert uit 1949 en staat op de plek waar Vasco de Gama afscheid nam van Portugal op zijn eerste tocht naar Indië — het begin van een Portugees imperium dat, als zovele, reeds weer is verdwenen. Tachtig jaar heeft men erover gebouwd. Vasco de Gama, een reeks Portugese koningin en de echtgenote Catharina van Karel II van Engeland liggen er begraven. Een ereplaats heeft hier de Portugese dichter Camoens.

Het interieur bestaat uit drie schepen, die alle even hoog zijn en die door rijen van zes rijk bewerkte pilaren worden gescheiden. Origineel van conceptie, zeer verfijnd van uitvoering.

Wie verder de kans krijgt het Ajuda-paleis te zien, moet die gelegenheid benutten. Behalve de kostbare boekerij,zijn de grote zalen een bezoek waard.

Langs de fraai aangelegde Alameda de Alcantara neem ik u mee in de richting van het stadhuis - op het plein hiervoor staat nog de schandpaal - en naar de rua Garret. De rua Garret is een van de voorname winkelstraten van Lissabon en daarom zo belangrijk, omdat het in de mondaine Pastelaria Marqus zo verrukkelijk taartjes eten is.

Nu lopen wij tot besluit van ons bezoek aan Lissabon de rua Garret op. Het eindpunt is dan het Praça de Camoens — een genoeglijk plein, waarvan het plaveisel in mozaiek is aangebracht.

Duiven pikken er graantjes en olmen staan in het rond. Camoens was Portugals grote dichter. Hij staat er op zijn sokkel met de Lusiades, gedichten die hij in 1673 publiceerde, in de hand.

De man is als zovele geëerden in bittere armoede gestorven.

E. H.

Lief straatje in het oude Lissabon.

FATIMA — teken aan de wand

Spaarzame eucalyptusbomen en taaie olijfbomen vormen de enige natuurlijke onderbreking van het sobere Portugese landschap, zoals dat zich de pelgrimvaarders naar de Cova da Iria voordoet. Hoewel iets groener dan ons eiland doet deze omgeving, met zijn heuvelachtig rotsterrein nochtans wel denken aan Curaçao. De bewoners van het land, die deze rotsachtige bodem de hunne mogen noemen, zijn door het leven gehard. Men kan dat lezen op de enigszins stroeve gezichten van de mannen en vrouwen. Zelfs de jeugd heeft ondanks naar jonkheid al iets van de vroege ernst. De harde natuur heeft in bijzondere mate op deze mensen ingewerkt. Hoewel da Cova da Iria nu een glad asfaltplein is geworden — het is het grootste plein ter wereld — er in de naaste omgeving enkele souvenir-winkeltjes zijn en bovendien ter plaatse enige kleine pensions zijn ontstaan, is Fatima een van de weinige pelgrimsoorden in het oude Europa gebleven, waar het pelgrimeren de mens iets „doet". Komt men buiten de „seizoen-tijden" rond de dertiende van iedere maand en speciaal in de maanden tussen mei en oktober, dan voelt men zich op het immense plein — het santuarium — klein en nietig. Men gaat dan schoorvoetend naar de basiliek met zijn

De krukken hangen slordig door elkaar

uitgestrekte colonnades. Uit de toon vallend door zijn geringheid ziet men een primitief stenen gebouwtje, de plaats der verschijningen. Slordig hangt daarbinnen een aantal krukken door elkaar. De naaste omgeving van de Cova da Iria, heuvelachtig en rotsachtig, stemt tot ernst, zozeer zelfs dat men zich in zijn „glanzende slee" of in de comfortabele touring-car niet geheel prettig voelt. Rond de dertiende van iedere maand echter kan het gebeuren, dat men stoeten mannen en vrouwen op oud en versleten schoeisel of zelfs op blote voeten voort ziet trekken over de harde Portugese wegen.

Hun gezichten stroef, biddend en zingend voortgaand zonder uitbundigheid. Soms legt het volk zo wel een paar honderd kilometer af op weg naar het geestelijke middelpunt van Portugal: Fatima. Hoe ongelooflijk het ook klinkt, deze stoere vorm van pelgrimage in de twintigste eeuw, wordt jaarlijks door duizenden Portugezen ondernomen om hun „promessa" na te komen. De nacht voor de dertiende brengen velen door in de open lucht onder de uitgestrekte colonnades. Met een overgave, die ontroert en indrukwekkend primitief is, bidden en zingen deze mensen op hun plein, op hun land, want zoals Cova da Iria is, zo is een groot deel van Portugal, hard en onverbiddelijk. Zoals de drie begenadigde herderinnetjes, Jacinta, Lucia en Francisco, waren, zo zijn nu nog de eenvoudige Portugese landbouwers, die in hun strijd tevreden moeten zijn met een karig levensonderhoud. De ommekeer, die Cova da Iria in de vier laatste decennia heeft ondergaan, heeft aan de bevolking geen rijkdom gegeven. De ommekeer is immers vooral geestelijk geweest. Talloze kloosters zijn verrezen, in een gebied, waar de godsdienst ruim veertig jaar geleden ten dode scheen opgeschreven.

De drie zienertjes van Fatima.

Terwijl de eerste wereldoorlog Europa volop teisterde en het uitzicht op een einde nog niet binnen het verschiet scheen te liggen, deed Paus Benedictus XV een beroep op de schoolgaande jeugd een offensief te beginnen van gebed en offer, opdat de wrede oorlog een einde zou krijgen. Geheel onverwacht kwam op deze oproep een antwoord van de hemel op een plaats, waarvan men buiten de omgeving van Fatima nog niet eens het bestaan wist, nl. op de Cova da Iria. Drie kinderen, zoals er nu nog duizenden in Portugal rondlopen, eenvoudig, ongeletterd en een beetje schuw voor iedere vreemde, hoorden op de Cova da Iria een hemels beroep op de gehele wereld om boete doen en te bidden om zodoende het einde van de wereldoorlog te bewerkstelligen en verdere rampen te voorkomen. Gebed en boete moesten de wapenen zijn, die de goedwillenden, voor wie immers de vrede weggelegd is, hadden aan te wenden tegen de kanonnen en de machtiger wapens, die men in latere tijd zou gaan ontwikkelen.

Met weglating van de ongezonde sensationele verhalen omtrent „het geheim van Fatima" en de „brief van Fatima" is dit het wezenlijke punt en het meest opvallende van het genade-oord Fatima. Afgezien van de genezingen, waarvan de krukken en andere uiterlijke tekenen in de primitieve kapel aan het grote basiliek-plein getuigen, is Fatima een geestelijk oord, waar de religieuze marskramerij bijna geen voet aan de grond heeft kunnen krijgen en waar bijna niets de persoonlijke devotie stoort, omdat de geestelijke atmosfeer er zo sereen en helder is. Daarvan getuigen de vele bekeringen van „afvalligen", daarvan getuigt nog meer de inkeer van vele katholieken, die in de barre omgeving van het genade-oord tot een beter inzicht kwamen omtrent de waarden van het leven. Hoe eigenaardig het ook moge klinken, in dit opzicht is Fatima een modern bedevaartsoord. De moderne mens wil immers tot het wezenlijke doordringen en wars wezen van alle franjes en tierlantijnen.

Dat Fatima daarnaast bekendheid heeft gekregen vanwege zijn voorspellingen en „de brief" kan alleen verklaard worden door een zekere misgroei in het geestelijk leven van vele mensen, voor wie het geheimzinnige van een boodschap of brief nog een te grote waarde heeft.

Wil men tijdens zijn verblijf in Fatima behalve de kapel en de basiliek nog een andere plaats bezoeken en wel een die geen enkele verandering heeft ondergaan sinds 1917, dan kan men naar de berghelling Cabeço gaan, waar in 1916 „de Engel van Portugal" de kinderen voorbereidde op de verschijningen van het volgende jaar.

Vanaf deze berghelling kan men Aljustrel zien liggen. Dit gehucht behoort bij Fatima. Daar woonden de families Santos (Lucia) en Marto (Francisco en Jacinta, die neef en nicht van Lucia waren).

Op die plaats — de plek dus van de eerste voorbereidende verschijning — is op een eenvoudige steen de tekst van een gebed te lezen, dat de engel aan de drie kinderen leerde bidden.

Onze Lieve Vrouw van Fatima.

Precies zo zijn ook de huisjes gebleven in Aljustrel, waar de kinderen woonden. Het zijn eenvoudige huisjes, zoals men die overal op het platteland van Portugal tegenkomt, getuigend van de stille armoede, die daar wordt geleden. Men kan er de kamers zien, waar Jacinta en Francisco werden geboren. Beiden liggen nu begraven in de basiliek op het immense plein. Men ontmoet daar de familie van de kinderen. Met bedeesde oogopslag moeten deze steeds maar weer de deur open maken voor vreemdelingen, pelgrims uit de gehele wereld.

In het huis waar Lucia woonde, staat nog de weefstoel, waaraan zij werkte. Nog steeds is er de put aanwezig, waar de engel voor de tweede maal verscheen. Geen ogenblik heeft echter de gedachte bij de familieleden van de drie kinderen post gevat om nu eens te verdienen aan de roem van hun kinderen, neef of nichten. De families zijn er niet rijk van geworden. Toen drie jaar geleden de vader van Jacinta en Francisco overleed, kon de bisschop van Leiria aan het graf verklaren, dat de oude, gerimpelde, schuwe plattelander, die Marto altijd was gebleven, nimmer een escudo had aangenomen van de vreemdelingen. Nimmer had hij zich ook maar opgedrongen. De nieuwsgierigheid der mensen was hem een dagelijkse kwelling geweest. Alles wat hij ondanks zijn koppige protesten in zijn handen kreeg gedrukt, gaf hij weer weg aan anderen.

Dat is Fatima, dat is Cova da Iria, dat is Aljustrel. Men wordt er klein. Men krijgt er het kinderlijke vertrouwen van de eenvoudige Portugezen. Men leert er aanvaarden, bidden en boete doen; dat is het wonder van Fatima.

Als men Lucia dos Santos — thans zuster Maria Lucia van het Onbevlekte Hart in de Karmel van Coimbra — vraagt, waarin de boete moet bestaan waarom Maria zo herhaaldelijk heeft gevraagd, antwoordt zij: „Niet elke soort boete — zoals velen menen — heeft de H. Maagd gevraagd. Zij verlangt: de volledige vervulling van de plichten van staat. Er zijn mensen, die menen, dat het gaat om grote, buitengewone verstervingen, om kastijdingen, waartoe zij zich niet in staat achten en daarom verliezen zij de moed, terwijl Onze Lieve Moeder, als Zij om boetedoening vraagt, van de stipte vervulling van onze plichten van staat spreekt. Daarin ligt de heiligheid."

De boodschap van Fatima leert niets anders dan wat de Kerk leert. Ze onderstreept en accentueert echter die evangelische waarheden, welke de mens van deze tijd geneigd is te vergeten of te weinig tot richtsnoer van zijn gedrag maakt bv. de eeuwigheid, de waarde van gebed en boete en de zin voor het bovennatuurlijke.

Fatima is voor de wereld van vandaag een „explosion du surnaturel", een teken aan de wand, nog steeds actueel. Met Fatima staat of valt de vrede in de wereld!

Fransen op ons eiland

(Vervolg van pagina 2.)

Verstoken van de drie Franse leiders, legden de Curaçaose leden van de cabale tegen Lauffer zich bij het onvermijdelijke neer.

Er waren al in geen maanden ontredderde Franse schepen binnengelopen teneinde hier op kosten van de geallieerde te worden ongeknapt.

Maar 6 februari 1800 gebeurde zulks weer. Het was het Franse fregat La Vengeance, kapitein Pitot, dat bij de Bovenwindse eilanden slaags was geweest met het Amerikaanse fregat The Constellation, kapitein Truxton.

Typerend ook al weer voor de tijdgeest is het, dat zodra dit Franse oorlogsschip hier binnen ligt, een nieuwe maçonnieke loge wordt opgericht, welke de naam droeg „De la reunion des coeurs". Voorzitter hiervan was J.F. Selessie.

Enkele dagen na de Vengeance, op 11 februari, werd een Amerikaans prijsschip op Curaçao binnengebracht, de Mary. Prijsschepen kwamen hier wel meer, in feite lagen er op dat moment nog twee Franse prijzen in de haven, die hier reeds verkocht waren, doch door de maritieme gerechtshoven te Guadeloupe en St. Domingue nog niet waren toegewezen.

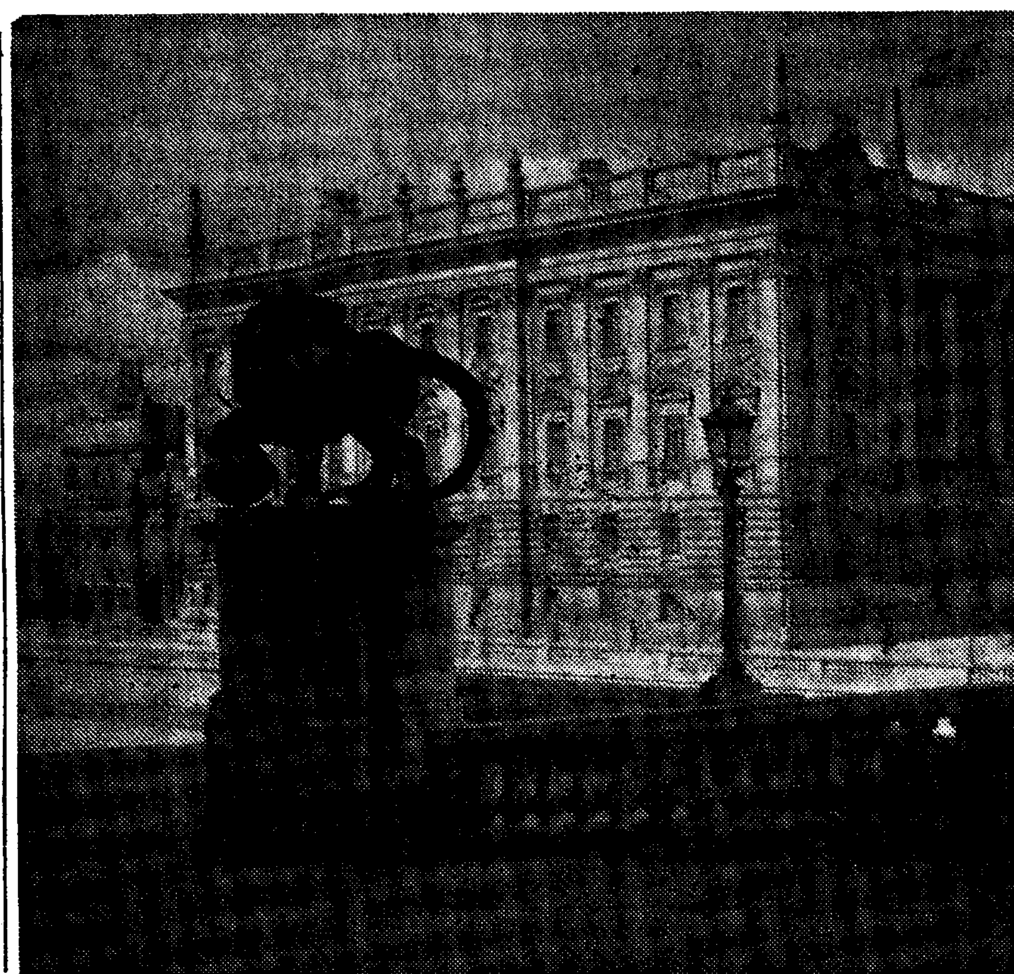
Met de Mary was het een bijzonder geval. Volgens het bestaande Tractaat van Commercie en Vriendschap mocht een schip, dat in een Bataafse haven geladen was en bestemd was naar een neutraal land, niet worden prijsverklaard. De Mary nu bleek uit Batavia, een Bataafse haven derhalve. te komen met koffie voor Baltimore.

's Lands kas was leeg en La Vengeance moest worden geholpen. De opbrengst van de Franse prijzen ging er aan. De Franse gedelegeerde alhier, Joubert, verzocht nu ook de Mary te verkopen ten bate van La Vengeance. Lauffer kon zulks om even vermelde reden niet toestaan, doch vermits de raad verdeeld was, werd 18 februari besloten schip en lading te verkopen, de opbrengst te consigneren en de beslissing over het al dan niet wettig nemen van de Mary aan de autoriteiten te 's-Gravenhage over te laten. Jouberts verzoek over het geld te mogen beschikken werd eerst afgewezen, maar toen in juli La Vengeance nog steeds in de haven lag en de kosten van onderhoud opliepen, besloot de raad de uit de verkoop van de Mary verkregen gelden toch maar aan Joubert te geven (vergadering 14 juli 1800). Men hoopte op deze wijze spoedig van La Vengeance te zijn verlost: de dagelijkse consumptie der „geallieerde" bemanning en het onderhoud van het schip bedroegen, zo rekenden de Fransen voor, maar liefst ƒ 1310 per dag.

Uit deze kwestie van de Mary heeft zich later een eindeloos rechtsgeding ontwikkeld. Uiteindelijk werd vastgesteld, dat Lauffer gelijk en de meerderheid des raads ongelijk had inzake het al dan niet wettig nemen van de Mary. In 1839 heeft de Nederlandse regering $ 62.692 als tegenwaarde aan de Verenigde Staten moeten vergoeden.
(Nadruk verboden)

J. Hartog.

zo maar even naar STOCKHOLM

De wolken komen en gaan langs het vliegtuigraampje. Blauwendbleke wattenflarden, drijvend op de nacht en op de wind en op de vaart en de kracht van dreunende motoren. Sommige wolken zijn groot en grillig en wit als sneeuw; zij varen langs de hemel als een ongebroken rij van statige stoomschepen. Andere wolken zijn klein en doorzichtig; zwevende propjes tule, soms zo grijs en grauw als een triestig liedje.

Zo komen en gaan de wolken langs het vliegtuigraampje. Ze scheuren en wervelen zich open in het woest roteren van de suizende propellers en ze dansen en tuimelen en breken uiteen in de druk van de vlijmende vleugels.

Een steward met een glas koffie rukt me een ogenblik los uit mijn halfslaperig peinzen, een kleine, gelukkige mens te zijn, voortgedragen door die eindeloos verrukkelijke wondere wereld. Dan zoek ik de hemel weer af. Boven de pikzwartheid van de verte, de donkere kust waarlangs de wolken jagen, bleekt als een gebogen herfstblad de tere cirkellijn der maan in het geboren worden van de nieuwe dag.

De Convair raast gulzig het prille gloren tegemoet. De vleugels zilveren op in het lichten van de ochtend en tintelen in duizend kleuren, wanneer de zon in vlammend goud omhoogspringt uit een bed van wolkenpluimen in groen en paars, oranje en geel. Een onvergetelijk schouwspel, waarin God zo heel dicht bij de wereld is. De wereld, die in de diepte beneden in schemerige, vierkante en rechthoekige vlakken wegebt. Totdat zij vorm en kleuren krijgt in de bossen en meren en in de slingerende wegen, waarlangs roodgedakte boerderijen en witbeschenen landhuisjes liggen rondgestrooid in de majesteitelijke schoonheid van Zweden-uit-de-lucht. Er ontvouwt zich in heerlijk spel van vloeiende lijnen van bruggen en torens, rotsen en water, de glanzende glorie van ontwakend Stockholm......

Eerst is er het vliegveld Bromma. Glad en wit en met een streep van gras tegen de rotsige zoom. Twee hazen huppen weg, wanneer een vliegtuig opstijgt naar de opalen hemel. Een blond meisje dribbelt met een blad vol glazen melk door het kleine restaurant. Blonde meisjes, glazen melk, lucifers, prima treinen, socialisme, ansjovis, democratie, industrie, coöperatie, kinderbijslag, sportleven......

Het staat onder „Zweden" kriskras door elkaar in m'n agenda. Een lijstje van journalistiek-toeristische bijzonderheden. Van toeristisch-journalistieke bijzonderheden, zo ge wilt. Gepuurd uit wat literatuur over Zwedens historie en ontwikkeling. Een lange, harde en bloederige geschiedenis. IJstijd, holbewoners, barbarenhordes, plunderaars en knuppelaars. En dan de vroege en late middeleeuwen. Pracht en praal en romantiek, maar méér krijgsrumoer. De ene veldslag na de andere; de ene vechtkoning na de andere; de een met een hart van goud, de ander zonder hart en zonder goud. Zo rolden de eeuwen over Zweden. Nieuwe grote mannen stonden op en bouwden aan het land en aan het volk. Nu keren de Zweden de politiek het liefst de rug toe en vloeit hun leven tussen het water en tussen de rotsen en zachtjes geleid door de staat van de ene dag in de volgende. Een modern, comfortabel, een zorgeloos schynend leven.

★

Even zorgeloos als twee duifjes elkander koerend kopjes geven op de bronzen schouder van Gustaf Adolf, die aan de rand van de oude stad stil te staren staat naar de verse dag, in twinkelend licht oprijzend uit het water, dat kolkend klatert onder de bruggebogen.

Benten meeuwen zwenken krijsend over de kratten en kisten op de kademuren en over de ronde netten, die, naast de groene vissersbootjes, dauwend dansen op de golven van het Mälarmeer.

De autobus, die me naar dit centrum brengt, kruipt achter een sproeiende fontein een stille lege straat op; een stille lege straat tussen geweldige gebouwen, die aanleunen tegen nieuwe geweldige gebouwen, waartussen andere stille straten stijgen, dalen. Een lichtblauwe tram piept over een plein; het eerste maatschappelijk levensteken op een Stockholmse zondagmorgen.

Ik wil even gaan zitten. Op zo'n withouten bank aan de voet van de bronzen Gustaf. Tussen wat witbetonnen potten met ontluikende tulpen en goudsbloemen. Ik moet me de realiteit indrinken van duizenden kilometers te hebben gevlogen met een vaart van bijna 500 km. per uur, en met alleen maar de vloer van het vliegtuig tussen mij en de aarde, drieduizend meter in de diepte wegglijdend van de ene betovering in de andere. En dan nu op een withouten bank en tussen witbetonnen bloemenpotten en met boven me de stoere kop van Gustaf en de stoeiende meeuwen, zo maar ineens de prille zon te proeven in de Metropole van Zweden. Stockholm; de stad-op-de-eilanden, de koningin van het Mälarmeer.

★

Vier dagen zijn te kort om te luisteren naar de volheid van het snelstromend water — het zoete van het meer en het zoute van de zee — zoals het daar zijn weg zoekt langs de kademuren en langs de steigers rond de oude stad en onder de de forse bruggen door, die de oude stad met de nieuwe verbinden en de eilanden aan elkander rijgen. Zoals het voortklotst tegen de rotsen in de verte, waarop het wit van zomerhuisjes opkleurt in het donkergroen van dennen en sparren en waarachter in rose en geel en frambozenrood de acht en meer verdiepingen hoge flats van Stockholms buitenwijken als blokkendozen tegen de hemel leunen. Zoals dat water weerspiegelt in de kleine ramen en vensters van de formidabele bouwwerken van deze wereldstad en zoals het zijn frisse adem blaast door de straten en steegjes, over de pleinen en door de parken; zoals het lijkt te fluisteren in de bronzen muziek van de standbeelden, die samen met de slanke torens van de prachtige kerken de kunst en de cultuur van het klassieke en moderne Zweden uitdragen over de stad. Uitschitteren over de stad. Zoals dat de drie gouden kronen doen op het vergulde torenkoepeltje van het stadhuis, dat in zijn sierlijke lijnen en vloeiende bogen en met de stilstenen beelden in het parkplateau rondom, zich koestert aan de schoonheid van zijn eigen weerkaatsing in de ziedende stroom van het witschuimend meer. Met tegenover zich, aan de andere zijde van het water, de barokke rechtheid van het 18e-eeuwse Koninklijk Slot.

Een vorstelijk bouwwerk van een sluimerende pracht in de statige grijze gevellijnen, gebroken door de bogen van de poortige ramen. Een bolwerk van steen en stoerheid, een binnenplaats ommurend en dof getrommel en schetterende trompetten weerkaatsend wanneer in de schaduw van de schilderachtige buitengalereien de paleiswachten van Zwedens militaire corpsen met een even uitgebreid als beheerst ceremonieel elkander komen aflossen. Zo vormt het Koninklijk Slot, de strakke bruggen als naar zich toetrekkend en met links daarvoor 't even kolossale parlementsgebouw, zich verheffend uit het water, het majestueuze entree tot de oude stad. De brede paleiselijke opritten achter het slot vernauwen zich in smalle tegelstraatjes, die wegslierten tussen de kleine winkeltjes van de hoge huizenblokken en zich steeds en weer opnieuw vertakken in nog nauwere hobbelkeiige straatjes en steegjes. Die klauteren langs de grauwheid van pakhuisjes en verveloze krotwoningen omhoog naar de smeedijzeren toegangshekken of de uitgesleten stoepentreden van een eeuwenoude kerk, een vergrijsd koopmanshuis of van een donker hotel. Daar markeren de eikenhouten klopdeuren van melkbars onder brokkelige gewelven, de stoffige snoep- en knopen- en -garen winkeltjes en de volgepropte etalages van tientallen zaakjes in tweedehands spullen, weer nieuwe kronkelstraatjes, die voorbij een pleintje met een standbeeld of een plaatsje met een pomp afglijden naar de kadeweg rond de oude stad en naar het licht en de klaarheid van het water.

„Gamla sta'n", de oude stad als een klein brokje romantiek temidden van de zakelijkheid van de moderne stadsgedeelten. Daar nieuwe reusachtige gebouwen in grijs en wit en crème, fabrieken en kantoren, een hypermodern ziekenhuis tegen de rotsen gebouwd en omgroend door wiegende sparren en met daarachter en ginds, en nog verder weg weer de grijze grimmigheid van huurkazernes en de pastelkleuren van de arbeiderswoningen en met hoog daarboven uit de vierkante koppen van de flats, hoog en licht en zonnig; geweldige kubussen in rechte rijen aan rechte straten opgetrokken. Met daarbinnen zoevende liften, alle huiselijke comfort, kleine kamers en kleine meubels, maar bijna geen kleine mensen.

Een dertig meter hoge lift rijst op de rand van de oude stad en het hoger gelegen „Söder" als een zwartgrijze koker omhoog boven „Slussen". Het technisch volmaakte knooppunt van het grootsteedse en linkshoudende verkeer, van trams, benzine- en trolleybussen, van bovengrondse en ondergrondse treinen, van stromen van meest kleine auto's en van fietsen in alle kleuren van de regenboog. Oranje, paars, geel en groen en blauw. Zo rolt dat verkeer, bijna geluidloos — in Zweden wordt getoeterd noch gebeld — over dat dat asfalten plateau, omhoog en omlaag naar de levendige centra van de moderne stadswijken. Boordevolle trams zeuren daar over pleinen en bruggen, langs parken en plantsoenen en klimmen en dalen door de brede en smalle straten met kantoren en banken, instituten en ateliers, hotels en restaurants of alleen maar met winkels. Honderden winkels, van kleine zaakjes tot bakbeesten van warenhuizen, waarbinnen je verdrinkt in de veelheid van artikelen.

★

Er is van alles te koop in Stockholm. Er zijn opmerkelijk veel lingerie- en textielzaken, opmerkelijk weinig bloemenwinkels. De natuur in Zweden is pas aan het ontluiken, de eerste knoppen komen uit.

De mensen zien er gezond uit. De mannen zijn hoffelijk en dragen grijze, slappe hoeden. De vrouwen zijn groot en slank en blond. Soms hoogblond. Ze zien er in haar elegante mantelpakjes — even goed gekleed als de mannen — stuk voor stuk welgesteld uit. Ik heb geen verschil kunnen ontdekken tussen een arbeidersdochter, het meisje van kantoor of de vrouw van een directeur. De enige bedelaar, die ik zag, leek me voor zijn plezier op een viool te strijken. Of hij was misschien te verlegen om een öre aan te nemen. Verlegen zoals de Zweden zijn. Omdat ze hun eigen leven leven, omdat ze zo weinig contact met elkander hebben. Een verlegenheid, die schuil gaat achter een overdreven vormelijkheid. Het „tack-tack-tack", een-dank-je-wel-tot-de-tweede of tot-de-derde ligt de Zweden op de lippen bestorven.

De levensstandaard in dit Scandinavisch land ligt tamelijk hoog, maar er wordt goed géld verdiend. De huizenhuur kost de Zweden echter een derde van hun inkomen. Nochtans blijft van de hogere salarissen, mèt die van de vrouwen, die praktisch allemaal buitenshuis werken, voldoende over voor het comfort en gemak van een telefoon, als het kan een eigen autootje, en voor het uitgaansleven, dat de Zweden over het algemeen niet te missen weten. Het is nog niet lang zo, dat gezinsleven en huiselijkheid geen deren geboren worden, al zijn deze vreemde begrippen voor de Zweed meer zijn en er...... flink wat kinnog gemakkelijk te tellen.

Het merendeel van de mensen leeft en werkt en eet evenwel nog buitenshuis. Altijd zijn de restaurants en eethuizen bezet en onverstoord draait de Zweedse keuken zijn liflafjesmenu's. Brood en koek en gebak, vlees en vis en eischoteltjes, gladde aardappels en een vleugje groenten, melk, bier of limonade. En alleen dàn een klein maar duur borreltje, een glaasje aquaviet, wanneer je er per se iets bij eet.......

★

Ze maken zich nu geen zorgen over dat „natje", want na acht donkere wintermaanden zijn er eindelijk weer [illegible] en de zalige koelte van het water. Overal zitten de mensen buiten. Midden in de stad tussen ijs- en snoep- en krantenkraampjes. Op de stoepen van het concertgebouw of van het dramatisch theater. Op de banken en in de straten en op de pleinen, in het gras van de kleine pantsoenen tussen de huizenblokken of op de muren van de kade langs het water. Ze lezen of schrijven, studeren of breien of ze kijken stil voor zich uit naar het zinderende panorama van licht en van schaduw, naar het woelig verkeer van bussen en fietsen of naar de witte schepen, die wegstomen over het meer. Naar de strakke huizenlijnen onder de puntige torenpieken of naar de theatraal geheven arm van Gustaf de Derde, wijzend naar het Koninklijk Slot. Of ze hebben hun ogen dicht om alleen maar met volle teugen de zon te drinken. Totdat zij wegzinkt achter de groene stopverf van de rotsige verten en 't avondleven van Stockholm openkleurt in de prachtige stadsverlichting en in de felgetinte reclames, die aan Londen en Parijs doen denken. Dan vullen zich de opera en de theaters en de dozijnen bioscooppaleizen en brengen volgeladen veerboten duizenden mensen naar de stilte van de eilanden of naar het rumoer van Tivoli, het permanente amusementspark; één enorme kermis, een stad van kramen en tenten met honderden gokautomaten en geweldige dansplateaux, met musicerende militaire kapels en met „boxing ladies"

Maar om 12 uur is het avendleven voorbij, gaan de restaurants en bioscopen dicht en stappen ten slotte alleen nog maar de politieagenten jong en plechtig door de nacht......

Zoals het vliegtuig jong en plechtig door de nacht terug gaat naar huis. Dan neem ik me voor om vooral niet te vergeten te schrijven over de luisterrijke kerken, waarin het overgrote Lutherse gedeelte van de 600.000 inwoners van Stockholm zijn geloof belijdt in een liturgie, welker herkomst onmiskenbaar de katholieke is. Over de maar drie katholieke kerkjes, waarnaar de Moederkerk Haar weinige gelovigen met stil verlangen steeds weer roept. Over de Amsterdamse pastoor daarginds, die grijze haren heeft gekregen van het moeizame missiewerk. En over allerlei simpele eigenaardigheidjes ten slotte, die mede een stad en een land en een volk juist die stad en dat land en dat volk doen zijn......

F.V.